

"ADRIATIC BANK" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2023. GODINU**

"ADRIATIC BANK" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2023. GODINU**

S A D R Ž A J

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

BILANS STANJA

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "ADRIATIC BANK" a.d., Beograd

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja "Adriatic bank" a.d., Beograd (dalje u tekstu i: Banka), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "Adriatic bank" a.d., Beograd na dan 31. decembra 2023. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Naglašavanje pitanja

Skrećemo pažnju na Napomenu br. 31 uz finansijske izveštaje, te ističemo da je dana 13. aprila 2023. godine izvršena kupoprodaja akcija Banke na osnovu Ugovora o kupoprodaji akcija van regulisanog tržišta između dotadašnjih akcionara i Alexander Shnaider-a, čime je Alexander Shnaider postao vlasnik 100% vrednosti akcija i jedini akcionar banke. Dana 05.09.2023. godine u Ageniciji za privredne registre registrovana je promena imena Banke iz „Expobank“ a.d. u „Adriatic bank“ a.d.

Takođe, skrećemo pažnju na Napomenu br. 25 uz finansijske izveštaje u kojoj je obelodanjeno da na poziciji Sredstva stečena naplatom potraživanja, Banka ima iskazan iznos od RSD 344.470 hiljada (na dan 31.12.2022. godine iznos od RSD 517.998 hiljada), a od čega se na nekretnine nabavljene tokom 2012. i 2013. godine odnosi iznos od RSD 143.033 hiljade. Banka svake godine procenjuje vrednost ovih nekretnina koristeći usluge referentnih proceniteljskih kuća. Ne dovodeći u pitanje da određena nekretnina ima svoju vrednost, izostanak prodaje istih u dugom vremenskom periodu postavlja pitanje da li se sama prodaja može realizovati. Tokom 2023. godine smanjenje vrednosti pozicije Stalna sredstva stečena naplatom potraživanja odnosi se na prodaju nepokretnosti pretežno nabavljenih tokom 2022. godine.

Naše mišljenje nije modifikovano u pogledu ovih pitanja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "ADRIATIC BANK" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Banke je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvanih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "ADRIATIC BANK" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Ostale informacije o godišnjem izveštaju o poslovanju

Rukovodstvo Banke je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u godišnji izveštaj o poslovanju, ali ne uključuju godišnje finansijske izveštaje i naš izveštaj nezavisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije, osim u meri u kojoj je to izričito navedeno u delu našeg izveštaja nezavisnog revizora pod naslovom Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom godišnjih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja, ili da li prema našim saznanjima stečenim tokom revizije ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 33. Zakona o računovodstvu i člana 39. Zakona o reviziji Republike Srbije izvršili smo zahtevane radnje u vezi sa godišnjim izveštajem o poslovanju (uključujući i izveštaj o korporativnom upravljanju) u cilju provere usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Banke, kao i provere da li je godišnji izveštaj o poslovanju (uključujući i izveštaj o korporativnom upravljanju) sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju je:

- usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Banke i
- sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama u skladu sa članom 34. Zakona o računovodstvu.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Banke i njegovog okruženja, stečenog tokom revizije ili na drugi način, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u godišnjem izveštaju o poslovanju.

U Beogradu, 14. mart 2024. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

R. Vukosavljević

Ružica Vukosavljević
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

ADRIATIC BANK A.D. Beograd*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***BILANS USPEHA****(U hiljadama dinara)**

	Napomena	2023.	2022.
Prihodi od kamata	6	824.341	595.545
Rashodi od kamata	6	(215.800)	(164.730)
Neto prihod po osnovu kamata		608.541	430.815
Prihodi od naknada i provizija	7	801.248	523.104
Rashodi naknada i provizija	7	(35.749)	(26.272)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		765.499	496.832
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	8	-	5.565
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	369.931	(38.411)
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10	(18.564)	(69.412)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		-	101
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja investicija u pidružena društva i zajedničke poduhvate	11	429	-
Ostali poslovni prihodi	12	17.013	29.462
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		1.742.849	854.952
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	13	(509.190)	(359.316)
Troškovi amortizacije	14	(100.404)	(69.243)
Ostali prihodi	15	77.460	56.311
Ostali rashodi	16	(570.506)	(472.861)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		640.209	9.843
Dobitak po osnovu odloženih poreza	17	-	8.290
Gubitak po osnovu odloženih poreza	17	(7.820)	-
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		632.389	18.133

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Adriatic Bank A.D. Beograd na dan 14. mart 2024. godine.

Potpisano u ime Adriatic Bank A.D. Beograd:

Marko Čorić
Menadžer za finansijsku kontroluĐorđe Lukić
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

(U hiljadama dinara)

	2023.	2022.
DOBITAK ZA GODINU	632.389	18.133
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	(6.142)	-
Aktuarski dobici	69	2.273
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Pozitivni/(negativni) efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	239.359	(668.125)
Dobitak/(gubitak) po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	(35.885)	100.870
Ukupan ostali rezultat za godinu	197.401	(564.982)
UKUPAN REZULTAT ZA GODINU	829.790	(546.849)

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Adriatic Bank A.D. Beograd na dan 14. mart 2024. godine.

Potpisano u ime Adriatic Bank A.D. Beograd:

Marko Ćorić

Menadžer za finansijsku kontrolu

Đorđe Lukić

Predsednik Izvršnog odbora

ADRIATIC BANK A.D. Beograd*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***BILANS STANJA**

(u hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18	6.661.193	2.156.085
Hartije od vrednosti	19	3.981.530	3.660.279
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20	4.925.362	1.542.099
Kredit i potraživanja od komitenata	21	6.273.298	6.960.059
Nematerijalna imovina	22	80.716	46.764
Nekretnine, postrojenja i oprema	23	865.015	389.079
Investicione nekretnine	24	268.009	268.786
Odložena poreska sredstva	29	77.459	121.164
Ostala sredstva	25	337.058	608.851
UKUPNO AKTIVA		23.469.640	15.753.166
PASIVA – OBAVEZE			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	26	294.385	258.109
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	27	18.688.383	12.316.984
Rezervisanja	28	203.927	158.300
Ostale obaveze	30	621.710	188.328
UKUPNO OBAVEZE		19.808.405	12.921.721
KAPITAL			
Akcijski kapital	32	3.065.958	8.549.095
Dobitak	32	632.389	18.133
Gubitak prethodnog perioda	32	(56)	(5.604.554)
Rezerve/(nerealizovani gubici)	32	(37.056)	(131.229)
UKUPNO KAPITAL		3.661.235	2.831.445
UKUPNO PASIVA		23.469.640	15.753.166

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Adriatic Bank A.D. Beograd na dan 14. mart 2023. godine.

Potpisano u ime Adriatic Bank A.D. Beograd:

Marko Ćorić
Menadžer za finansijsku kontroluĐorđe Lukić
Predsednik Izvršnog odbora

ADRIATIC BANK A.D. Beograd

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

**IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
(u hiljadama dinara)**

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici	Dobitak	Gubitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2022. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	287.645	29.576	(5.634.130)	3.383.858
Efekat promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava	-	-	-	(668.125)	-	-	(668.125)
Efekat obračuna odloženih poreza na ostali rezultat	-	-	-	100.870	-	-	100.870
Aktuarski dobiti	-	-	-	2.273	-	-	2.273
Ukupan ostali rezultat perioda	-	-	-	(564.982)	-	-	(564.982)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	18.133	-	18.133
Raspodela dobiti odnosno pokrivanje gubitka - smanjenje	-	-	-	-	(29.576)	29.576	-
Efekat prodaje HoV i isknjižavanja iz ostalog kapitala	-	-	-	(5.565)	-	-	(5.565)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	(282.902)	18.133	(5.604.554)	2.831.445
Početno stanje na dan 1. januara 2023. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	(282.902)	18.133	(5.604.554)	2.831.445
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	-	-	-	(6.142)	-	-	(6.142)
Aktuarski dobiti	-	-	-	69	-	-	69
Positivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	239.359	-	-	239.359
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	-	-	-	(35.885)	-	-	(35.885)
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	-	-	-	197.401	-	-	197.401
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	632.389	-	632.389
Raspodela dobiti odnosno pokrivanje gubitka - smanjenje	-	-	-	-	(18.133)	18.133	-
Ostalo - smanjenje	2.605.650	2.877.487	103.228	-	-	5.586.365	-
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	3.065.958	-	48.445	(85.501)	632.389	(56)	3.661.235

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Adriatic Bank A.D. Beograd na dan 14. mart 2024. godine.

Potpisano u ime Adriatic Bank A.D. Beograd:

Marko Ćorić
Menadžer za finansijsku kontrolu

Đorđe Lukić
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

(u hiljadama dinara)

TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	2023.	2022.
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.642.306	1.208.502
Prilivi od kamata	815.875	594.818
Prilivi od naknada	804.309	522.437
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	22.122	91.247
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1.073.693)	(922.203)
Odlivi po osnovu kamata	(181.211)	(168.158)
Odlivi po osnovu naknada	(36.746)	(26.180)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(472.346)	(356.261)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(25.865)	(75.101)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(357.525)	(296.503)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza	568.613	286.299
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	6.787.782	536.086
Smanjenje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	-	406.093
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	41.055	-
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	6.390.979	129.993
Povećanje drugih finansijskih obaveza	355.748	-
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(5.231.832)	(218.742)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(5.231.832)	-
Povećanje potraživanja po osnovu HOV i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	(218.742)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	2.124.563	603.643
Plaćeni porez na dobit	-	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.124.563	603.643

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE (nastavak)
 (u hiljadama dinara)

	2023.	2022.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	531	5.565
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postojenja i opreme	(616.433)	(51.689)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	-	(215.682)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(615.902)	(261.806)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Odlivi po osnovu uzetih kredita	-	(676.449)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	(676.449)
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE	1.508.661	(334.612)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	1.291.399	1.654.541
NETO KURSNE RAZLIKE	369.931	(28.530)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU GODINE	3.169.991	1.291.399

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Adriatic Bank A.D. Beograd na dan 14. mart 2024. godine.

Potpisano u ime Adriatic Bank A.D. Beograd:

Marko Ćorić
Menadžer za finansijsku kontrolu

Đorđe Lukić
Predsednik Izvršnog odbora

1. OPŠTE INFORMACIJE O BANCI

Adriatic Bank A.D. Beograd osnovana je 28. decembra 1990. godine pod nazivom „Centrobanka“ a.d Beograd. U narednim godinama, Banka je imala više promena vlasništva i naziva.

Dana 13. aprila 2023. godine izvršena je kupoprodaja akcija na osnovu Ugovora o kupoprodaji akcija van regulisanog tržišta između dotadašnjih akcionara i Alexander Shnaider-a, čime je Alexander Shnaider postao vlasnik 100% vrednosti akcija i jedini akcionar banke. Banka menja naziv u Adriatic Bank a.d. Beograd.

Banka je u skladu sa Zakonom o bankama registrovana za obavljanje poslova platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova kao i drugih poslova u skladu sa Zakonom o bankama i Statutom Banke.

Sedište Adriatic Bank a.d. Beograd je u Beogradu, Dalmatinska 22, gde je locirana i Centrala Banke. Poslovnu mrežu filijala, poslovnih jedinica i drugih punktova na dan 31. decembra 2023. godine čini 6 organizacionih delova (31. decembar 2022. godine: 6 organizacionih delova).

Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je imala 145 zaposlenih (31. decembar 2022. godine: 138), dok je prosečan broj zaposlenih u toku 2023. godine bio 140 zaposlenih (2022. godina: 135).

Matični broj Banke je 07534183, a poreski identifikacioni broj 100003148.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Banka sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI“) i regulativom Narodne banke Srbije. Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik RS“, br. 71/2014, 135/2014, 103/2018, 93/2020).

Finansijski izveštaji su sastavljeni po načelu istorijskog troška osim ukoliko je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

2.2. Novi izmenjeni i dopunjeni standardi i tumačenja

Sledeći izmenjeni standardi stupili su na snagu od 1. januara 2023. godine, ali nisu imali materijalnog uticaja na Banku:

- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** - MSFI 17 zamenjuje MSFI 4 i definiše principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje ugovora o osiguranju. Takođe zahteva da se slični principi primenjuju na ugovore o reosiguranju i ugovore o ulaganjima sa izdatim karakteristikama diskrecionog učešća. Cilj je da se osigura da subjekti daju relevantne informacije na način koji verno predstavlja te ugovore. Ove informacije daju osnovu korisnicima finansijskih izveštaja da procene efekat koji ugovori o osiguranju imaju na finansijski položaj i rezultat organizacije.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.2. Novi izmenjeni i dopunjeni standardi i tumačenja (nastavak)

- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** – Početna primena MSFI 17 i MSFI 9 – Uporedne informacije - Ovaj amandman ažurira MSFI 17 i relevantan je kada društvo usvoji MSFI 17 i MSFI 9 po prvi put na isti datum. Dodaje opciju tranzicije koja se naziva „preklapanje klasifikacije“ koja se odnosi na uporedne informacije o finansijskim sredstvima. Ovo je relevantno kada je društvo odlučilo da ne preračuna uporedne informacije za prelazak na MSFI 9. Primena ove opcije prelaska omogućava društvu da predstavi uporedne informacije o takvim finansijskim sredstvima kao da su primenjeni zahtevi za klasifikaciju i merenje MSFI 9. Ovo omogućava osiguravačima da smanje potencijalno značajne računovodstvene neusklađenosti između finansijske imovine i obaveza iz ugovora o osiguranju u uporednom periodu.
- Dopune **MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“** - Obelodanjivanje računovodstvenih politika. Ovim amandmanom se unose manje izmene u referencama na računovodstvene politike, tako da bi one trebale da budu materijalne računovodstvene politike, umesto značajne računovodstvene politike i dalje pojašnjava šta je računovodstvena procena u sledećim slučajevima: MSFI 7, da pojasni da se očekuje da će informacije o osnovama merenja za finansijske instrumente biti materijalne za finansijske izveštaje entiteta; MRS 1, da zahteva od entiteta da obelodane svoje materijalne informacije o računovodstvenim politikama, a ne značajne računovodstvene politike; MRS 34, da identifikuje materijalne informacije o računovodstvenoj politici kao komponentu kompletnog skupa finansijskih izveštaja, a ne kao značajne računovodstvene politike; Izjava o praksi 2, da pruži smernice o tome kako primeniti koncept materijalnosti na obelodanjivanja računovodstvenih politika.
- Dopune **MRS 8 “Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške”** - definicija računovodstvenih procena. Izmena MRS 8 u cilju pojašnjenja da su računovodstvene procene novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su podložni nesigurnosti odmeravanja kao i u cilju pojašnjavanja kako entiteti treba da razlikuju promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena. Ovaj amandman će se primenjivati prospektivno.
- Dopune **MRS 12 “Porezi na dobitak”** – Odloženi porez koji se odnosi na sredstva i obaveze po osnovu jedne transakcije - ovaj standard menja MRS 12 kako bi se pojasnilo računovodstvo odloženog poreza na transakcije koje u vreme transakcije dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika.
- Dopune **MRS 12 “Porezi na dobitak”** - Međunarodna poreska reforma – Pillar Two Model Rules - Izmene obezbeđuju privremeno izuzeće od zahteva za priznavanjem odloženih poreskih sredstava i obaveza koje proističu iz Pillar II poreza na dobit, i umesto toga zahtevaju ciljana obelodanjivanja za subjekte na koje utiče.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- **Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“**- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih. Dopuna treba da razjasni zahteve za prezentacijom obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2024. godine).
- **Dopuna MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“** - Dugoročne obaveze sa klauzulom - dopunom se menja MRS 1 kako bi se pojasnila prezentacija obaveza u Izveštaju o finansijskom položaju kao kratkoročnih i dugoročnih. Prema ovim izmenama, ugovorne klauzule koje treba ispuniti nakon datuma izveštavanja ne utiču na klasifikaciju duga kao kratkoročnog ili dugoročnog. Umesto toga, amandmani zahtevaju od entiteta da obelodani informacije o ovim klauzulama u Napomenama uz finansijske izveštaje. Amandman može biti prevremeno usvojen i u slučaju prevremenog usvajanja, dopune koje se odnose na *Klasifikaciju obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih*, mora biti usvojena na raniji datum ili na datum ove izmene (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2024. godine).
- **Dopune MSFI 16 „Lizing“** - Lizing obaveza u Sale and Leaseback transakcijama - ovim amandmanom se ažurira MSFI 16 kako bi se razjasnilo da se zahtevi za imovinu sa pravom korišćenja i lizing obaveze u MSFI 16 primenjuju na sale-and-lease back transakcije nakon početnog priznavanja. Takođe pojašnjava da će „plaćanja zakupnine“ biti određena na takav način da prodavac-zakupac ne priznaje dobitak ili gubitak koji se odnosi na imovinu sa pravom korišćenja koju zadržava prodavac-zakupac. Ovaj amandman se primenjuje retrospektivno (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2024 godine);
- **Dopune MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“** Aranžmani za finansiranje dobavljača - Ove izmene MRS 7 i MSFI 7 zahtevaju od entiteta da obezbede dodatna obelodanjivanja o njihovom korišćenju finansijskih aranžmana dobavljača i obezbede da korisnici imaju informacije koje će im omogućiti da procene: a) kako aranžman finansiranja dobavljača utiče na tokove gotovine i obaveze entiteta i b) uticaj koji aranžmani finansiranja dobavljača imaju na rizik likvidnosti. Obelodanjivanja MRS 7 nisu obavezna za uporedni period (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2024 godine);
- **Dopune MRS 21 „Efekti promena deviznih kurseva“** - Nemogućnost utvrđivanja kursa - Ovaj amandman ažurira MRS 21 da zahteva od entiteta da primenjuju konzistentan pristup u proceni da li je valuta zamenljiva i kako da procene devizni kurs ako nije. Potrebna su i dodatna obelodanjivanja o tome kako se procenjuje devizni kurs. Postoje i posledične izmene MSFI 1. Ovaj amandman ne zahteva preračunavanja za uporedni period (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2025 godine);
- **Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“** - dopuna pojašnjava računovodstveni tretman prodaje ili uloga imovine između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (odloženo dok IASB ne kompletira istraživanje na equity metodi).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

2.4. Uporedni podaci

Uporedni podaci u ovim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz finansijskih izveštaja Banke za 2022. godinu.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način. Oblasti koje podrazumevaju viši stepen prosuđivanja ili složenosti, ili oblasti gde su pretpostavke i procene značajne za finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

2.6. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 3.

2.7. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Banke pripremljeni su po principu stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti poslovanje u doglednoj budućnosti. Banka je u 2023. godini poslovala sa dobitkom, uz dobru kapitalizovanost i dovoljan nivo likvidnosti obezbeđen kroz depozite i kredite. U Napomeni 32 su dati detalji o usklađenosti sa regulatornim pokazateljima, dok su u Napomeni 26 dati detalji o obavezama po osnovu uzetih kredita.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Preračun stranih valuta

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunavaju se u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja. Dobici i gubici nastali po osnovu preračuna potraživanja i obaveza evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha.

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u dinare po kursu na dan transakcije. Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja u stranoj valuti evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

3.2. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata za sve kamatonosne finansijske instrumente, kroz bilans uspeha se priznaju u okviru pozicija „Prihodi od kamata“ i „Rashodi od kamata“ koristeći metod efektivne kamatne stope.

Metod efektivne kamatne stope je metod koji računa troškove otplate finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza kao i troškove dodeljivanja kamatnih prihoda ili kamatnih troškova u određenom periodu. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta (na primer, mogućnost plaćanja unapred) ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Kalkulacija uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava, osim za (i) finansijska sredstva koja su postala kreditno obezvređena (nivo 3), za koja se prihod od kamata obračunava po efektivnoj kamatnoj stopi na njihovu amortizovanu vrednost umanjenu za ispravku vrednosti po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka i (ii) finansijska sredstva koja se kupuju ili realizuju sa obezvređenjem za kreditne gubitke, za koja se originalna kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa primenjuje na amortizovanu vrednost.

3.3. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihod od naknada i provizija se priznaje tokom vremena po proporcionalnom metodu, onako kako se usluge pružaju, kada klijent istovremeno dobija i služi se koristima nastalim po osnovu činjenja Banke. Ovim prihodom su obuhvaćene naknade koje se često ponavljaju – za vođenje računa, servisiranje računa, paketa po tekućim računima itd.

Ostali prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada Banka zadovolji činidbenu obavezu, obično nakon sprovođenja relevantne transakcije. Iznos naknada i provizija koje su uplaćene ili potraživanja predstavlja transakcionu cenu za uslugu, koja se identifikuje kao izvršenje konkretne obaveze. Ovaj prihod obuhvata naknade u platnom prometu, naknade za gotovinska poravnanja, naplatu ili gotovinske isplate.

3.4. Prihodi od dividendi

Dividende se priznaju u bilansu uspeha kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti - klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza

Finansijski instrumenti

Finansijskim instrumentom se smatra svaki ugovor kojim nastaje finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza, uz istovremeno nastajanje finansijske obaveze, odnosno finansijskog sredstva trećih lica.

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo je svako sredstvo koje je:

- gotovina,
- instrument kapitala drugog pravnog lica,
- ugovorno pravo za primanje gotovine ili nekog drugog finansijskog sredstva od drugog pravnog lica,
- ugovorno pravo za razmenu finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim pravnim licem, pod uslovima koji su potencijalno povoljni,
- ugovor koji će biti ili može biti izmiren instrumentima sopstvenog kapitala i koji je nederivatni, a za koji Banka jeste ili može biti u obavezi da primi promenljiv broj instrumenata sopstvenog kapitala,
- ugovor koji će biti ili može biti izmiren instrumentima sopstvenog kapitala i koji je derivatni, a koji će biti ili može biti izmiren drugačije nego razmenom fiksnog iznosa gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj instrumenata sopstvenog kapitala.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza je svaka ugovorena obaveza:

- da isporuči gotovinu ili drugo finansijsko sredstvo drugom pravnom licu,
- da razmeni finansijske instrumente sa drugim pravnim licem pod uslovima koji su potencijalno nepovoljni.

Pravila procenjivanja finansijskih instrumenata

Sa aspekta klasifikacije i merenja, MSFI 9 definiše kriterijume za klasifikaciju finansijskih sredstava, osim vlasničkih instrumenata i derivata, koji se zasnivaju na proceni poslovnog modela upravljanja konkretnim finansijskim sredstvima i ugovornim karakteristikama novčanih tokova finansijskih instrumenata.

Finansijska sredstva

Pri početnom priznavanju Banka odmerava finansijsko sredstvo po fer vrednosti uvećanoj ili umanjenoj, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva.

Procena o tome kako će se klasifikovati finansijsko sredstvo, vrši se na osnovu Bančinog poslovnog modela i ispunjenosti testa karakteristika ugovorenog novčanog toka.

Banka može kod inicijalnog priznavanja neopozivo opredeliti da finansijska sredstva, koja inače ispunjavaju kriterijume za vrednovanje po amortizovanom trošku (AC) ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI), priznaje po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL), ukoliko na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvenu neusaglašenost do koje bi inače došlo.

Poslovni model određuje da li novčani tokovi proizilaze iz prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba. Procena poslovnog modela vrši se na nivou grupe finansijskih sredstava.

Ispunjenost testa karakteristika ugovorenih novčanih tokova podrazumeva da se novčani tokovi sastoje isključivo od plaćanja glavnice i kamata na preostalu glavnici (SPPI kriterijum).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti - klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Klasifikacija i merenje

Finansijska sredstva se mogu klasifikovati u sledeće kategorije:

- ✓ finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku (AC)
- ✓ finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)
- ✓ finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat sa gubicima i dobitcima reklasifikovanim u bilans uspeha - „recycling“ (FVOCI) po prestanku priznavanja
- ✓ finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat bez reklasifikovanja gubitaka i dobitaka u bilans uspeha (FVOCI)

(a) Amortizaciona vrednost (AC)

Finansijska imovina se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, a generisani novčani tokovi moraju da se sastoje isključivo od plaćanja glavnice (nominalna vrednost date finansijske imovine koja se treba naplatiti po dospeću) i kamate (naknada u novcu za pozajmljena sredstva), što predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmerava prilikom početnog priznavanja uz uvećanje, ili umanjenje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamatne stope za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću, umanjen za sve isplate i korekcije po osnovu obračunatih očekivanih kreditnih gubitaka.

Retke prodaje, čak i velike vrednosti ili česte prodaje male vrednosti, prodaja koja se vrši neposredno pre dospeća finansijskih sredstava (manje od 3 meseci pre dospeća) i kada su prihodi od takve prodaje okvirno približni iznosu koji bi bio prikupljen po osnovu preostalih ugovornih tokova gotovine, prodaja usled povećanja kreditnog rizika finansijskih sredstava, prodaje koje se mogu pripisati izolovanom događaju koji je van kontrole Banke i koji je jednokratni, nisu u suprotnosti sa ovim modelom.

Rezultati analize poslovnih modela i procene ugovorenih novčanih tokova pokazali su da Banka procenjuje kredite, plasmane date klijentima i bankama, po amortizovanoj vrednosti.

(b) Fer vrednost kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijska imovina se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i radi prodaje te finansijske imovine, kao i na osnovu ugovorenih uslova da na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice. Ovaj model podrazumeva veću učestalost ili vrednost prodaje, uglavnom iz razloga promene u uslovima na tržištu, i/ili za potrebe održavanja likvidnosti.

Rezultati analize poslovnih modela i procene ugovorenih novčanih tokova pokazali su da Banka procenjuje dužničke hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Ukoliko dužničke HoV ne ispunjavaju test karakteristika ugovorenih novčanih tokova, vrednuju se po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti - klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Klasifikacija i merenje (nastavak)

(c) Fer vrednost kroz bilans uspeha (FVTPL)

Poslovni model, koji za posledicu ima merenje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, podrazumeva da Banka upravlja finansijskom imovinom u cilju ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine. Banka donosi odluku na osnovu fer vrednosti imovine i upravlja njome kako bi ostvarila te fer vrednosti. U tom slučaju cilj Banke obično dovodi do aktivne kupovine i prodaje. Ukoliko su dužničke HoV ili vlasničke HoV, uključujući učešća u kapitalu pravnih lica, pribavljene sa namerom da budu prodane odmah ili u kratkom roku, klasifikuju se kao sredstva za trgovanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Banka klasifikuje finansijske obaveze kao obaveze koje se odmeravaju po amortizacionoj vrednosti. Banka nema finansijske obaveze koje se procenjuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Obezvredjenje finansijskih sredstava

U skladu sa MSFI 9, Banka primenjuje princip budućeg očekivanog gubitka („expected credit loss „ECL, eng.) kroz uključivanje uticaja očekivanog kretanja makroekonomskih varijabli na buduće kretanje verovatnoće gubitka na bazi statistički dokazanih međuzavisnosti. Obračun troškova obezvređenja za očekivane gubitke se vrši za sva potraživanja i druge dužničke instrumente koji se ne procenjuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uključujući i neopozive obaveze i izdate garancije. Troškovi obezvređenja baziraju se na očekivanom kreditnom gubitku u skladu sa verovatnoćom neizmirenja obaveza u narednih 12 meseci, osim u slučaju kada postoji značajno pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja, kada se procena kreditnih gubitaka vrši na bazi verovatnoće neizmirenja obaveza za period životnog veka instrumenta.

Banka je definisala kriterijume za svrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe 1, 2 i 3 u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

NIVO 1

U nivo 1 kreditnog rizika Banka svrstava finansijske instrumente kod kojih od početnog priznavanja nije značajno porastao kreditni rizik. Očekivani kreditni gubitak koji se priznaje za finansijske instrumente u nivou 1 predstavlja najviše jednogodišnju porciju obračunatih kreditnih gubitaka.

Ovako obračunati, očekivani 12-omesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

NIVO 2 - Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka finansijske instrumente svrstava u nivo 2 kreditnog rizika kada identifikuje da za njih postoji jedan ili više od navedenih indikatora koji mogu ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti - klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Obezvredenje finansijskih sredstava (nastavak)

NIVO 2 - Značajno povećanje kreditnog rizika (nastavak)

- docnja od 31-90 dana
- restrukturiranje potraživanja koje nije problematično
- blokada računa od strane NBS u trajanju od 30 dana i duže
- zbog statusa problematičnosti klijenti pravna lica koji imaju rejting 7 i 8 i fizička lica i preduzetnici koji su u DPD grupa 4
- pogoršanje kreditnog rizika za 2 DPD grupe/rejtinga od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta
- ukoliko pravno lice ima izloženost koja je po bilo kom osnovu prešla u Nivo 2, sve partije tog pravnog lica koje su u Nivou 1 će preći u Nivo 2
- za pravna lica ukoliko je došlo do pada poslovnih prihoda i kapitala za više od 50%, ukoliko Odeljenje za procenu kreditnih aplikacija ne smatra da klijenta treba prebaciti u status default

Značajno povećanje kreditnog rizika za segment izloženosti prema državama i finansijskim institucijama je utvrđen kao pad od dve rejting kategorije, posmatrano u odnosu na rejting skale renomiranih eksternih rejting agencija (Moody's, Fitch, S&P).

Na datum izveštavanja, Banka odmerava ispravku vrednosti po finansijskom instrumentu u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja.

NIVO 3 - Status neizmirenja obaveza

U nivo 3 kreditnog rizika svrstavaju se finansijski instrumenti koja se smatraju problematičnim, odnosno kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja. Banka je identifikovala listu indikatora koje prati radi identifikacije statusa problematičnih komitenata:

- kontinuirana docnja u izmirivanju obaveza duže od 90 dana
- blokada računa duža od 60 dana u kontinuitetu
- smanjenje otplatnog kapaciteta koje se može ogledati u:
 - smanjenju u poslovnim приходima od 50%
 - smanjenju kapitala veće od 50%
- za fizička lica potraživanja koja u sistemu banke imaju status tužena
- za pravna lica i preduzetnike klijent u statusu tužen i/ili stečaj
- klijent nije predao poslednji finansijski izveštaj u registar privrednih subjekata
- za pravna lica, preduzetnike i fizička lica ukoliko se nalaze u sektoru naplate potraživanja (WOD);
- druge informacije koje ukazuju na probleme u poslovanju ili mogu uticati na nemogućnost servisiranja duga, kao što su:
 - učestalo opominjanje klijenta o izmirenju obaveza, otežani pregovori, nagoveštaj klijenta da ima ili će imati probleme u poslovanju i
 - druga vrsta informacija koje tokom monitoringa uoči kreditni referent u vezi sa negativnim promenama u poslovanju klijenta, u odnosu na okolnosti koje su postojale prilikom odobravanja plasmana

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Obezvredenje finansijskih sredstava (nastavak)

NIVO 3 - Status neizmirenja obaveza (nastavak)

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva.

Budući novčani tok određuje se na osnovu uvida u bonitet dužnika i izloženosti kreditnom riziku.

Ukidanje ispravke vrednosti za moguće gubitke po osnovu nenaplativosti se obuhvata kao prihod perioda u kome se ukidanje vrši.

Definitivni otpis nenaplativih potraživanja se vrši na osnovu odluke suda, poravnjanja zainteresovanih strana, ili na bazi odluka nadležnog organa u Banci.

Banka vrši računovodstveni otpis (prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju) problematičnih potraživanja, za koja obračunati iznos obezvredjenja iznosi 100% njihove bruto vrednosti.

Način i koraci sprovođenja računovodstvenog otpisa definisani su aktima Sektora za naplatu potraživanja.

3.6. Rezervisanja

Rezervisanja za pokriće troškova i rashoda su nefinansijske obaveze neizvesne u pogledu roka i iznosa. Rezervisanje se priznaje kada Banka ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat nekog prošlog događaja, pri čemu se takva obaveza može pouzdano proceniti, a verovatan ishod je da će za izmirenje te obaveze biti potreban odliv ekonomskih koristi. Rezervisanja se utvrđuju diskontovanjem očekivanih budućih novčanih tokova po stopi pre oporezivanja koja je odraz sadašnjih tržišnih procena vremenske vrednosti novca i, gde je primenjivo, rizika koji su povezani sa datom obavezom. Banka ne vrši diskontovanje budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati u bliskoj budućnosti.

3.7. Ugovori o prodaji i ponovnoj kupovini

Ugovori o prodaji hartija od vrednosti radi njihove ponovne kupovine („obrnuti repo“), kao i kupovina hartija od vrednosti radi njihove ponovne prodaje („repo“) evidentiraju se kao krediti i pozajmice drugim bankama. Razlika između prodajne cene i cene ponovne kupovine se tretira kao kamata i obračunava se za vreme trajanja ugovora koristeći se metodom efektivne kamatne stope.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe izveštaja o novčanim tokovima, gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju stanja sa rokom dospeća kraćim od tri meseca od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima centralne banke, blagajničke zapise i ostale pogodne hartije od vrednosti, opozive kredite i pozajmice date bankama, dospela potraživanja drugih banaka i kratkoročne državne hartije od vrednosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Nematerijalna ulaganja

Stečene licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe (primenjuje se stopa amortizacije od 25% - 33,33%).

3.10. Nekretnine, postrojenja i oprema

Početno merenje osnovnih sredstava vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Za naknadno merenje građevinskih objekata, nakon početnog priznavanja, Banka primenjuje model revalorizacije u skladu sa MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema".

Oprema Banke je iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Građevinski objekti redovno podležu revalorizaciji. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrednosti sredstava koja se revalorizuju. Povećanje knjigovodstvene vrednosti građevinskih objekata po osnovu revalorizacije iskazuje se na računu revalorizacione rezerve. Smanjene knjigovodstvene vrednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava, terete direktno revalorizacione rezerve, dok sva ostala smanjenja terete bilans uspeha.

Revalorizacione rezerve se prenose direktno u neraspoređenu dobit kada je ostvaren dobitak po osnovu povlačenja iz upotrebe ili otuđenja sredstva i ako se sredstvo ne koristi od strane Banke. U poslednjem slučaju, iznos ostvarenog dobitka je razlika između amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrednost i amortizacije obračunate na inicijalnu nabavnu vrednost sredstva (opciono).

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

• Zgrade	1,3%
• Računarska oprema	20,0%
• Vozila	20,0%
• Nameštaj i oprema	12,5% - 20,0%
• Ulaganja u tuđe građevinske objekte	20,0%

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstava utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda/rashoda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Kada se revalorizovana sredstva prodaju, iznos revalorizacije uključen u revalorizacionu rezervu prenosi se na neraspoređenu dobit.

3.11. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva koja imaju neograničen korisni vek upotrebe ne podležu amortizaciji i proverama da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti, vrši se na godišnjem nivou i kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a), kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja umanjenja vrednosti.

3.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koja se drži radi zarade od zakupnine ili radi povećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog.

Investiciona nekretnina drži se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koristi se od strane Banke.

Zemljište koje se drži u operativnom zakupu se klasifikuje i računovodstveno obuhvata kao investiciona nekretnina ukoliko ispunjava ostale zahteve iz definicije investicione nekretnine.

Investicione nekretnine se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će entitet u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i ako se nabavna vrednost investicione nekretnine može pouzdano odmeriti. Investiciona nekretnina se u početku odmerava po nabavnoj vrednosti/ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno odmeravanje. Nabavna vrednost kupljene investicione nekretnine obuhvata njenu kupovnu cenu i sve direktno pripisane izdatke. Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se naknadno vrednuju po metodu fer vrednosti. Fer vrednost investicionih nekretnina odražava uslove tržišta na kraju izveštajnog perioda. Dobitak ili gubitak koji proizlazi iz promene fer vrednosti investicione nekretnine se priznaje u bilansu uspeha za period u kome je nastao.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Banci i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu, i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

3.13. Zalihe

Zalihe se u momentu pribavljanja vrednuju primenom metoda istorijskog troška, ili metoda neto prodajne vrednosti u zavisnosti koja je od ove dve vrednosti niža. Istorijski trošak podrazumeva da se zalihe iskazuju na bazi troškova nabavke, a neto prodajna vrednost je vrednost po kojoj se zalihe mogu realizovati na tržištu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Zalihe (nastavak)

U okviru zaliha se nalaze i sredstva stečena naplatom potraživanja. Ukoliko ima naznaka da je neka imovina obezvređena, naplativ iznos imovine se procenjuje kako bi se definisao iznos obezvređenja.

3.14. Lizing

Banka kao zakupac

Banka klasifikuje lizing (zakupi nekretnina i opreme) u skladu sa MSFI16, koji podrazumeva da se na prvi dan trajanja zakupa, u bilansima priznaje imovina sa pravom korišćenja i obaveze po osnovu zakupa (lizinga) i to u iznosu sadašnje diskontovane vrednosti tih obaveza u lizing periodu. Pod lizing periodom se podrazumeva čitav period trajanja zakupa, kao i period mogućeg produženja zakupa koji je predviđen ugovorom. Izbor diskontne stope uslovljen je kamatnom stopom koja je implicirana u lizingu (na osnovu plaćanja lizinga, negarantovane preostale vrednosti, fer vrednosti osnovnog sredstva i početnih direktnih troškova zajmodavca). Diskontna stopa može se odrediti i kao inkrementalna stopa pozajmljivanja tj. kao kamatna stopa koju bi korisnik lizinga morao da plati za sličan lizing ili, ako se ona ne može utvrditi, po kojoj ceni korisnik lizinga može dobiti sredstva na tržištu za kupovinu iste ili slične imovine (imovine slične vrednosti) pod istim uslovima (sličan rok). Banka vrši preračun diskontne, odnosno inkrementalne stope, kod promene odredbi ugovora (trajanja lizinga, promene u opciji otkupa predmetne imovine, promene budućih plaćanja usled promene stope u lizing ugovoru). Promene procena (na primer, promene procena ekonomskog veka ili rezidualne vrednosti sredstva koje je predmet lizinga), ili promene okolnosti (na primer, neizvršenje novčanih obaveza korisnika lizinga) ne izazivaju novo klasifikovanje lizinga tj. preračun diskontne odnosno inkrementalne stope.

Banka će svakog meseca evidentirati trošak kamate na obavezu lizinga i trošak amortizacije na diskontovano pravo na korišćenje sredstva. Svakog meseca, po dospeću faktura za plaćanje zakupa, smanjivaće se iznos obaveza za lizing.

Banka će vršiti ponovno vrednovanje obaveze za lizing po osnovu nastanka određenih događaja (npr. promena lizing perioda, promena cene zakupa, značajna promena inkrementalne stope, i dr.). Banka u tom slučaju priznaje iznos ponovnog vrednovanja obaveze za lizinga kao korekcije prava na korišćenje sredstva.

Ukoliko je iznos zakupa male vrednosti (mesečni iznos zakupa do EUR 100) i/ili ukoliko se ugovor o zakupu sklapa na rok od 12 meseci i kraće, Banka te zakupe neće tretirati u skladu sa ovim standardom.

Banka kao zakupodavac

Zakup je sporazum po kome zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja sredstva tokom dogovorenog vremenskog perioda u zamenu za jedno ili više plaćanja. Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

3.15. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno prikazuju po amortizovanoj vrednosti. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom efektivne kamatne stope.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Obaveze po kreditima (nastavak)

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

3.16. Primanja zaposlenih

(a) Naknade zaposlenima

Kratkoročne naknade zaposlenima uključuju zarade, naknade zarada, poreze i doprinose za socijalno osiguranje. Kratkoročne naknade zaposlenima priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastale.

Banka i njeni zaposleni su u zakonskoj obavezi da vrše plaćanja poreza i doprinosa za socijalno osiguranje u skladu sa važećim zakonskim propisima. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje su obaveza Fonda. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Otpremnine

U skladu sa važećim zakonskim propisima Banka je dužna da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju ili pri prestanku radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti u visini tri prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u privredi Republike Srbije, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Ove isplate se priznaju u bilansu stanja kao obaveza, u skladu sa procenom ovlašćenog aktuara u diskontovanom iznosu.

Aktuarski dobiti i gubici koji proizilaze iz korekcija po osnovu iskustva kao i iz promena u aktuarskim pretpostavkama, knjiže se na teret ili u korist bilansa uspeha i razgraničavaju se na očekivani prosečni preostali radni staž odnosnih zaposlenih.

Pretpostavke koje je aktuar koristio za obračun rezervacija za buduće obaveze po osnovu otpremnine za odlazak u penziju:

- podaci o zaposlenima: ukupan radni staž na dan 31. decembra 2023. godine, godina rođenja i pol, broj godina do starosne odnosno pune penzije;
- godišnja stopa fluktuacije zaposlenih od 14%;
- diskontna godišnja stopa 6,25%;
- pretpostavljeni geometrijski rast zarada od 8,5% godišnje tokom celokupnog perioda za koji se rezervišu sredstva.

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa, kao višak radne snage, u zamenu za otpremninu. Banka priznaje otpremninu prilikom raskida radnog odnosa kada je evidentno da će Banka ili da raskine radni odnos sa zaposlenim radnikom, u skladu sa detaljnim zvaničnim planom bez mogućnosti odustajanja, ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa a u svrhu smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon dana bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.17. Tekući porez na dobit i odloženi porezi

a) *Tekući porez na dobit*

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa poreskim propisima u Republici Srbiji, na osnovu dobiti iskazane u propisanom poreskom bilansu. Banka sama obračunava porez na dobit odnosno godišnju poresku obavezu i iznos akontacije za narednu godinu.

Porez na dobit u iznosu od 15% plaća se na osnovu godišnje dobiti iskazane u poreskom bilansu i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u poreskoj prijavi – obrazac PDP. Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne kao i privremene razlike. Poreski bilans se predaje u roku od 180 dana po isteku perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza.

b) *Odloženi porezi*

Odloženi porez na dobit se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izveštajima Banke. Odložene poreske obaveze priznaju se za oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda.

Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorišćene poreske kredite i neiskorišćene poreske gubitke, do iznosa za koji je verovatno da će budući oporezivi dobiti biti dovoljni da omoguće realizaciju (iskorišćenje) odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih kredita i neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

3.18. Akcijski kapital

Obične akcije se klasifikuju kao kapital.

(a) *Troškovi emisija akcija*

Dodatni troškovi koji se mogu direktno pripisati izdavanju novih akcija ili sticanju pravnog lica se prikazuju u kapitalu kao odbitak, umanjen za porez, od priliva sredstava. Svaki iznos veći od fer vrednosti primljenih sredstava iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija se iskazuju kroz kapital kao emisiona premija.

(b) *Dividende od akcija*

Dividende od akcija evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.19. Finansijske garancije

Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izmiri svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom. Takve finansijske garancije Banka daje bankama, finansijskim institucijama i drugim organizacijama, za račun svojih klijenata, radi obezbeđenja kredita, prekoračenja po tekućem računu, i drugih bankarskih usluga.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon početnog priznavanja, bančine obaveze po garancijama se odmeravaju kao veće od: a) inicijalno priznate vrednosti umanjene za amortizaciju obračunatu da bi se u bilansu uspeha na pravolinijskoj osnovi tokom trajanja garancije priznao prihod od naknade i b) najbolje procene iznosa gubitka od obezvređenja za garantovanu izloženost, što se utvrđuje na osnovu ECL modela.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

4.1 Uvod

Poslovanje Banke je izloženo različitim finansijskim rizicima i to poslovanje zahteva identifikovanje, procenu, praćenje, ublažavanje i kontrolu rizika, kao i postavljanje adekvatnog sistema za izveštavanje o rizicima. Upravljanje rizicima Banka ostvaruje preko posebne organizacione jedinice za upravljanje rizicima. Banka svojim aktima propisuje procedure za identifikovanje, merenje, procenu rizika kao i upravljanje rizicima u skladu sa propisima, standardima i pravilima struke.

Politikom upravljanja rizicima Banka definiše jedinstven sistem za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena raznim vrstama rizika kao što su:

1. rizik likvidnosti;
2. kreditni rizik;
3. tržišni rizik;
4. rizici izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica;
5. rizici ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva;
6. rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena;
7. operativni rizik (uključujući i pravni rizik).

4.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je definisan kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze. Rizik likvidnosti nastaje usled značajnog povlačenja postojećih izvora finansiranja, nemogućnosti pribavljanja novih izvora sredstava (rizik likvidnosti izvora sredstava), kao i zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva usled poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

U cilju adekvatnog upravljanja i kontrole rizika likvidnosti Banka je implementirala interne procedure kojima se definiše sveobuhvatni sistem upravljanja ovim rizikom, uključujući nadležnosti i odgovornosti učesnika u procesu kao i kontrole i metodologije kojima se postiže efikasnost sistema upravljanja ovim rizikom.

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti u Banci podrazumeva:

- definisanje principa upravljanja rizikom likvidnosti,
- organizacionu strukturu koja podržava adekvatno upravljanje rizikom likvidnosti,
- procedure za identifikaciju, merenje, mitigaciju i praćenje rizika likvidnosti,
- informacioni sistem koji podržava upravljanje rizikom likvidnosti,
- pravovremene i adekvatne aktivnosti u situacijama povećanog rizika likvidnosti,
- usvajanje Plana poslovanja u slučaju nepredviđenih događaja i Plana oporavka Banke,
- sistem interne kontrole upravljanja rizikom likvidnosti

U svom poslovanju Banka se pridržava sledećih osnovnih principa za upravljanje rizikom likvidnosti:

- Banka aktivno prati izloženost riziku likvidnosti po značajnim valutama koje prelaze 5% obaveza Banke (RSD, EUR, USD i CHF).
- Obezbeđenje kontinuirane stabilnosti i diversifikacije izvora finansiranja, prema tipu izvora i tenorima, u kom smislu su utvrđeni limiti koncentracije izvora sredstava i maksimalno učešće u depozitnoj bazi po klijentu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

- Formiranje nivoa visoko likvidne aktive i adekvatnog nivoa rezervi likvidnosti koji se sastoji od gotovine, sredstava na računima kod ino-banaka, obavezne rezerve kod Narodne banke Srbije u valutama EUR i RSD i visoko likvidnih hartija od vrednosti čiji je izdavalac Ministarstvo finansija Republike Srbije.
- Banka ima utvrđene interne procedure postupanja u slučaju povećanog rizika likvidnosti kao i sisteme ranog upozorenja na potencijalno pogoršanje likvidnosnog profila Banke. Plan poslovanja Banke u slučaju nastupanja nepredviđenih događaja kao i Plan oporavka Banke predmet su redovnog godišnjeg testiranja i revizije.
- Procena rizika likvidnosti je obavezan deo procedure kod odobravanja novog proizvoda.
- Redovno sprovođenje stres testova koji su zasnovani na scenarijima specifičnim za Banku ili generalno tržište na kome Banka posluje, kako bi se identifikovali izvori potencijalne krize likvidnosti kao i uslovi i načini pod kojima bi Banka i u ovakvim situacijama održala nivo likvidnosti na zahtevanom nivou uz punu ispunjenost regulatornih i interno definisanih limita.

Organi i organizacioni delovi Banke koji su direktno uključeni u proces upravljanja rizikom likvidnosti su:

- Upravni odbor Banke usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima čiji je sastavni deo upravljanje rizikom likvidnosti kao i Plan oporavka Banke
- Izvršni odbor Banke usvaja procedure Banke za upravljanje rizicima i obezbeđuje njihovu punu primenu
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) prati izloženosti Banke riziku likvidnosti i indikatore ranog upozorenja i predlaže mere za unapređenje profila likvidnosti Banke
- Sektor za upravljanje sredstvima odgovoran je za dnevno upravljanje likvidnosti i održavanje definisanih internih i regulatornih limita na odobrenom nivou.
- Sektor za upravljanje rizicima implementira procedure za merenje, analizu i praćenje rizika likvidnosti i razvija metodologije za internu procenu rizika likvidnosti i njegovo stres testiranje
- Interna revizija vrši nezavisnu procenu adekvatnosti usvojenih procedura za upravljanje rizikom likvidnosti najmanje jednom godišnje

Upravljanje rizikom likvidnosti u Banci podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki Banke koje mogu imati uticaj na njenu poziciju likvidnosti. Interna identifikacija, merenje i praćenje rizika likvidnosti oslanja se na gep analizu budućih tokova gotovine ovih pozicija raspoređenih u vremenske intervale prema preostaloj ročnosti. Za bilansne pozicije za koje nije moguće unapred utvrditi tačan datum priliva ili odliva sredstava, Banka koristi pretpostavke koje su bazirane na analizi istorijskog kretanja ovih pozicija ili na bazi ekspertske procene. Za potrebe procene potencijalnih odliva depozita bez definisanog roka dospeća, Banka koristi interni model zasnovan na konceptu analize stabilnosti depozita.

Banka definiše individualne i kumulativne limite gep-a likvidnosti koje posmatra kako na agregatnom nivou (konsolidovani prikaz), tako i po značajnim valutama. Limiti su definisani kao limit odnosa između kumulativnog gepa do jednog meseca i ukupne aktive banke kao i za tromesečni gep u odnosu na ukupnu aktivu Banke.

Naredna tabela prikazuje sredstva i obaveze grupisane u kategorije prema preostalom ugovorenom roku dospeća na datum bilansa stanja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembar 2023. godine	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.661.193	-	-	-	-	6.661.193
Hartije od vrednosti	2.787.072	1.194.458	-	-	-	3.981.530
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4.708.757	216.605	-	-	-	4.925.362
Kredit i potraživanja od komitenata	300.234	393.814	1.984.431	2.356.536	1.238.283	6.273.298
Ostala sredstva	336.116	-	13	561	368	337.058
Ukupno aktiva	14.793.372	1.804.877	1.984.444	2.357.097	1.238.651	22.178.441
OBAVEZE						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	294.385	-	-	-	-	294.385
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	8.645.881	1.093.120	4.526.099	4.233.661	189.622	18.688.383
Ostale obaveze	614.355	1.812	1.939	3.275	329	621.710
Ukupne obaveze	9.554.621	1.094.932	4.528.038	4.236.936	189.951	19.604.478
Net Gap (Ukupna aktiva - Ukupne obaveze)	5.238.751	709.945	(2.543.594)	(1.879.839)	1.048.700	2.573.963
<hr/>						
Na dan 31. decembar 2022. godine	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.156.085	-	-	-	-	2.156.085
Hartije od vrednosti	2.562.195	1.098.084	-	-	-	3.660.279
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.539.166	2.933	-	-	-	1.542.099
Kredit i potraživanja od komitenata	339.790	592.681	2.314.473	2.174.224	1.538.891	6.960.059
Ostala sredstva	603.841	235	52	4.264	459	608.851
Ukupno aktiva	7.201.077	1.693.933	2.314.525	2.178.488	1.539.350	14.927.373
OBAVEZE						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	244.899	-	11.868	1.342	-	258.109
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4.884.506	1.093.184	3.537.260	2.635.826	166.208	12.316.984
Ostale obaveze	181.883	2.181	2.230	1.843	191	188.328
Ukupne obaveze	5.311.288	1.095.365	3.551.358	2.639.011	166.399	12.763.421
Net Gap (Ukupna aktiva - Ukupne obaveze)	1.889.789	598.568	(1.236.833)	(460.523)	1.372.951	2.163.952

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Nediskontovani tokovi gotovine

Iznosi prikazani u tabeli koja sledi prikazuju ugovorene nediskontovane tokove gotovine finansijskih instrumenata sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine.

Na dan 31.12.2023.	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.661.187	-	-	-	-	6.661.187
Hartije od vrednosti	3.656.960	1.567.268	-	-	-	5.224.228
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4.714.479	219.807	-	-	-	4.934.286
Kredit i potraživanja od komitenata	322.625	459.115	2.216.867	2.998.876	1.741.068	7.738.551
Ukupna sredstva (ugovoreni datumi dospeća)	15.355.251	2.246.190	2.216.867	2.998.876	1.741.068	24.558.252

Na dan 31.12.2023.	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	300.436	3.202	-	-	-	303.638
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	8.647.315	1.098.119	4.598.076	4.248.634	189.622	18.781.766
Ukupne obaveze (ugovoreni datumi dospeća)	8.947.751	1.101.321	4.598.076	4.248.634	189.622	19.085.404

Na dan 31.12.2022.	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.156.085	-	-	-	-	2.156.085
Hartije od vrednosti	2.562.195	1.098.084	-	-	-	3.660.279
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.539.024	2.933	-	-	-	1.541.957
Kredit i potraživanja od komitenata	303.002	655.200	2.540.612	2.927.461	1.949.659	8.375.934
Ukupna sredstva (ugovoreni datumi dospeća)	6.560.306	1.756.217	2.540.612	2.927.461	1.949.659	15.734.255

Na dan 31.12.2022.	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	244.900	-	11.868	1.386	-	258.154
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4.884.333	1.095.813	3.582.678	2.655.264	166.208	12.384.296
Ukupne obaveze (ugovoreni datumi dospeća)	5.129.233	1.095.813	3.594.546	2.656.650	166.208	12.642.450

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.2. Rizik likvidnosti (nastavak)**

Fokus Banke je tokom 2023. godine bio na nastavku održanja visokog nivoa likvidnosti kao i na diversifikaciji i optimizaciji rezervi likvidnosti uz smanjeni apetit ka preuzimanju rizika. U isto vreme, Banka je nastavila da jača depozitnu bazu, koja je i tokom 2023. godine nastavila sa rastom, dok su sa druge strane održane rezerve likvidnosti.

Regulatorni pokazatelji likvidnosti

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke, Banka je u obavezi sastavljanja i redovnog izveštavanja Narodne banke Srbije o nivou likvidnosti Banke kroz pokazatelj likvidnosti banke, uži pokazatelj likvidnosti banke i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom.

Pokazatelj likvidnosti Banke i uži pokazatelj likvidnosti Banke

Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Banke prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, sa druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednim mesec dana od dana izveštavanja sa druge strane.

Pokazatelj likvidnosti Banke	31. decembar
2023. godina	4,45
2022. godina	3,65
Uži pokazatelj likvidnosti Banke	31. decembar
2023. godina	3,14
2022. godina	3,41

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa.

Ovaj pokazatelj se značajno oslanja na Basel III regulativu Evropske unije (Commission Delegated Regulation EU 2015/61) sa određenim manjim izmenama radi prilagođavanja lokalnim uslovima. U tom smislu najznačajnije razlike odnose se na uključenje iznosa obavezne rezerve kod Narodne banke Srbije koji prekoračuje iznos obračunate rezerve i uključenje hartija od vrednosti Ministarstva finansija Republike Srbije bez primene korektivnih faktora.

Regulatorni zahtev je da se visoko likvidna aktiva održava na nivou od minimum 100% u odnosu na neto odliv sredstava. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom Banke na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine bio je sledeći:

LCR	31. decembar
2023. godina	596%
2022. godina	383%

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku i mogućnosti da dužnik ne izvrši svoje obaveze prema Banci u ugovorenom iznosu i na dan dospeća. Izloženost kreditnom riziku prevashodno proizilazi iz poslova kreditiranja.

Da bi održala kreditni rizik na prihvatljivom nivou, Banka:

- pregleda kreditnu sposobnost dužnika po kreditima, garancijama i drugim proizvodima,
- utvrđuje limite kreditnih zaduženja na bazi procene rizika,
- posluje sa kreditno sposobnim komitentima i pribavlja odgovarajuće instrumente obezbeđenja.

Komitenti su pod kontinuiranim nadzorom, a ograničenja u izloženosti riziku se po potrebi koriguju. Ograničenja rizika se određuju u zavisnosti od raznih vrsta instrumenata obezbeđenja.

Koncentracija rizika po privrednim delatnostima je takođe pod stalnim praćenjem.

Izloženost riziku prema jednom dužniku uključujući i banke je pod ograničenjima i obuhvata kako bilansnu tako i vanbilansnu izloženost riziku. Ukupna izloženost riziku po pojedinom komitentu u odnosu na ograničenja se razmatra pre nastanka transakcije.

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana obuhvata:

- upravljanje kreditnim rizikom u postupku odobravanja i realizacije plasmana;
- upravljanje kreditnim rizikom u postupku praćenja i naplate plasmana.

Organizacioni delovi Banke nadležni za preuzimanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana pravnih i fizičkih lica su Sektor za poslove sa privredom, Sektor za poslove sa stanovništvom, malim i srednjim preduzećima i Sektor za upravljanje sredstvima. Organizacioni deo Banke nadležan za nezavisnu procenu kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana je Sektor za upravljanje rizicima.

Upravni, Izvršni i Kreditni odbor su organi Banke koji učestvuju u postupku odlučivanja o odobravanju kredita i nastanku drugih potraživanja Banke, kao i u izmenama uslova kredita i drugih potraživanja, i sastavljeni su od članova koji ispunjavaju uslove za članstvo u skladu sa zakonskom regulativom, a njihova ovlašćenja, odgovornosti i delokrug bliže su regulisani Statutom Banke.

Članove Kreditnog odbora i drugih odbora regulisanih zakonskim i podzakonskim aktima i propisima imenuje Upravni odbor Banke.

Dinamika održavanja sednica Kreditnog odbora, kvorum za donošenje odluka, kao i sam postupak rada Kreditnog odbora Banke definisani su Poslovnikom o radu Kreditnog odbora.

Velike izloženosti

Izvršni odbor Banke je dužan da najmanje kvartalno obavesti Upravni odbor o sledećem:

- o svim transakcijama zaključenim sa povezanim licima, uključujući i pravne poslove sa licima koja su povezana sa povezanim licima Banke
- datim odobrenjima, odnosno svim plasmanima koji su odobreni jednom licu ili grupi povezanih lica, kojima Banka povećava svoju izloženost prema tom licu ili grupi povezanih lica

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana (nastavak)

Praćenje plasmana

Organizacioni delovi Banke u čijoj nadležnosti je preuzimanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnih plasmana dužni su da vrše praćenje pojedinačnog plasmana i dužnika. Praćenje pojedinačnog plasmana obuhvata:

- Monitoring finansijskog stanja dužnika,
- Praćenje redovnosti u izvršavanju obaveza,
- Statusne i organizacione promene dužnika tj. ažurnost dokumentacije,
- Monitoring sredstava obezbeđenja,
- Identifikovanje potrebe za restrukturiranjem ili refinansiranjem obaveza klijenata, analiza ekonomske opravdanosti i sprovođenje procesa
- Ostale faktore koji utiču na sposobnost izvršenja obaveza dužnika
- Praćenje i naplata plasmana za sve dužnike koji su u docnji do 30 dana

Praćenje pojedinačnih plasmana u statusu neizmirenja obaveza

Organizacioni deo Banke nadležan za upravljanje kreditnim rizikom u postupku praćenja i naplate plasmana sa statusom neizmirenja obaveza je Sektor za naplatu potraživanja i Sektor za pravne poslove.

Na mesečnom nivou Sektor za naplatu potraživanja izveštava Komisiju za praćenje naplate potraživanja o statusu klijenata po segmentima i danima docnje u cilju što boljeg praćenja i naplate potraživanja od klijenata i uspostavljanju sistema ranog detektovanja potencijalnih problematičnih plasmana.

Komisija za praćenje naplate potraživanja kao organ upravljanja lošom aktivom:

- vrši praćenje klijenata koji su u statusu problematični (preko 60 dana docnje - Watch list);
- prati klijente po sistemu ranog prepoznavanja (EWS) identifikovani kako potencijalni problematični, (donosi odluke o postupcima prema pojedinačnim klijentima na osnovu informacija dobijenih od Sektora za naplatu potraživanja)

Sistem definisanja ranog prepoznavanja potencijalnih problematičnih potraživanja (EWS) kao i Watch liste je u nadležnosti Sektora za upravljanje rizicima u saradnji sa Sektorom za naplatu potraživanja i predmet je stalnog unapređenja shodno trenutnoj informatičkoj podršci.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke primenjuje se u svim organizacionim jedinicama Banke u čijoj nadležnosti su poslovi koji se odnose na odobravanje i praćenje plasmana, kao i na nivou:

- Sektora za upravljanje rizicima
- Sektor finansijske kontrole
- Izvršni i Upravni odbor Banke

Praćenjem i identifikovanjem kreditnih rizika na nivou portfolija, Banka analizom strukture i karakteristika portfolija blagovremeno identifikuje faktore koji mogu dovesti do povećanja kreditnog rizika.

Identifikovanje kreditnog rizika na nivou portfolija Banke se sprovodi kroz utvrđivanje tekuće izloženosti kreditnom riziku na osnovu trenutnih i istorijskih podataka kao i utvrđivanjem izloženost kreditnom riziku koji može nastupiti u budućem periodu kroz projekcije i simulacije portfolija Banke.

Interno izveštavanje koje se tiče kreditnih rizika pokriva sledeće oblasti:

- kvalitet portfolija – izveštaji o kvalitetu portfolija sadrže detaljne prikaze strukture portfolija i fokusiraju se na indikatore koncentracije, kao i na ključne indikatore kvaliteta portfolija Banke, na osnovu kojih se daju predlozi/mišljenja o potencijalnim budućim efektima i koracima koje treba preduzeti u cilju unapređenja poslovanja Banke;
- klasifikacija kredita klijenata – klasifikacija kredita po kategorijama rizika i rejtinga se rade minimum kvartalno - podela po segmentima portfolija je potrebna da bi se pružio odgovarajući uvid u smislu izvora rizika;
- ispravka vrednosti po kreditima – analiza rezervisanja i ispravke vrednosti po kreditima smatra se važnom kao indikator kvaliteta portfolija i sredstvo za identifikaciju izvora pogoršanja kreditnog portfolija;
- veliki dužnici – analiza velikih izloženosti se fokusira na znatne koncentracije prema određenim klijentima, kao i na usklađenost sa propisima;
- pokazatelje ranog upozorenja o ugroženosti aktivnosti i finansijskog položaja Banke definisanih Planom oporavka;
- nivo problematičnih potraživanja, kretanje NPL portfolija u skladu sa Odlukom o izveštavanju NBS, strukturu NPL portfolija i njeno pokriće ispravkama vrednosti;
- kvartalno stresiranje portfolija u okviru ICAAP procesa i izveštavanje Upravnog odbora o rezultatima sprovedenih stres testova i njihov efekat na interni kapitalni zahtev;
- praćenje kvaliteta aktive po danima docnje i njihovo kretanje za sve segmente portfolija;
- praćenje statusa preuzetih nekretnina po osnovu naplate potraživanja.

Kontrola i nadzor

Organizacioni delovi Banke u funkciji nezavisne kontrole i nadzora nad sistemom upravljanja rizicima:

- Unutrašnja revizija,
- Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke i sprečavanje pranja novca

Pored redovnih nezavisnih procena efikasnosti i pouzdanosti sistema upravljanja kreditnim rizikom Banka je dužna da najmanje jednom godišnje testira kvalitet primenjenih internih modela za procenu kreditnog rizika.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Izloženost Banke kreditnom riziku

Banka izloženost kreditnom riziku svojih finansijskih sredstava utvrđuje primenom MSFI9 na način dalje opisan u ovom odeljku.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Sredstva koja se vode po amortizovanoj vrednosti

Procena na pojedinačnoj osnovi - nivo 3

Procena obračuna ispravke vrednosti u skladu sa Metodologijom za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za sve izloženosti sa:

- identifikovanim statusom neizmirenja obaveza, tj. statusom default-a;
- sve finansijske instrumente koji ispunjavaju definiciju POCI u skladu sa IFRS 9;
- izloženost prema bankama klasifikovanim u V,G i D kategoriju kod kojih je ukupna izloženost u Banci veća od 200.000 EUR na dan obračuna;
- izloženosti sa statusom FB/NPE.

Obračun ispravke vrednosti kod izloženosti u nivo 3 vrši se na pojedinačnoj osnovi ukoliko klijent zadovoljava sledeće uslove:

- Pravna lica i preduzetnici - ukupna izloženost u Banci je veća od 0,05% učešća u ukupnom portfoliju i
- Fizička lica - ukupna izloženost u Banci je veća od 0,2% učešća u ukupnom portfoliju

Iznos limita za obračun ispravke vrednosti na pojedinačnoj osnovi se računa na kvartalnom nivou i primenjuje se za sledeći kvartal.

Pojedinačno značajne izloženosti - Banka procenjuje na svaki izveštajni datum da li postoji objektivni dokaz da je vrednost finansijskog sredstva umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog procenjivanja sredstva.

Kriterijumi koje Banka koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju uključuju:

1. finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju kao što su: dužnik kasni u izmirenju obaveza prema državi, drugim poveriocima ili prema zaposlenima ili neredovno izvršava obaveze po osnovu poreza i doprinosa za socijalno osiguranje zaposlenih, u značajnom iznosu, po proceni banke; značajno i kontinuirano smanjenje poslovnih prihoda u prethodne dve godine; kapital dužnika je značajno smanjen usled gubitaka tokom prethodna dva perioda izveštavanja; postoji materijalno značajno smanjenje poslovnih prihoda i dr;
2. postoje podaci o neizmirenju obaveza, o učestalom kašnjenju u otplati kamata i/ili glavnice ili o neispunjavanju drugih ugovornih odredbi; najkasnije kada je dužnik u docnji preko 90 dana po osnovu bilo kog plasmana; plasman je problematičan u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

3. banka je bitno promenila uslove otplate plasmana usled finansijskih teškoća dužnika u odnosu na prvobitno ugovorene; odnosno klijenti koji se nalaze u statusu NPE/FB, u skladu sa tačkom 35a do 35đ Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke za problematična potraživanja banke;
4. izvesno je pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom ili pokretanje druge vrste finansijske reorganizacije, što se može identifikovati na osnovu: dužnik je u blokadi duže od 60 dana na dan procene; dužnik je u postupku likvidacije; nad dužnikom je pokrenut sudski postupak (utuženje); nad dužnikom je pokrenut predstečajni postupak ili je u toku stečajni postupak nad bilo kojom strateški značajnom članicom ekonomske celine kojoj pripada dužnik; ispunjeni su razlozi za pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom koji su definisani zakonom kojim se uređuje stečaj; dužnik je u postupku pripreme plana reorganizacije / poverioci su prihvatili predloženi plan reorganizacije / dužnik posluje po usvojenom planu reorganizacije; ili dužnik je u postupku sporazumnog finansijskog restrukturiranja u skladu s relevantnim propisom;
5. drugi objektivni dokazi obezvređenja koje potraživanja od klijenta svrstavaju u kategoriju sumnjivih i spornih potraživanja

Ako Banka utvrdi da postoji objektivni dokaz o obezvređenju za pojedinačno značajno finansijsko sredstvo, iznos gubitka je odmeren kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova.

Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine.

Tom prilikom, scenarija koja se uzimaju u obzir su:

- realizacija kolaterala (pa zatim odvojeno sudski i vansudski),
- restrukturiranje i reprogramiranje,
- stečaj,
- prodaja potraživanja,
- sve ostalo što smatra relevantnim

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih potraživanja, ali i specifičnostima pojedinačnog finansijskog instrumenta i u skladu sa tim im dodeljuje odgovarajuće pondere, koji u zbiru svih scenarija moraju iznositi 100%.

Na ovaj način, konačni obračunati kreditni gubici ispunjavaju definiciju standarda na način da predstavljaju verovatnoću ponderisane procene kreditnih gubitaka.

U zavisnosti od tipa nepokretnosti nad kojom je uspostavljena hipoteka, lokacije na kojoj se nalazi kao i datuma poslednje procene, Banka u procesu obračuna ispravke vrednosti koristi umanjenu tržišnu vrednost nepokretnosti, kako sledi:

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

<i>Stambena imovina/teritorija</i>	Haircuts 2023	Godina naplate	<i>Zemljište/vrsta</i>	Haircuts 2023	Godina naplate
Beograd i Novi Sad	20%	1-5	Zemljište Vojvodina	25%	1-5
Ostalo	42,5%	1-5	Zemljište ostalo	40%	1-5
<i>Poslovna imovina/teritorija</i>	Haircuts 2023	Godina naplate	<i>Industrijska imovina/vrsta</i>	Haircuts 2023	Godina naplate
Beograd i Novi Sad	20%	1-5	Fabrike	35%	1-5
Ostalo	42,5%	1-5	Skladišta	50%	1-5
<i>Stambena imovina/teritorija</i>	Haircuts 2022	Godina naplate	<i>Zemljište/vrsta</i>	Haircuts 2022	Godina naplate
Beograd i Novi Sad	20%	1-5	Zemljište Vojvodina	25%	1-5
Ostalo	42,5%	1-5	Zemljište ostalo	40%	1-5
<i>Poslovna imovina/teritorija</i>	Haircuts 2022	Godina naplate	<i>Industrijska imovina/vrsta</i>	Haircuts 2022	Godina naplate
Beograd i Novi Sad	20%	1-5	Fabrike	35%	1-5
Ostalo	42,5%	1-5	Skladišta	50%	1-5

U slučajevima kada je datum procene vrednosti hipoteke stariji od 3 godine gore definisani haircut se uvećava za 10%.

Očekivani tokovi gotovine moraju biti svedeni na njihovu sadašnju vrednost. Kao diskontni faktor, Banka koristi efektivnu kamatnu stopu (efektivnu kamatnu stopu obračunatu na dan sklapanja ugovora o kreditu) u slučajevima kada je sa klijentom ugovorena fiksna kamatna stopa, kada je u toku postupka otplate Banka odobrila izmenu uslova otplate, kao i kod utuženih potraživanja, kada imamo restrukturirano potraživanja Banka koristi inicijalnu efektivnu kamatnu stopu po restrukturiranoj partiji. U slučaju kredita sa varijabilnom kamatnom stopom, koristi se tekuća efektivna kamatna stopa važeća na dan obračuna.

U svrhu utvrđivanja očekivanog perioda naplate kolaterala, Sektor za naplatu potraživanja uzima u obzir sledeće faktore:

- tip hipoteke (u zavisnosti po kom zakonu je hipoteka uspostavljena, tj. da li je uspostavljena po Zakonu o hipoteci ili po Zakonu o izvršnom postupku);
- validnost hipotekarne dokumentacije (kvalitet, tj. kompletnost dokumentacije koju Banka poseduje);
- vrsta, namena, funkcionalnost i veličina nepokretnosti koja je predmet hipoteke i lokacija na kojoj se nepokretnost nalazi;
- ponuda i tražnja za nepokretnostima koje su predmet hipoteke;
- faza u kojoj se nalazi proces naplate hipoteke, tj. da li je naplata pokrenuta putem sudskog ili vansudskog postupka namirenja ili se naplata očekuje ostvarivanjem prava iz stečajnog postupka;
- saradnja klijenta sa Bankom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Minimalno odnosno maksimalno očekivano vreme naplate iz kolaterala kreće se u rasponu od jedne do pet godina, a u zavisnosti od predviđenih zakonskih rokova, sudske prakse i propisa Republike Srbije po kojima se postupa u procesima realizacije svake pojedinačne hipoteke.

U tom smislu, na procenjeno vreme naplate u najvećoj meri utiče vrsta postupka kroz koji se sprovodi izvršenje.

Minimalno očekivani period naplate u postupku realizacije hipoteke je jedna godina, i to ukoliko je ista aktivirana prema vansudskom načinu namirenja trenutno važećeg Zakona o hipoteci, ukoliko se katastar nepokretnosti Republike Srbije drži svih zakonom propisanih rokova za sprovođenje upisa zabeležbe o pravu prodaje i ukoliko dužnik saraduje sa Bankom.

U slučajevima kada se naplata očekuje realizacijom kolaterala primenom bilo kog drugog sudskog postupka (Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o parničnom postupku, stečajni postupak i dr.), na koji Banka ne može da utiče, a koji prvenstveno zavisi od postupanja suda, sudskih izvršitelja i stečajnih upravnika, očekivani period naplate kreće se u rasponu od jedne do pet godina, a u zavisnosti od specifičnosti svakog pojedinačnog instrumenta obezbeđenja. Maksimalno očekivani period naplate od pet godina, primenjuje se u slučajevima kada je tek identifikovano postojanje objektivnog rizika obezvređenja a Banka još uvek nije započela pregovore sa klijentom i/ili pokrenula spor protiv klijenta.

Procena na grupnoj osnovi - nivo 1, 2, 3

Banka sagledava sledeća potraživanja na grupnoj osnovi:

- potraživanja za koja je sagledavanje na pojedinačnoj osnovi pokazalo da nema objektivnog dokaza o obezvređenju;
- potraživanja koja pripadaju grupi malih potraživanja i koja se ne sagledavaju na pojedinačnoj osnovi.

Za potrebe obračuna na grupnoj osnovi, potraživanja u kreditnom portfoliju Banke se grupišu na osnovu sličnih karakteristika sa aspekta kreditnog rizika.

Nivo 1 – očekivani kreditni gubici

Obračun ispravke vrednosti u okviru Nivoa 1 se sprovodi ako na datum izveštavanja kreditni rizik finansijskog instrumenta nije značajno porastao od početnog priznavanja. Banka odmerava rezervisanje za gubitak za taj finansijski instrument po iznosu koji je jednak najviše očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima.

Očekivani kreditni gubitak koji se priznaje za finansijske instrumente u Nivou 1 obračunava se kao jednogodišnja porcija obračunatih kreditnih gubitaka na sledeći način :

$$ECL = EAD * MPD * LGD * DF$$

ECL	Expected credit loss (očekivani kreditni gubitak)
EAD	Exposure at default (izloženost u trenutku default-a)
MPD	Marginal Probability of default (marginalna verovatnoća default-a)
LGD	Loss given default (gubitak u slučaju default-a klijenta)
DF	EIR based discount factor (diskontni faktor zasnovan na EKS)

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Ovako obračunati, očekivani 12-mesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Nivo 2 – očekivani kreditni gubici

Na datum izveštavanja, Banka odmerava ispravku vrednosti po finansijskom instrumentu u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja.

Generalni pristup Banke za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta prikazan je formulom:

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

ECL	Expected credit loss (očekivani kreditni gubitak)
EAD	Exposure at default (izloženost u trenutku default-a)
MPD	Marginal Probability of default (marginalna verovatnoća default-a)
LGD	Loss given default (gubitak u slučaju default-a klijenta)
DF	EIR based discount factor (diskontni faktor zasnovan na EKS)

Na ovaj način obračunati očekivani kreditni gubici za ceo period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju gubitke koje Banka priznaje za potrebe obračuna ispravke vrednosti u Nivou 2.

Nivo 3 – očekivani kreditni gubici

Obračun ispravke vrednosti u okviru Nivoa 3 se sprovodi ukoliko su prepoznati kriterijumi za identifikaciju potraživanja koja moraju da se procenjuju na pojedinačnoj osnovi ali se nalaze ispod definisanog praga materijalnosti.

Za dužnike na grupnoj proceni u nivou 3 obračun očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti plasmana i vrednosti dobijene diskontovanjem svih raspoloživih kolaterala inicijalnom efektivnom kamatnom stopom, kao i uzimanjem u obzir naplate mimo sredstava obezbeđenja na preostali iznos (1-LGD unsecured).

Vrednost kolaterala koja se diskontuje je 90% alocirane vrednosti nakon primene haircut-a. Kao diskontni period uzima se prosečna naplata iz kolaterala od 36 meseci.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Ukupna bilansna izloženost kreditnom riziku

Ukupna izloženost kreditnom riziku na dan 31. decembra 2023. godine i 31. decembra 2022. godine prikazana je u sledećem pregledu bez uzimanja u obzir bilo kakvog kolaterala ili neke druge kreditne zaštite. Navedene vrednosti iskazane su u bruto i neto knjigovodstvenom iznosu.

	31.12.2023.		31.12.2022.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
I. Pregled aktive	22.444.027	22.178.441	15.176.682	14.927.373
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.661.193	6.661.193	2.156.090	2.156.085
Hartije od vrednosti	3.981.530	3.981.530	3.660.279	3.660.279
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	4.932.993	4.925.362	1.545.686	1.542.099
Kreditni i potraživanja od komitenata	6.521.369	6.273.298	7.199.636	6.960.059
Ostala sredstva	346.941	337.058	614.991	608.851

Garancije i akreditivi predstavljaju neopozive obaveze Banke da izvrši plaćanja u slučaju da komitent ne može da izmiri svoju obavezu prema trećem licu i nose isti rizik kao i krediti.

	31.12.2023.		31.12.2022.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
II. Vanbilansne stavke	4.112.060	4.053.701	3.886.214	3.839.694
Plative garancije	888.317	880.226	930.614	919.690
Činidbene garancije	810.810	802.688	743.790	739.817
Preuzete neopozive obaveze	2.161.651	2.120.681	2.092.795	2.062.831
Ostalo	251.282	250.106	119.015	117.356
Ukupno (I+II)	26.556.087	26.232.142	19.062.896	18.767.067

Promena kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2023. godine:

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2022	5.055.689	1.754.929	389.018	7.199.636
Nova potraživanja	3.023.303	733.921	31.024	3.788.248
Smanjenje/Otplata potraživanja	(2.939.416)	(1.424.106)	(102.992)	(4.466.514)
31.12.2023	5.139.576	1.064.744	317.050	6.521.370

Promena ispravki vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2023. godine:

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2022	67.259	37.475	134.843	239.577
Nova potraživanja-ispravka vrednosti	46.674	19.315	76.778	142.767
Smanjenje/Otplata potraživanja-ispravka vrednosti	(53.101)	(36.112)	(45.059)	(134.272)
31.12.2023	60.832	20.678	166.562	248.072

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.3. Kreditni rizik (nastavak)****Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)**

Promena kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2022. godine:

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2021	6.737.292	1.802.879	579.352	9.119.523
Nova potraživanja	2.376.276	1.787.440	333.411	4.497.127
Smanjenje/Otplata potraživanja	(4.057.880)	(1.835.390)	(523.744)	(6.417.014)
31.12.2022	5.055.688	1.754.929	389.019	7.199.636

Promena ispravki vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2022. godine:

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2021	36.611	25.225	145.458	207.294
Nova potraživanja-ispravka vrednosti	59.979	37.637	95.487	193.103
Smanjenje/Otplata potraživanja-ispravka vrednosti	(29.331)	(25.387)	(106.102)	(160.820)
31.12.2022	67.259	37.475	134.843	239.577

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

31.12.2023.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	Neto
Stambeni	1.292.172	18.958	45.602	1.356.732	3.063	91	11.309	14.463	1.342.269
Gotovinski i potrošački	191.340	3.065	11.318	205.723	2.857	521	11.091	14.469	191.254
Kreditne kartice	3.531	122	7	3.660	165	44	7	216	3.444
Dozvoljeni minus po tekućim računima	2.838	5	80	2.923	214	4	80	298	2.625
Stanovništvo	1.489.881	22.150	57.007	1.569.038	6.299	660	22.487	29.446	1.539.592
Preduzetnici	106.066	20.146	8.792	135.004	4.908	3.849	4.880	13.637	121.367
Ukupno stanovništvo	1.595.947	42.296	65.799	1.704.042	11.207	4.509	27.367	43.083	1.660.959
Velika preduzeća	323.727	-	-	323.727	6.757	-	-	6.757	316.970
Srednja preduzeća	1.270.677	367.947	-	1.638.624	15.610	5.259	-	20.869	1.617.755
Mala preduzeća	1.670.852	324.609	226.420	2.221.881	25.651	8.818	133.161	167.630	2.054.251
Mikro preduzeća	278.371	329.893	24.832	633.096	1.608	2.092	6.033	9.733	623.363
Privredni klijenti	3.543.627	1.022.449	251.252	4.817.328	49.626	16.169	139.194	204.989	4.612.339
Ukupno	5.139.574	1.064.745	317.051	6.521.370	60.833	20.678	166.561	248.072	6.273.298
Banke	4.932.993	-	-	4.932.993	7.631	-	-	7.631	4.925.362

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

31.12.2022.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	Neto
Stambeni	1.428.159	15.751	45.583	1.489.493	3.352	1.036	5.226	9.614	1.479.879
Gotovinski i potrošački	211.990	5.395	11.540	228.925	3.423	1.104	5.200	9.727	219.198
Kreditne kartice	4.306	79	7	4.392	266	57	7	330	4.062
Dozvoljeni minus po tekućim računima	3.483	2	102	3.587	291	1	102	394	3.193
Stanovništvo	1.647.938	21.227	57.232	1.726.397	7.332	2.198	10.535	20.065	1.706.332
Preduzetnici	169.426	16.821	17.784	204.031	9.024	2.830	3.368	15.222	188.809
Ukupno stanovništvo	1.817.364	38.048	75.016	1.930.428	16.356	5.028	13.903	35.287	1.895.141
Velika preduzeća	208.979	40.116	-	249.095	3.826	-	-	3.826	245.269
Srednja preduzeća	1.219.701	611.583	-	1.831.284	18.676	19.484	-	38.160	1.793.124
Mala preduzeća	1.354.304	775.266	266.240	2.395.810	25.674	9.433	115.455	150.562	2.245.248
Mikro preduzeća	333.538	289.916	47.763	671.217	2.722	3.530	5.486	11.738	659.479
Ostalo	121.802	-	-	121.802	4	-	-	4	121.798
Privredni klijenti	3.238.324	1.716.881	314.003	5.269.208	50.902	32.447	120.941	204.290	5.064.918
Ukupno	5.055.688	1.754.929	389.019	7.199.636	67.258	37.475	134.844	239.577	6.960.059
Banke	1.545.686	-	-	1.545.686	3.587	-	-	3.587	1.542.099

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 1.

31.12.2023.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	1.199.351	92.821	-	-	1.292.172
Gotovinski i potrošački	182.844	8.496	-	-	191.340
Kreditne kartice	3	3.528	-	-	3.531
Dozvoljeni minus po tekućim računima	2.836	1	-	1	2.838
Stanovništvo	1.385.034	104.846	-	1	1.489.881
Preduzetnici	97.734	8.332	-	-	106.066
Ukupno stanovništvo	1.482.768	113.178	-	1	1.595.947
Velika preduzeća	323.727	-	-	-	323.727
Srednja preduzeća	1.270.677	-	-	-	1.270.677
Mala preduzeća	1.670.822	30	-	-	1.670.852
Mikro preduzeća	278.103	268	-	-	278.371
Privredni klijenti	3.543.329	298	-	-	3.543.627
Ukupno	5.026.097	113.476	-	1	5.139.574
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	4.932.993	-	-	-	4.932.993

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2022.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	1.364.943	63.216	-	-	1.428.159
Gotovinski i potrošački	196.214	15.776	-	-	211.990
Kreditne kartice	4	4.302	-	-	4.306
Dozvoljeni minus po tekućim računima	3.482	1	-	-	3.483
Stanovništvo	1.564.643	83.295	-	-	1.647.938
Preduzetnici	130.416	39.010	-	-	169.426
Ukupno stanovništvo	1.695.059	122.305	-	-	1.817.364
Velika preduzeća	208.979	-	-	-	208.979
Srednja preduzeća	820.412	399.289	-	-	1.219.701
Mala preduzeća	1.283.854	70.450	-	-	1.354.304
Mikro preduzeća	325.083	8.455	-	-	333.538
Ostalo	121.802	-	-	-	121.802
Privredni klijenti	2.760.130	478.194	-	-	3.238.324
Ukupno	4.455.189	600.499	-	-	5.055.688
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	259.307	1.286.379	-	-	1.545.686

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.3. Kreditni rizik (nastavak)****Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)**

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 2.

31.12.2023.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	-	-	18.958	-	-	18.958
Gotovinski i potrošački	-	-	1.713	1.352	-	3.065
Kreditne kartice	-	-	122	-	-	122
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	5	-	-	5
Ukupno stanovništvo	-	-	20.798	1.352	-	22.150
Preduzetnici	16.322	-	3.824	-	-	20.146
Ukupno stanovništvo	16.322	-	24.622	1.352	-	42.296
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	78.852	251.189	37.906	-	-	367.947
Mala preduzeća	232.531	71.171	20.907	-	-	324.609
Mikro preduzeća	302.236	25.885	1.772	-	-	329.893
Privredni klijenti	613.619	348.245	60.585	-	-	1.022.449
Ukupno	629.941	348.245	85.207	1.352	0	1.064.745
od čega: restrukturirana	107.065	-	-	-	-	107.065
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2022.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	-	-	11.891	3.860	-	15.751
Gotovinski i potrošački	48	-	3.550	1.797	-	5.395
Kreditne kartice	-	-	-	79	-	79
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	1	1	-	2
Ukupno stanovništvo	48	-	15.442	5.737	-	21.227
Preduzetnici	6.634	-	10.187	-	-	16.821
Ukupno stanovništvo	6.682	-	25.629	5.737	-	38.048
Velika preduzeća	-	40.116	-	-	-	40.116
Srednja preduzeća	423.535	188.048	-	-	-	611.583
Mala preduzeća	257.283	494.225	23.758	-	-	775.266
Mikro preduzeća	271.273	18.643	-	-	-	289.916
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	952.091	741.032	23.758	-	-	1.716.881
Ukupno	958.773	741.032	49.387	5.737	-	1.754.929
od čega: restrukturirana	51.481	-	-	-	-	51.481
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 3.

31.12.2023.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	1.420	723	-	-	43.459	45.602
Gotovinski i potrošački	119	128	-	-	11.071	11.318
Kreditne kartice	-	-	-	-	7	7
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	80	80
Stanovništvo	1.539	851	-	-	54.617	57.007
Preduzetnici	-	-	-	-	8.792	8.792
Ukupno stanovništvo	1.539	851	-	-	63.409	65.799
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	5	-	-	-	226.415	226.420
Mikro preduzeća	2.252	3.487	-	11.504	7.589	24.832
Privredni klijenti	2.257	3.487	-	11.504	234.004	251.252
Ukupno	3.796	4.338	-	11.504	297.413	317.051
od čega: restrukturirana	77	26	-	-	642	745
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2022.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	4.711	-	-	-	40.872	45.583
Gotovinski i potrošački	409	205	-	-	10.926	11.540
Kreditne kartice	-	-	-	-	7	7
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	102	102
Stanovništvo	5.120	205	-	-	51.907	57.232
Preduzetnici	3.633	4.311	-	-	9.840	17.784
Ukupno stanovništvo	8.753	4.516	-	-	61.747	75.016
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	1.639	-	-	-	264.601	266.240
Mikro preduzeća	26.506	-	-	-	21.257	47.763
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	28.145	-	-	-	285.858	314.003
Ukupno	36.898	4.516	-	-	347.605	389.019
od čega: restrukturirana	408	205	-	-	779	1.392
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 3 kao i potraživanja koja su restrukturirana.

31.12.2023.	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S3 potraživanja	RP* S3	Ispravka vrednosti S3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3
Ukupno stanovništvo	1.704.042	43.083	65.799	745	27.367	3,86%	43.946
Stambeni	1.356.732	14.463	45.602	-	11.309	3,36%	39.901
Gotovinski i potrošački	205.723	14.469	11.318	745	11.091	5,50%	-
Kreditne kartice	3.660	216	7	-	7	0,19%	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	2.923	298	80	-	80	2,74%	-
Stanovništvo	1.569.038	29.446	57.007	745	22.487	3,63%	39.901
Preduzetnici	135.004	13.637	8.792	-	4.880	6,51%	4.045
Privredni klijenti	4.817.328	204.989	251.252	-	139.194	5,22%	241.144
Usluge smeštaja i ishrane	20.322	1	-	-	-	0,00%	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	128.602	3.096	483	-	474	0,38%	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	419.886	80.324	132.611	-	77.821	31,58%	132.612
Umetnost, zabava i rekreacija	44.949	1.226	-	-	-	0,00%	-
Građevinarstvo	985.887	54.478	64.304	-	49.542	6,52%	63.268
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	131.055	1.923	-	-	-	0,00%	-
Informisanje i komunikacije	19.403	492	-	-	-	0,00%	-
Prerađivačka industrija	1.510.901	33.772	13.479	-	6.566	0,89%	9.702
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	77.412	414	-	-	-	0,00%	-
Poslovanje nekretninama	18.961	290	-	-	-	0,00%	-
Saobraćaj i skladištenje	168.789	5.708	20.468	-	2.084	12,13%	18.408
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.222.486	22.643	19.523	-	2.331	1,60%	17.154
Ostalo	68.675	622	384	-	376	0,56%	-
Ukupno	6.521.370	248.072	317.051	745	166.561	4,86%	285.090
Potraživanja od banaka	4.932.993	7.631	-	-	-	0,00%	-

*RP- restrukturirana potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2022.	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S3 potraživanja	RP* S3	Ispravka vrednosti S3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3
Ukupno stanovništvo	1.930.428	35.287	75.016	1.391	13.903	3,89%	52.108
Stambeni	1.489.493	9.614	45.583	-	5.226	3,06%	41.877
Gotovinski i potrošački	228.925	9.727	11.540	1.391	5.200	5,04%	472
Kreditne kartice	4.392	330	7	-	7	0,16%	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	3.587	394	102	-	102	2,84%	-
Stanovništvo	1.726.397	20.065	57.232	1.391	10.535	3,32%	42.349
Preduzetnici	204.031	15.222	17.784	-	3.368	8,72%	9.759
Privredni klijenti	5.269.208	204.290	314.003	-	120.941	5,96%	303.301
Usluge smeštaja i ishrane	8.542	48	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	189.912	3.789	483	-	281	0,25%	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	388.366	28.980	143.999	-	27.302	37,08%	143.840
Umetnost, zabava i rekreacija	38.674	72	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	679.122	94.392	102.304	-	86.594	15,06%	97.487
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	11.554	3	-	-	-	0,00%	-
Informisanje i komunikacije	22.714	340	-	-	-	0,00%	-
Prerađivačka industrija	2.113.534	51.179	18.185	-	4.546	0,86%	14.978
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	104.490	1.008	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	211.452	4.029	17.379	-	175	8,22%	17.076
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.299.541	19.367	31.269	-	1.820	2,41%	29.920
Ostalo	201.307	1.083	384	-	223	0,19%	-
Ukupno	7.199.636	239.577	389.019	1.391	134.844	5,40%	355.409
Potraživanja od banaka	1.545.686	3.587	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku dajemo promene potraživanja u nivou S3.

PROMENE S3 POTRAŽIVANJA	Bruto 31.12.2022.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2023.	Neto 31.12.2023.
Stambeni	45.583	8.504	8.485	45.602	34.293
Gotovinski i potrošački	11.540	4.089	4.311	11.318	227
Kreditne kartice	7	-	-	7	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	102	20	42	80	-
Stanovništvo	57.232	12.613	12.838	57.007	34.520
Preduzetnici	17.784	-	8.992	8.792	3.912
Ukupno stanovništvo	75.016	12.613	21.830	65.799	38.432
Velika preduzeća	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	266.240	13.482	53.302	226.420	93.259
Mikro preduzeća	47.763	4.929	27.860	24.832	18.799
Privredni klijenti	314.003	18.411	81.162	251.252	112.058
Ukupno	389.019	31.024	102.992	317.051	150.490

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

PROMENE S3 POTRAŽIVANJA	Bruto 31.12.2021.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2022.	Neto 31.12.2022.
Stambeni	59.876	9.973	24.266	45.583	40.357
Gotovinski i potrošački	35.808	6.339	30.607	11.540	6.340
Kreditne kartice	149	-	142	7	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	86	62	46	102	-
Stanovništvo	95.919	16.374	55.061	57.232	46.697
Preduzetnici	35.237	2.157	19.610	17.784	14.416
Ukupno stanovništvo	131.156	18.531	74.671	75.016	61.113
Velika preduzeća	125.435	-	125.435	-	-
Srednja preduzeća	149.932	-	149.932	-	-
Mala preduzeća	137.365	211.268	82.393	266.240	150.785
Mikro preduzeća	35.464	32.608	20.309	47.763	42.277
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	448.196	243.876	378.069	314.003	193.062
Ukupno	579.352	262.407	452.740	389.019	254.175

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja

Kreditni kojima su izmenjeni inicijalno ugovoreni uslovi su krediti koji su reprogramirani ili restrukturirani usled pogoršanja finansijskog stanja dužnika, odnosno usled problema u izmirivanju obaveza u inicijalno ugovorenim rokovima dospeća. Banka vrši finansijsku analizu dužnika kod kojih je nastao problem u izmirenju obaveza i ako proceni da će dužnik nakon izmenjenih uslova biti u mogućnosti da izmiruje svoje obaveze Banka se odlučuje da takve kredite reprogramira.

RESTRUKTURIRANA POTRAŽIVANJA 31.12.2023.	Restrukturirana potraživanja(RP)- Bruto izloženost	S1 RP	S2 RP	S3 RP	Ispravka vrednosti RP	Ispravka vrednosti S1 RP	Ispravka vrednosti S2 RP	Ispravka vrednosti S3 RP	Učešće RP u bruto izloženosti	Iznos sredstava obežbeđenja RP
Ukupno stanovništvo	745	-	-	745	730	-	-	730	0,04%	-
Stambeni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gotovinski i potrošački	745	-	-	745	730	-	-	730	0,36%	-
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	745	-	-	745	730	-	-	730	0,05%	-
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	107.065	-	107.065	-	462	-	462	-	2,22%	107.065
Usluge smeštaja i ishrane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	93.368	-	93.368	-	379	-	379	-	6,18%	93.368
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	13.697	-	13.697	-	83	-	83	-	1,12	13.697
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	107.810	-	107.065	745	1.192	-	462	730	1,65%	107.065
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja (nastavak)

RESTRUKTURIRANA POTRAŽIVANJA 31.12.2022.	Restrukturirana potraživanja(RP)- Bruto izloženost	S1 RP	S2 RP	S3 RP	Ispravka vrednosti RP	Ispravka vrednosti S1 RP	Ispravka vrednosti S2 RP	Ispravka vrednosti S3 RP	Učešće RP u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja RP
Ukupno stanovništvo	1.439	-	48	1.391	634	-	5	629	0,07%	-
Stambeni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gotovinski i potrošački	1.439	-	48	1.391	634	-	5	629	0,63%	-
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.439	-	48	1.391	634	-	5	629	0,08%	-
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	51.433	-	51.433	-	92	-	92	-	0,98%	50.236
Usluge smeštaja i ishrane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	51.433	-	51.433	-	92	-	92	-	2,43%	50.236
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	52.872	-	51.481	1.391	726	-	97	629	0,73%	50.236
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja (nastavak)

U 2023. godini Banka je imala restrukturiranih potraživanja u iznosu od RSD 107.065 hiljada koja su po metodologiji banke svrstana u nivo 2 a koja se odnose na kredite pravnim licima i restrukturirana potraživanja u iznosu od RSD 745 hiljada koja su svrstana u nivo 3 a koja se odnose na gotovinske i potrošačke kredite.

Kretanja restrukturiranih potraživanja tokom 2023. godine u okviru nivoa 1 nije bilo, dok su kretanja u okviru nivoa 2 i nivoa 3 prikazana u sledeće dve tabele:

	Bruto restrukturirana S2 potraživanja 31.12.2022.	Nova restrukturirana S2 potraživanja	Smanjenje restrukturiranih S2 potraživanja	Bruto 31.12.2023.	Neto 31.12.2023.
Stambeni	-	-	-	-	-
Gotovinski	48	-	48	-	-
Kreditne kartice	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-
Stanovništvo	48	-	48	-	-
Preduzetnici	-	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	48	-	48	-	-
Velika preduzeća	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	43.103	-	43.103	43.103
Mala preduzeća	50.236	13.726	-	63.962	63.500
Mikro preduzeća	1.197	-	1.197	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	51.433	56.829	1.197	107.065	106.603
Ukupno	51.481	56.829	1.245	107.065	106.603
Banke	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja od banaka	-	-	-	-	-
Ostala sredstva koja se ne klasifikuju	-	-	-	-	-
UKUPNO	51.481	56.829	1.245	107.065	106.603

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja (nastavak)

	Bruto restrukturirana S3 potraživanja 31.12.2022.	Nova restrukturirana S3 potraživanja	Smanjenje restrukturiranih S3 potraživanja	Bruto 31.12.2023.	Neto 31.12.2023.
Stambeni	-	-	-	-	-
Gotovinski	1.391	3	649	745	15
Kreditne kartice	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.391	3	649	745	15
Preduzetnici	-	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	1.391	3	649	745	15
Velika preduzeća	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	-	-	-	-	-
Ukupno	1.391	3	649	745	15
Banke	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja od banaka	-	-	-	-	-
Ostala sredstva koja se ne klasifikuju	-	-	-	-	-
UKUPNO	1.391	3	649	745	15

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Potraživanja od komitenata pokrivena kolateralima (niži iznos od potraživanja ili vrednosti kolaterala)

31.12.2023.	S1 klijenti					S2 klijenti					S3 klijenti				
	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni Gotovinski i potrošački Kreditne kartice Dozvoljeni minus po tekućim računima Stanovništvo	1.278.575	3.431	-	-	1.282.006	18.958	-	-	-	18.958	39.901	-	-	-	39.901
	41.562	13.353	-	-	54.915	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1.320.137	16.784	-	-	1.336.921	18.958	-	-	-	18.958	39.901	-	-	-	39.901
Preduzetnici	51.702	-	2.371	-	54.073	-	-	-	-	-	4.045	-	-	-	4.045
Ukupno stanovništvo	1.371.839	16.784	2.371	-	1.390.994	18.958	-	-	-	18.958	43.946	-	-	-	43.946
Velika preduzeća	6.811	-	-	-	6.811	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	355.645	170.606	6.965	-	533.216	283.676	46	2.510	-	286.232	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	611.838	54.391	19.638	-	685.867	163.973	9.602	4.673	-	178.249	218.918	-	630	-	219.548
Mikro preduzeća	113.618	81.690	2.651	-	197.959	296.495	-	3.066	-	299.561	21.597	-	-	-	21.597
Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	1.087.912	306.687	29.254	-	1.423.853	744.144	9.649	10.249	-	764.042	240.515	-	630	-	241.145
Ukupno	2.459.751	323.471	31.625	-	2.814.847	763.102	9.649	10.249	-	783.000	284.461	-	630	-	285.091
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Potraživanja od komitenata pokrivena kolateralima (niži iznos od potraživanja ili vrednosti kolaterala) (nastavak)

31.12.2022.	S1 klijenti					S2 klijenti					S3 klijenti				
	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni	1.381.295	18.189	-	-	1.399.484	14.802	-	-	-	14.802	41.877	-	-	-	41.877
Gotovinski i potrošački	31.965	15.941	-	-	47.906	-	-	-	-	-	472	-	-	-	472
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.413.260	34.130	-	-	1.447.390	14.802	-	-	-	14.802	42.349	-	-	-	42.349
Preduzetnici	69.128	2.440	11.295	-	82.863	2.289	-	185	-	2.474	8.968	-	791	-	9.759
Ukupno stanovništvo	1.482.388	36.570	11.295	-	1.530.253	17.091	-	185	-	17.276	51.317	-	791	-	52.108
Velika preduzeća	8.782	-	-	-	8.782	40.116	-	-	-	40.116	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	385.596	29.377	60.156	-	475.129	371.852	11.402	50.142	-	433.396	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	265.656	62.362	85.605	-	413.623	528.024	56.953	62.012	-	646.989	259.890	473	-	-	260.363
Mikro preduzeća	171.519	41.230	17.774	-	230.523	108.665	130.169	6.459	-	245.293	36.590	-	6.347	-	42.937
Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	831.553	132.969	163.535	-	1.128.057	1.048.657	198.524	118.613	-	1.365.794	296.480	473	6.347	-	303.300
Ukupno	2.313.941	169.539	174.830	-	2.658.310	1.065.748	198.524	118.798	-	1.383.070	347.797	473	7.138	-	355.408
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije

31.12.2023.	Potraživanja od S1 i S2 klijenata				Potraživanja od S3 klijenata			
	Srbija	Crna Gora	EU	Ostalo	Srbija	Crna Gora	EU	Ostalo
Ukupno stanovništvo	1.608.790	1	1	29.451	65.794	-	-	5
Stambeni	1.281.707	-	-	29.423	45.602	-	-	-
Gotovinski i potrošački	194.405	-	-	-	11.318	-	-	-
Kreditne kartice	3.653	-	-	-	7	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	2.813	1	1	28	75	-	-	5
Stanovništvo	1.482.578	1	1	29.451	57.002	-	-	5
Preduzetnici	126.212	-	-	-	8.792	-	-	-
Privredni klijenti	4.566.076	-	-	-	251.252	-	-	-
Usluge smeštaja i ishrane	20.322	-	-	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	128.119	-	-	-	483	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	287.274	-	-	-	132.611	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	44.949	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	921.583	-	-	-	64.304	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	131.055	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	19.403	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	1.497.423	-	-	-	13.479	-	-	-
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	77.412	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	18.961	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	148.321	-	-	-	20.468	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.202.963	-	-	-	19.523	-	-	-
Ostalo	68.291	-	-	-	384	-	-	-
Ukupno	6.174.866	1	1	29.451	317.046	-	-	5
Potraživanja od banaka	2.727.899	-	1.597.113	607.981	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije (nastavak)

31.12.2022.	Potraživanja od S1 i S2 klijenata				Potraživanja od S3 klijenata			
	Srbija	Crna Gora	EU	Ostalo	Srbija	Crna Gora	EU	Ostalo
Ukupno stanovništvo	1.851.427	-	3.978	7	75.016	-	-	-
Stambeni	1.439.932	-	3.978	-	45.583	-	-	-
Gotovinski i potrošački	217.385	-	-	-	11.540	-	-	-
Kreditne kartice	4.385	-	-	-	7	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	3.478	-	-	7	102	-	-	-
Stanovništvo	1.665.180	-	3.978	7	57.232	-	-	-
Preduzetnici	186.247	-	-	-	17.784	-	-	-
Privredni klijenti	4.955.205	-	-	-	314.003	-	-	-
Usluge smeštaja i ishrane	8.542	-	-	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	189.428	-	-	-	483	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	244.367	-	-	-	144.000	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	38.674	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	576.818	-	-	-	102.303	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	11.554	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	22.714	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	2.095.351	-	-	-	18.185	-	-	-
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	104.490	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	194.073	-	-	-	17.379	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.268.271	-	-	-	31.269	-	-	-
Ostalo	200.923	-	-	-	384	-	-	-
Ukupno	6.806.632	-	3.978	7	389.019	-	-	-
Potraživanja od banaka	1.299.374	-	157.559	88.753	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu fluktuacija tržišnih cena. Osnovni tržišni rizici kojima je Banka izložena su kamatni rizik, devizni rizik i ostali tržišni rizici.

Rizik od promene kamatnih stopa

Banka je izložena promenama u preovlađujućem nivou tržišnih kamatnih stopa koje imaju uticaja na njenu finansijsku poziciju i tokove gotovine. Kao rezultat takvih promena, kamatna marža može da se poveća, smanji i da prouzrokuje gubitke u slučaju neočekivanih promena. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim kamatnim stopama i Banka ih redovno usklađuje.

Aktivnost upravljanja rizikom ima za cilj optimizaciju neto prihoda od kamate, održavanje tržišne kamatne stope na konzistentnom nivou u skladu sa poslovnom strategijom Banke. Rukovodstvo Banke upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu makro i mikro ekonomskih predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti i predviđanja trendova kamatnih stopa.

Banka je implementirala interne procedure kojima definiše sistem i metodologije upravljanja kamatnim rizikom, nadležnosti i odgovornosti učesnika sistema, ali i kontrole koje se preduzimaju u cilju što efikasnijeg funkcionisanja sistema.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve kamatno osetljive bilansne pozicije uključene u bankarsku knjigu koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka može biti izložena različitim oblicima kamatnog rizika:

- Riziku vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk), odnosno Rizik promene cena. Ovaj rizik proizilazi iz razlike u datumu dospeća (za fiksne stope) i datuma promene cene (za promenljive stope) za sredstva, obaveze i vanbilansne pozicije Banke.
- Riziku krive prinosa (yield curve risk) - rizik koji nastaje usled promena oblika i nagiba krive prinosa, kada nepredviđeni pomaci krive imaju nepovoljne učinke na prihod ili na osnovnu ekonomsku vrednost.
- Baznom riziku (basis risk) - usled različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama u pogledu dospeća, odnosno ponovnog određivanja cena.
- Riziku opcija (optionality risk) - zbog opcija ugrađenih u kamatno osetljive pozicije (kreditni sa mogućnošću prevremenog povlačenja, različite vrste obveznica ili zapisa koje sadrže opciju kupovine ili prodaje, različite vrste depozitnih instrumenata bez dospeća koji deponentima daju pravo povlačenja sredstava u bilo kom trenutku, često i bez plaćanja bilo kakvih penala).

U cilju upravljanja izloženosti kamatnom riziku Banka koristi GAP metodologiju kamatne stope.

Analiza izloženosti kamatnom riziku podrazumeva analiziranje stanja i promena bilansne aktive, pasive i vanbilansnih stavki. Banka vrši identifikaciju izloženosti kamatnom riziku pomoću utvrđivanja neusklađenosti pozicija u značajnijim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje.

Analiziranje pozicija bilansne aktive i pasive podrazumeva utvrđivanje kamatno osetljivih stavki razvrstanih prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope, odnosno određivanje očekivanog rasporeda budućih novčanih tokova.

Analiza vanbilansnih stavki (swap-ovi, forward-i) podrazumeva utvrđivanje potencijalnih promena na pozicijama, koje nastaju kao uzrok promena kamatnih stopa na tržištu.

Analiza kamatnih stopa podrazumeva kontinuirano praćenje i prilagođavanje poslova uslovima promene tržišnih kamatnih stopa.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Na dan 31.decembra 2023.	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Kamatno neosetljive pozicije	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1.569.211	-	-	-	-	5.091.982	6.661.193
Hartije od vrednosti	-	-	-	1.794.166	2.065.122	122.242	3.981.530
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.599.892	211.734	-	-	-	1.113.736	4.925.362
Kredit i potraživanja od komitenata	1.181.432	2.187.959	2.523.604	248.107	4.804	127.392	6.273.298
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	337.058	337.058
Ukupno aktiva	6.350.535	2.399.693	2.523.604	2.042.273	2.069.926	6.792.410	22.178.441
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	117.658	-	-	-	-	176.727	294.385
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	1.832.099	781.504	3.007.521	305.265	-	12.761.994	18.688.383
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	621.710	621.710
Ukupno obaveze	1.949.757	781.504	3.007.521	305.265	-	13.560.431	19.604.478
GAP (Aktiva - Obaveze):	4.400.778	1.618.189	(483.917)	1.737.008	2.069.926	(6.768.021)	2.573.963

Na dan 31.decembra 2022.	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Kamatno neosetljive pozicije	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	857.185	-	-	-	-	1.298.900	2.156.085
Hartije od vrednosti	-	-	-	942.997	2.717.282	-	3.660.279
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.401.223	-	-	-	-	140.876	1.542.099
Kredit i potraživanja od komitenata	1.759.487	2.267.204	2.365.440	176.836	3.956	387.136	6.960.059
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	608.851	608.851
Ukupno aktiva	4.017.895	2.267.204	2.365.440	1.119.833	2.721.238	2.435.763	14.927.373
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	234.645	-	11.868	1.309	-	10.287	258.109
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	1.823.213	885.397	2.757.576	493.983	-	6.356.815	12.316.984
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	188.328	188.328
Ukupno obaveze	2.057.858	885.397	2.769.444	495.292	-	6.555.430	12.763.421
GAP (Aktiva - Obaveze):	1.960.037	1.381.807	(404.004)	624.541	2.721.238	(4.119.667)	2.163.952

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Limiti za GAP kamatne stope su definisani Odlukom Upravnog odbora i redovno se prate.

Kao sastavni deo procene rizika kamatne stope Banka sprovodi stres testove efekata promene kamatnih stopa. Prilikom utvrđivanja izloženosti riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi i limita ovog rizika, Banka procenjuje efekte promene kamatne stope na ekonomsku vrednost Banke, primenjujući test - standardni kamatni šok u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je izložena. Standardni kamatni šok predstavlja pozitivan i negativan paralelni pomak kamatnih stopa za 200 baznih poena (1bp=0,01%). U postojećoj strukturi kamatnih GAP-ova povećanje kamatne stope za 200 baznih poena bi uslovlila promenu ekonomske vrednosti kapitala za 15,64% (2022. godina: 18,39%).

31.12. 2023.

	0-1m	1-3m	3-6m	6-12m	1-2y	2-3y	3-4y	4-5y	5-7y	7-10y	10-15y	15-20y	> 20y	TOTAL
Osetljiva Aktiva	6.350.535	2.399.694	2.474.358	49.246	89.990	1.130.938	8.461	812.884	140.161	1.548.558	880	380.325	-	15.386.030
Osetljiva Pasiva	(1.949.758)	(781.504)	(974.341)	(2.033.180)	(175.941)	(129.324)	-	-	-	-	-	-	-	(6.044.048)
GAP	4.400.777	1.618.190	1.500.017	(1.983.934)	(85.951)	1.001.614	8.461	812.884	140.161	1.548.558	880	380.325	-	9.341.982
Basel 2 Koeficijenti osetljivosti (200 bp promene kamatnih stopa)	0,08%	0,32%	0,72%	1,43%	2,77%	4,49%	6,14%	7,71%	10,15%	13,26%	17,84%	22,43%	26,03%	
Efekti	3.521	5.178	10.800	(28.370)	(2.381)	44.972	520	62.673	14.226	205.339	157	85.307	-	401.942
Regulatorni kapital														2.895.141
Total efekti/Regulatorni kapital (max 20%)														15,64%

31.12. 2022.

	0-1m	1-3m	3-6m	6-12m	1-2y	2-3y	3-4y	4-5y	5-7y	7-10y	10-15y	15-20y	> 20y	TOTAL
Osetljiva Aktiva	4.017.894	2.267.204	2.320.865	44.574	59.440	27.816	949.035	1.322	835.638	1.464.764	108.159	394.899	-	12.491.610
Osetljiva Pasiva	(2.058.255)	(885.436)	(532.489)	(2.237.015)	(418.234)	(76.562)	-	-	-	-	-	-	-	(6.207.991)
GAP	1.959.639	1.381.768	1.788.376	(2.192.441)	(358.794)	(48.746)	949.035	1.322	835.638	1.464.764	108.159	394.899	-	6.283.619
Basel 2 Koeficijenti osetljivosti (200 bp promene kamatnih stopa)	0,08%	0,32%	0,72%	1,43%	2,77%	4,49%	6,14%	7,71%	10,15%	13,26%	17,84%	22,43%	26,03%	
Efekti	1.568	4.422	12.876	(31.352)	(9.939)	(2.189)	58.271	102	84.817	194.228	19.296	88.576	-	420.676
Regulatorni kapital														2.644.150
Total efekti/Regulatorni kapital (max 20%)														18,39%

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Upravljanje deviznim rizikom bazira se na propisanoj metodologiji Narodne banke Srbije. Banka kreira deviznu poziciju u svim slučajevima kada obavlja transakcije iskazane u stranoj valuti ili u dinarima sa indeksiranom deviznom klauzulom, što uključuje sledeće transakcije:

- plasiranje i otplata kredita klijentima u stranoj valuti ili dinarima sa indeksiranom deviznom klauzulom
- formiranje izvora sredstava od klijenata u stranoj valuti ili u dinarima sa indeksiranom deviznom klauzulom
- obavljanje deviznog (FX) trgovanja za račun Banke i FX trgovanja sa klijentima
- formiranje drugih potraživanja i obaveza u stranoj valuti po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti

Duga/kratka devizna pozicija predstavlja zbir svih neto dugih/kratkih pozicija u pojedinačnim valutama. Veća apsolutna vrednost od navedenih pozicija predstavlja ukupnu neto otvorenu deviznu poziciju. Maksimalni regulatorno dozvoljeni pokazatelj deviznog rizika Banke iznosi 20% kapitala Banke na dnevnom nivou.

Izloženost deviznom riziku se redovno prati kroz usaglašavanje sa propisanim limitima od strane Narodne banke Srbije, ali i sa interno propisanim limitima. Banka ima aktivan pristup u upravljanju deviznim rizikom kroz oprezno procenjivanje otvorene devizne pozicije primenom valutnih swapova i pridržavanjem ograničenja rizika propisanim od strane Narodne banke Srbije kao i ograničenjima sadržanim u internim aktima usvojenim od strane rukovodstva.

Tabela u daljem tekstu prikazuje sumiranu izloženost deviznom riziku na dan 31. decembra 2023. godine. U tabelu su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima po valutama.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Na dan 31.12.2023. godine	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno	RSD	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	10.924	4.760.995	4.519	195	4.776.633	1.884.560	6.661.193
Hartije od vrednosti	138.139	500.466	-	-	638.605	3.342.925	3.981.530
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	724.529	2.068.966	5.952	124.682	2.924.129	2.001.233	4.925.362
Kredit i potraživanja od komitenata	-	5.546.469	6.173	-	5.552.642	720.656	6.273.298
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	337.058	337.058
Ukupno aktiva	873.592	12.876.896	16.644	124.877	13.892.009	8.286.432	22.178.441
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	121.278	-	126.407	247.685	46.700	294.385
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	860.182	12.181.939	13.901	119.046	13.175.068	5.513.315	18.688.383
Ostale obaveze	6.265	476.577	1.314	68	484.224	137.486	621.710
Ukupne obaveze	866.447	12.779.794	15.215	245.521	13.906.977	5.697.501	19.604.478
Neto devizna pozicija	7.145	97.102	1.429	(120.644)	(14.968)	2.588.931	2.573.963

Na dan 31.12.2022. godine	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno	RSD	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	26.878	1.100.567	4.293	253	1.131.991	1.024.094	2.156.085
Hartije od vrednosti	144.445	501.688	-	-	646.133	3.014.146	3.660.279
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.476.016	54.146	-	11.937	1.542.099	-	1.542.099
Kredit i potraživanja od komitenata	292	4.711.727	6.279	-	4.718.298	2.241.761	6.960.059
Ostala sredstva	-	1.705	-	-	1.705	607.146	608.851
Ukupno aktiva	1.647.631	6.369.833	10.572	12.190	8.040.226	6.887.147	14.927.373
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	248.185	-	-	248.185	9.924	258.109
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	1.588.062	6.473.764	14.593	63.625	8.140.044	4.176.940	12.316.984
Ostale obaveze	882	48.105	1.247	68	50.302	138.026	188.328
Ukupne obaveze	1.588.944	6.770.054	15.840	63.693	8.438.531	4.324.890	12.763.421
Neto devizna pozicija	58.687	(400.221)	(5.268)	(51.503)	(398.305)	2.562.257	2.163.952

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.4. Tržišni rizik (nastavak)****Devizni rizik (nastavak)**

Uticaj pada deviznog kursa na neto rezultat Banke:

	Stanje otvorene devizne pozicije		Efekat depresijacije RSD za 10%	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
EUR	98.807	(400.221)	8.399	(34.019)
CHF	1.430	(5.268)	122	(448)
USD	7.145	58.687	607	4.988
Ostale valute (duga pozicija)	6.450	1.757	548	149
Ostale valute (kratka pozicija)	162.716	65.417	13.831	5.560

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima jeste iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u nezavisnoj transakciji.

Fer vrednost se računa koristeći tržišne informacije raspoložive na datum izveštavanja kao i individualne metode procene Banke.

Fer vrednost nekog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti približno je jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu, kao i sredstva i obaveze bez definisane dospelosti ili fiksne kamatne stope. Za ostala sredstva i obaveze, budući očekivani tokovi gotovine diskontuju se do njihove sadašnje vrednosti koristeći tekuće kamatne stope. Imajući u vidu da su varijabilne kamatne stope ugovorene za većinu finansijske aktive i obaveza Banke, promene u tekućim kamatnim stopama vode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- Nivo 1: Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- Nivo 2: Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- Nivo 3: Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođenje rizika i benchmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka koristi tržišno prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata. Hartije od vrednosti Ministarstva finansija Republike Srbije denominovane u domaćoj i stranoj valuti revalorizuju se prema preovlađujućoj ceni na sekundarnom tržištu.

Tabela ispod pokazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

31. decembar 2023. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
- po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	3.981.530	-	3.981.530
Ukupno	-	3.981.530	-	3.981.530
31. decembar 2022. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
- po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	3.660.279	-	3.660.279
Ukupno	-	3.660.279	-	3.660.279

Tokom 2023. i 2022. godine nije bilo promena nivoa niti reklasifikacija između nivoa fer vrednovanja.

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu merena po fer vrednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

Finansijska (monetarna) aktiva	31.12.2023.		31.12.2022.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.661.193	6.661.187	2.156.085	2.156.085
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4.925.362	4.925.362	1.542.099	1.542.099
Kredit i potraživanja od komitenata	6.273.298	5.087.285	6.960.059	6.488.779
Ostala sredstva	337.058	337.063	608.851	608.851
Ukupno	18.196.911	17.010.897	11.267.094	10.795.814
Finansijska (monetarna) pasiva				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	294.385	294.266	258.109	257.659
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	18.688.383	18.093.190	12.316.984	11.959.574
Ostale obaveze	621.710	616.236	188.328	188.328
Ukupno	19.604.478	19.003.692	12.763.421	12.405.561

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

31. decembar 2023. godine	Fer vrednost			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.661.187	-	-	6.661.187
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	4.925.362	4.925.362
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	5.087.285	5.087.285
Ostala sredstva	-	-	337.063	337.063
Ukupno	6.661.187	-	10.349.710	17.010.897
OBAVEZE				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	294.266	294.266
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	18.093.190	18.093.190
Ostale obaveze	-	-	616.236	616.236
Ukupno	-	-	19.003.692	19.003.692

31. decembar 2022. godine	Fer vrednost			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.156.085	-	-	2.156.085
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	1.542.099	1.542.099
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	6.488.779	6.488.779
Ostala sredstva	-	-	608.851	608.851
Ukupno	2.156.085	-	8.639.729	10.795.814
OBAVEZE				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	257.659	257.659
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	11.959.574	11.959.574
Ostale obaveze	-	-	188.328	188.328
Ukupno	-	-	12.405.561	12.405.561

Sledi opis metodologija i pretpostavki korišćenih za određivanje fer vrednosti onih finansijskih instrumenata koji još nisu evidentirani po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Imovina za koju je fer vrednost približna knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijsku imovinu i obaveze koje su likvidne ili imaju kratkoročno dospeće (manje od jedne godine) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približna fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe primenjuje na depozite na zahtev, štedne račune bez određenog dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnom stopom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

Finansijski instrumenti sa fiksnom stopom

Fer vrednost finansijske imovine i obaveza sa fiksnom stopom evidentiranih po amortizovanoj vrednosti se procenjuje korišćenjem tržišnih kamatnih stopa uvećanih za tekući kreditni rizik. Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom stopom je zasnovana na diskontovanju gotovinskih tokova koristeći preovlađujuće kamatne stope na dug na novčanom tržištu sa sličnim kreditnim rizikom i dospelošću.

4.6. Rizici izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih

Izloženost Banke prema jednom licu predstavlja ukupan iznos potraživanja i vanbilansnih stavki koje se odnose na to lice ili grupu povezanih lica (kreditni, ulaganja u dužničke hartije od vrednosti, vlasnički ulogi i učešća, izdate garancije i avali i slično).

Rizik izloženosti, odnosno koncentracija izloženosti, predstavlja izloženost plasmana Banke prema:

- jednom licu ili prema grupi povezanih lica (dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezanih na osnovu učešća),
- dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezanih tako da se pogoršanjem ili poboljšanjem finansijskog položaja jednog pogoršava ili poboljšava finansijski položaj drugog,
- fizičko lice punomoćnik pravnog lica,
- dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezanih na osnovu članstva u organima upravljanja pravnih lica, uključujući istu vrstu povezanosti i članova porodica tih lica,
- članovi porodica fizičkog lica koji su članovi organa upravljanja jednog pravnog lica istovremeno i članovi organa upravljanja drugog pravnog lica,
- prema licu povezanom sa Bankom (članovi bankarske grupe u kojoj je Banka; članovi organa upravljanja Bankom i bankarskom grupom kao i članovi njihovih porodica; lica sa učešćem u Banci, ili bankarskoj grupi, kao i članovi njihovih porodica; pravna lica u kojima sva napred navedena lica imaju kontrolno učešće).

Osnovni cilj upravljanja rizikom izloženosti je eliminacija rizične izloženosti aktive Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica ili licima povezanim sa Bankom. Ovaj cilj ostvariv je strogim pridržavanjem i korišćenjem kreditne politike Banke u domenu prijema i odobravanja zahteva klijenata radi identifikacije povezanih lica i praćenja limita izloženosti Banke prema njima.

Izloženost Banke

- Velika izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica je izloženost koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke,
- Prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke.

Zbir svih velikih izloženosti Banke ne može biti veći od 400% kapitala Banke. Banka je usvojila limite definisane od strane NBS u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima i posluje u skladu s njima.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.7. Rizici ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva

Rizik ulaganja Banke predstavlja rizik ulaganja Banke u jedno pravno/fizičko lice koje nije lice u finansijskom sektoru, kao i ulaganja Banke u osnovna sredstva.

Upravljanje ovim rizikom podrazumeva merenje, praćenje i kontrolu:

1. iznosa ulaganja Banke (Banka stiče pravo na udeo ili akcije) u bilo koje pravno/fizičko lice izvan finansijskog sektora koje ne može biti veće od 10% kapitala Banke,
2. iznosa ulaganja Banke u sopstvena osnovna sredstva,
3. iznosa ukupnog ulaganja Banke (zbir ulaganja pod 1. i 2.) koja ne mogu biti veća od 60% kapitala Banke,
4. kvartalno izveštavanje Upravnog odbora Banke o kretanju pokazatelja od 1 – 3,
5. predlog korektivnih mera Upravnog odbora Banke u cilju održavanja rizika ulaganja u propisanim okvirima.

Limiti ulaganja Banke:

- Plasmani Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru, ne sme preći 10% kapitala Banke; Limit se odnosi na ulaganje na osnovu koga Banka stiče udeo ili stiče akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru
- Ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke mogu iznositi maksimalno 60% kapitala Banke.

Banka je usvojila limite definisane od strane Narodne banke Srbije u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima i posluje u skladu s njima.

4.8. Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena

Rizik vezan za zemlju porekla pravnog/fizičkog lica kome je Banka izložena (u daljem tekstu: rizik zemlje) je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati svoja potraživanja od pravnog/fizičkog lica koja potiču van naše zemlje, iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u toj zemlji.

Razlozi koji dovode do pojave izloženosti neke zemlje riziku su:

- politički razlozi - značajne političke promene u okviru neke zemlje zbog kojih je određeni dužnik sprečen da uredno izvršava svoje obaveze prema Banci (promene vlade i značajne promene zvanične politike u zemlji, politički neredi, ratovi, katastrofe itd.),
- ekonomski razlozi - izrazito nepovoljna privredna kretanja u okviru neke zemlje zbog kojih je dovedeno u pitanje ili sasvim onemogućeno servisiranje spoljnih dugova.

Rizik zemlje se manifestuje kroz:

- rizik neplaćanja koji obuhvata slučajeve u kojima zbog političkih i ekonomskih razloga dužnik nije u mogućnosti da uredno izvršava svoje obaveze prema Banci;
- rizik transfera koji predstavlja verovatnoću da solventan dužnik iz neke zemlje nije u mogućnosti da dug otplati Banci u odgovarajućoj valuti usled određenih poremaćaja u toj zemlji;
- rizik garancija - koji nastaje zbog izdate garancije licu van teritorije naše zemlje za plaćanje u trećoj zemlji.

Osnovni cilj upravljanja rizikom zemlje je zaštita kompletnog portfolija Banke od mogućnosti pojave rizičnih i nenaplativih potraživanja, a koja potiču od dužnika iz rizičnih zemalja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.9. Operativni rizik (uključujući i pravni rizik kao i rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim i drugim tehnologijama značajnim za poslovanje Banke)

Operativni rizik se definiše kao rizik negativnih efekata na finansijske rezultate i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, protivpravnih radnji, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nepredvidivih spoljnih događaja.

Banka je uspostavila sistem procedura i metodologija za identifikovanje, procenu, kontrolu i upravljanje operativnim rizicima kojima je izložena u svom poslovanju.

Osnovni metod za identifikaciju i procenu operativnih rizika je RCSA – proces samoprocene rizika i kontrola kojim se obuhvataju svi procesi i aktivnosti u Banci. Uzimajući u obzir učestalost i uticaj potencijalnih događaja, kao i uspostavljene kontrole, vlasnici rizika na skali od A-D procenjuju nivo rizika.

Događaji iz operativnog rizika se evidentiraju u bazi gubitaka, i to prema:

- poslovnoj liniji
- uzroku događaja
- tipu događaja
- vrsti gubitka

U bazi događaja, dominiraju potencijalni gubici iz sudskih sporova protiv Banke. U skladu sa tim, Banka je preduzela odgovarajuće mere i obezbedila sredstva za pokriće gubitaka iz pravnog rizika. Analiza izloženosti operativnim rizicima je zastupljena i kroz uvođenje novih usluga i proizvoda, i novih aktivnosti u Banci kao što su implementacija usluga mobilnog bankarstva, implementacija novog AML softvera, uključivanje u sistem elektronskih faktura, regionalni devizni kliring, implementacija novih ATM uređaja kao i razmatranje novih aktivnosti kako bi Banka postigla nivo neophodne digitalizacije.

Banka koristi Ključne indikatore rizika (u nastavku: KRI) kao sredstvo procene, praćenja i kontrole operativnog rizika, kao preventivni mehanizam za sprečavanje gubitka po osnovu operativnog rizika koji se koristi u procesu donošenja odluka za poboljšavanje performansi poslovnih procesa i efikasnosti kontrola. Ključni indikatori pružaju informaciju o promenama izloženosti operativnom riziku i predstavljaju mehanizam za proaktivno reagovanje na te promene. Tokom 2023. godine nije bilo prekoračenja definisanih nivoa izloženosti.

Ceo okvir operativnog rizika je zasnovan na uspostavljenim limitima za operativne rizike koji se baziraju na praćenju nivoa ukupnih događaja operativnog rizika u odnosu na minimalni kapitalni zahtev, kao i nivo najvećeg pojedinačnog događaja u odnosu na kapitalni zahtev za operativne rizike. U okviru limita se prati i adekvatnost kapitalnog zahteva obračunat u skladu sa BIA pristupom, kao odnos kapitalnog zahteva za operativni rizik i kapitala Banke, odnosno kapitalnog zahteva za kreditne rizike.

Informacioni rizici

Proces upravljanja rizicima IKT sistema uspostavlja se u okviru sveobuhvatnog upravljanja rizicima u Banci. IT rizici se klasifikuju kao operativni rizici i definišu se kao mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital, ostvarivanje poslovnih ciljeva, poslovanje u skladu s propisima i reputaciju Banke usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili druge slabosti u tom sistemu koje negativno utiču na njegovu funkcionalnost ili bezbednost, odnosno ugrožava kontinuitet poslovanja Banke.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.9. Operativni rizik (uključujući i pravni rizik kao i rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim i drugim tehnologijama značajnim za poslovanje Banke) (nastavak)

Informacioni rizici (nastavak)

Sistem informacionih i komunikacionih tehnologija (IKT sistem) Banke je uspostavljen kao integralno rešenje sa tendencijom da podrži sve poslovne procese koji se u Banci odvijaju. IKT sistem je tehnološko-organizaciona celina koja obuhvata: a) elektronske komunikacione mreže u smislu zakona koji uređuje elektronske komunikacije; b) uređaje ili grupe međusobno povezanih uređaja takvih da se u okviru uređaja, odnosno u okviru barem jednog iz grupe uređaja vrši automatska obrada podataka korišćenjem računarskog programa; c) podatke koji se vode, čuvaju, obrađuju, pretražuju ili prenose pomoću sredstava pomenutih pod (a) i (b) a u svrhu njihovog rada, upotrebe, zaštite ili održavanja; d) organizacionu strukturu putem koje se upravlja ovim sistemom, e) sve tipove sistemskog i aplikativnog softvera i softverske razvojne alate.

Korisnici IKT sistema su sva lica koja su ovlašćena da koriste IKT sistem (zaposleni u Banci, zaposleni kod pružaoca usluga koji pristupaju IKT sistemu Banke, klijenti Banke koji IKT sistemu Banke pristupaju preko elektronskih interaktivnih komunikacionih kanala i dr). Formalno su uspostavljene odgovornosti u smislu upravljanja i praćenja rada sistema, kao i izveštavanja rukovodstva Banke o stanju, performansama, bezbednosti i eventualnim problemima u funkcionisanju IS

Upravljanje rizicima IKT sistema uspostavljeno je i kroz interna akta Banke, politike i procedure vezane za razvoj i održavanje IKT sistema, njegovo upravljanje, korišćenje, zaštitu i praćenje. Obuhvaćene su i aktivnosti koje se odnose na angažovanje trećih lica povezanih sa IKT sistemom Banke.

Procena rizika IKT sistema obezbeđuje strukturnu kvalitativnu procenu operativnog okruženja. To se odnosi na osetljivost, pretnje, ranjivosti, rizik i zaštitu. Procena se uzima u obzir kod donošenja odluka o uspostavljanju troškovno efikasnih mera zaštite za ublažavanje pretnji i zloupotreba ranjivosti.

Procena rizika IKT sistema se vrši korišćenjem metodologije na bazi identifikovanih sredstava kroz tabelarni prikaz identifikovanih rizika (incidentnih scenarija da potencijalna pretnji iskoristi ranjivost). Kako je moguć različit uticaj rizika na poverljivost, integritet i dostupnost, ova metodologija podrazumeva izračunavanje jedinstvenog uticaja na sredstvo uzimajući u obzir sva tri faktora.

Banka poseduje registar informacionih dobara, definisani su vlasnici, korisnici, kako i klasifikacija informacionih dobara prema njihovoj važnosti za poslovanje, odnosno stepenu osetljivosti i kritičnosti, uzimajući u obzir moguće posledice narušavanja poverljivosti.

Bezbednost informacionog sistema Banke organizovana je na nekoliko nivoa. Prvi nivo bezbednosti je fizička bezbednost koja se odnosi na kontrolu pristupa objektima Banke, kao i kontrolu pristupa centralnim lokacijama. Drugi nivo je logička bezbednost na nivou operativnih sistema, računarske mreže i mrežnih komponenti, dok je treći nivo logička kontrola pristupa aplikativnim rešenjima i bazama podataka. Takođe, bezbednost podataka se obezbeđuje dodatnim aktivnostima kao što su formiranje redovnih kopija podataka sa sistema i postojanje plana za nastavak poslovanja usled neželjenih događaja i rezervne lokacije Banke. Banka vrši redovna testiranja BCP i DR lokacije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.10. Operativni rizik (uključujući i pravni rizik kao i rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim i drugim tehnologijama značajnim za poslovanje Banke) (nastavak)

Informacioni rizici (nastavak)

Okvirom za upravljanje informacionom bezbednošću su utvrđene i uređene mere zaštite, osnovni principi, način i procedure postizanja i održavanja adekvatnog nivoa bezbednosti, kao i ovlašćenja i odgovornosti, poštujući principe međunarodno priznatih standarda i preporuka dobre prakse kao što su standardi serije ISO/IEC 27000 za informacionu bezbednost, ISO/ISC 20000 i ITIL za upravljanje IT servisima kao i COBIT kao okvir za korporativno upravljanje i menadžment IT-a, a u skladu sa Zakonom o informacionoj bezbednosti, pratećim Uredbama Zakona i Odlukom NBS o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije.

Politikom informacione bezbednosti i zaštite u sistemu za upravljanje bezbednošću informacija definisani su ciljevi kako bi se:

- obezbedila poverljivost, integritet, raspoloživost, autentičnost, dokazivost, neporecivost i pouzdanost u informacionom sistemu,
- osigurao kontinuitet kritičnih poslovnih procesa,
- preventivnim delovanjem smanjio potencijalni uticaj incidenta na bezbednost i rizik od materijalne i nematerijalne štete.

4.11. Upravljanje rizikom kapitala

Prilikom upravljanja kapitalom Banka ima za cilj da zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedila profit, a ostalim interesnim stranama povoljnosti, kao i da očuva optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvala odnosno korigovala strukturu kapitala, Banka može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, izda nove akcije ili deo obaveza konvertuje u subordinirane obaveze.

U skladu sa propisima Narodne banke Srbije od Banke se zahteva:

- da održava propisani minimalni novčani deo kapitala u iznosu od EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti izračunatoj po srednjem kursu NBS;
- da održava koeficijent adekvatnosti kapitala u odnosu na rizičnu aktivu najmanje 8%.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.12. Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)**

Sektor finansijske kontrole Banke vrši kontrolu kapitala na osnovu koeficijenta adekvatnosti kapitala i na kraju 2023. godine je iznosio:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	3.065.958	5.671.608
Emisiona premija	-	2.877.486
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	48.445	151.672
Gubici iz ranijih godina	(56)	(5.604.554)
Nematerijalna ulaganja	(80.715)	(46.764)
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala (dodatna prilagođavanja vrednosti)	(3.981)	(3.782)
Revalorizacije rezerve i ostali nerealizovani dobitci/(gubici)	161.939	96.242
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika), uz punu primenu tačke 13. pod 13) Odluke o adekvatnosti kapitala	(10.475)	(4.641)
Osnovni akcijski kapital	3.181.115	3.137.267
Dodatni osnovni kapital	-	-
<i>Osnovni kapital</i>	<u><u>3.181.115</u></u>	<u><u>3.137.267</u></u>
<i>Dopunski kapital</i>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>
Ukupan kapital, stanje na dan 31.decembar	3.181.115	3.137.267
Pokazatelj adekvatnosti kapitala, stanje na dan 31. decembra	34,57%	37,95%

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Banka vrši procene i pretpostavke koje utiču na iznose sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima za sledeću finansijsku godinu. Procene i mišljenja se neprekidno evaluiraju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koja se smatra da su razumna u datim okolnostima.

Pogoršanje uslova poslovanja dužnika može uticati na tokove gotovine planirane od strane Rukovodstva kao i na našu procenu umanjenja vrednosti finansijskih i nefinansijskih sredstava. U meri u kojoj su informacije bile dostupne, Rukovodstvo je pravilno iskazalo revidirane procene očekivanih budućih tokova gotovine u procenama umanjenja vrednosti.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda.

Oblasti kod kojih je stepen procenjivanja najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Banke opisane su u nastavku.

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava

Gubici zbog umanjenja vrednosti kredita

Model očekivanog kreditnog gubitka je baziran na prosuđivanju jer se zahteva procena značajnog povećanja kreditnog rizika i merenje očekivanih gubitaka bez nekih detaljnijih smernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka je odredila specifična pravila za procenu koja obuhvataju kvantitativne i kvalitativne kriterijume. Merenje očekivanog kreditnog gubitka uključuje kompleksne modele koji se oslanjaju na istorijske podatke o verovatnoći default-a i stopama gubitka, njihovoj ekstrapolaciji u slučaju kada ne postoji dovoljno podataka, individualne procene novčanih tokova prilagođenih kreditnim gubicima i verovatnoće ostvarenja scenarija uključujući forward-looking informacije.

Sledeće komponente imaju glavni uticaj na očekivane kreditne gubitke:

- određivanje nivoa procene očekivanog kreditnog gubitka na pojedinačnoj ili na kolektivnoj osnovi;
- definicija neizvršenja obaveza koju primenjuje Banka;
- razvoj i primena internih modela ocenjivanja kredita, koji PD dodeljuju pojedinačnim klasama kreditnog rizika;
- razvoj i primena internih modela korišćenih za procenu izloženosti pri neizvršenju obaveza („EAD“) za finansijske instrumente i preuzete kreditne obaveze;
- procena gubitka zbog neizvršenja obaveza („LGD“), uključujući prosuđivanja učinjena u proceni kolaterala;
- kriterijumi za procenu da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika;
- izbor budućih makroekonomskih scenarija i ponderisanja njihovih verovatnoća.

Detaljna obelodanjivanja identifikacije značajnog povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivnu i individualnu procenu, tehnike predviđanja koje se koriste za merenje očekivanog gubitka i definicije defaulta, i ostali aspekti procene kreditnog rizika su dati u Napomeni 4.3.

Gubici usled ispravke vrednosti za pojedinačno značajne plasmane bazirani su na proceni diskontovanih budućih novčanih tokova pojedinačnih plasmana, imajući u vidu otplate i realizaciju bilo kojih sredstava koja služe kao kolaterali tih plasmana.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Banka je za merenje očekivanih kreditnih gubitaka koristila projektovane informacije (forward looking). Najznačajnije projektovane pretpostavke za budućnost koje su u korelaciji sa nivoom očekivanih kreditnih gubitaka i njihovim dodeljenim ponderima bile su sledeće na dan 31. decembra 2023.

Za forward looking PD je korišćen ARDL model (autoregresivni model distributivne doznje, autoregressive distributed lag). Model uzima u obzir predikcije najprestižnijih institucija kao što su Evropska Centralna Banka, Međunarodni monetarni fond, itd, za procenu makroekonomskih varijabli koje ulaze u model. Ove predikcije su osnova za prvi scenario. Drugi scenario predstavlja pesimističan scenario koji stresira vrednosti iz prvog scenarija i pogoršava makroekonomske predikcije, dok treći scenario predstavlja optimističan scenario i u manjoj meri poboljšava procene makroekonomskih varijabli. Sve varijable u modelima su izabrane na osnovu njihove ekonomske značajnosti (uzimajući u obzir odgovarajuću ekonomsku literaturu), kao i na osnovu njihove statističke značajnosti u modelu.

Potrošački i keš krediti

U regresiju za Potrošačke i keš kredite su uključene makroekonomske varijable: 6m BELIBOR, realne dinarske zarade, promet u trgovini na malo i interakcija režima visoke inflacije i šestomesečnog BELIBOR-a. U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2023.	Projektovan PD 2024.
6m BELIBOR, realne dinarske zarade, promet u trgovini na malo i interakcija režima visoke inflacije i šestomesečnog BELIBOR-a	Polazni	25%	1,50%	0,55%
	Pesimističan	50%	1,50%	1,15%
	Optimističan	25%	1,50%	0,52%

Kreditne kartice

U regresiju za Kreditne kartice su uključene makroekonomske varijable: industrijska proizvodnja prerađivačke industrije, realne dinarske zarade i 6m BELIBOR. U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2023.	Projektovan PD 2024.
Industrijska proizvodnja prerađivačke industrije, realne dinarske zarade i 6m BELIBOR	Polazni	25%	0,63%	0,43%
	Pesimističan	50%	0,63%	0,95%
	Optimističan	25%	0,63%	0,37%

Preduzetnici

U regresiju za Preduzetnike su uključene makroekonomske varijable: 6m EURIBOR i učešće uvoza roba i usluga u BDP-u. U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2023.	Projektovan PD 2024.
Učešće uvoza roba i usluga u BDP	Polazni	25%	8,41%	1,08%
	Pesimističan	50%	8,41%	2,48%
	Optimističan	25%	8,41%	0,97%

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Pravna lica

U regresiju za pravna lica su uključene makroekonomske varijable: 6m EURIBOR, efektivni realni devizni kurs i agregatni krediti privredi u %BDP-a. U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2023.	Projektovan PD 2024.
6m EURIBOR, efektivni realni devizni kurs i agregatni krediti privredi u %BDP-a	Polazni	25%	3,23%	0,88%
	Pesimističan	50%	3,23%	1,93%
	Optimističan	25%	3,23%	0,84%

Stambeni krediti

U regresiju za stambene kredite su uključene makroekonomske varijable: promena nominalnog deviznog kursa prema EUR, nominalne dinarske zarade, šestomesečni EURIBOR i interakcija režima visoke inflacije i sopstvene docnje. U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2023.	Projektovan PD 2024.
Promena nominalnog deviznog kursa prema EUR, nominalne dinarske zarade, šestomesečni EURIBOR i interakcija režima visoke inflacije i sopstvene docnje	Polazni	25%	0,27%	0,55%
	Pesimističan	50%	0,27%	1,25%
	Optimističan	25%	0,27%	0,51%

Prekoračenja

U regresiju za prekoračenja su uključene makroekonomske varijable: realne dinarske zarade, šestomesečni BELIBOR i indikator potrošačkog poverenja (consumer sentiment indicator). U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2023.	Projektovan PD 2024.
Realne dinarske zarade, šestomesečni BELIBOR i indikator potrošačkog poverenja (consumer sentiment indicator)	Polazni	25%	0,63%	0,39%
	Pesimističan	50%	0,63%	0,87%
	Optimističan	25%	0,63%	0,26%

Značajan porast kreditnih rizika (SICR)

Kako bi se utvrdilo da li je došlo do značajnog porasta kreditnih rizika, Banka upoređuje rizik neizvršenja obaveza koji nastaje tokom trajanja finansijskog instrumenta na kraju izveštajnog perioda, a sa rizikom neizvršenja obaveza na dan inicijalnog priznavanja.

Ukoliko se 10% kredita i plasmana komitentima klasifikovanih u nivo 1 na dan 31. decembar 2023. godine meri primenom životnog veka trajanja ECL (za nivo 2), očekivani gubitak od obezvređenja kredita bi bio veći za RSD 3.898 hiljada (31. decembar 2022. godine: veći za RSD 4.070 hiljada).

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Procena poslovnog modela

Poslovni model određuje klasifikaciju finansijskih sredstava. Rukovodstvo vrši prosuđivanje prilikom utvrđivanja nivoa agregacije i portfolija finansijskih instrumenata prilikom procene poslovnog modela. Kada vrši procenu prodajnih transakcija, Banka uzima u obzir njihovu istorijsku učestalost, trenutak i vrednost, razloge prodaje i očekivanja u smislu budućih prodajnih aktivnosti. Za prodajne transakcije čiji je cilj minimizovanje potencijalnih gubitaka usled slabljenja kreditne sposobnosti se smatra da su u skladu sa poslovnim modelom „držanje sredstava radi naplate“. Ostale transakcije prodaje pre dospeća, koje se ne odnose na aktivnosti upravljanja kreditnim rizicima takođe odgovaraju poslovnom modelu „držanje sredstava radi naplate“, pod uslovom da one nisu česte i da nemaju značajnu vrednost, i pojedinačno i zbirno. Banka procenjuje značaj prodajnih transakcija poređenjem vrednosti prodajnih transakcija i vrednosti portfolija, imajući u vidu procenu poslovnog modela tokom prosečne dužine trajanja portfolija. Pored toga, prodaja finansijskog sredstva se očekuje samo u slučaju scenarija iz stres testova, ili kao reakcija na izolovani slučaj na koji Banka ne može da utiče, koji se ne ponavlja, koji Banka nije mogla predvideti i koji se u smislu cilja poslovnog modela smatra slučajnim, pa kao takav ne utiče na klasifikaciju konkretnog finansijskog sredstva.

Poslovni model „držanja sredstava radi naplate i prodaje“ znači da se sredstva drže radi prikupljanja novčanih tokova, ali i prodaja takođe čini sastavni deo ostvarenja cilja poslovnog modela, kao na primer, upravljanje potrebama u smislu likvidnih sredstava, ostvarenje određenog prinosa ili usklađivanje ročnosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza iz kojih se ta sredstva finansiraju.

Rezidualna kategorija uključuje one portfolije finansijskih sredstava kojima se upravlja u cilju ostvarenja novčanih tokova prevashodno prodajom, npr. kada se uočava šablon trgovanja. Prikupljanje ugovornih novčanih tokova je sporadičan u ovom poslovnom modelu.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Procena da li su novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamate (SPPI)

Utvrđivanje da li su novčani tokovi koji se odnose na finansijsko sredstvo isključivo plaćanja glavnice i kamate zahteva prosuđivanje.

Banka je identifikovala i razmatrala ugovorne uslove kojima se menja vreme i iznos ugovornih novčanih tokova. Kriterijum SPPI je ispunjen ako je po kreditu omogućeno ranije izmirenje i prevremena otplata iznosa koji u značajnoj meri predstavlja glavnice i pripisanu kamatu plus razumnu dodatnu naknadu za raskid ugovora pre njegovog isteka. Glavnica finansijskog sredstva je fer vrednost pri inicijalnom priznavanju umanjena za naknadu za otplate glavnice, tj. rate umanjene za kamatu utvrđenu primenom metoda efektivne kamatne stope. Izuzetak od ovog principa je taj što standard takođe dozvoljava instrumente sa osobinama prevremene otplate, koji zadovoljavaju sledeće uslove kako bi ispunili SPPI: (i) sredstvo realizovano uz premiju ili diskont, (ii) iznos prevremene otplate predstavlja ugovornu nominalnu vrednost i pripisanu kamatu, kao i razumnu dodatnu naknadu za raskid ugovora pre njegovog isteka, i (iii) fer vrednost odredbe prevremene otplate nije od materijalnog značaja pri inicijalnom priznavanju.

Kreditni Banke uključuju klauzule o unakrsnoj prodaji koje predstavljaju smanjenje kamatne stope, kada klijent zaključi druge ugovore sa Bankom ili ispuni određene kriterijume, npr. održava minimalan nivo platnog prometa po tekućem računu u Banci. Novčani tokovi su SPPI ukoliko te klauzule neznatno smanjuju ukupnu profitnu maržu Banke po datom instrumentu, pri čemu nema drugih osobina koje su u neskladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom.

Banka je razmatrala primere iz standarda i zaključila da karakteristike koje proističu samo iz zakonskih propisa, a nisu deo ugovora, tj. ukoliko je došlo do promene propisa, više neće važiti, pa nisu od značaja za procenu da li su novčani tokovi SPPI. Kreditni ugovori Banke dopuštaju korekciju kamatnih stopa u smislu reakcije na makroekonomske i regulatorne promene. Rukovodstvo je vršilo ocenu i procenilo da bi konkurencija u bankarskom sektoru i praktična sposobnost zajmoprimaca da refinansiraju kredite sprečila ponovno utvrđivanje kamatne stope koje su iznad tržišnog nivoa i zato su novčani tokovi procenjeni kao SPPI.

Modifikacija finansijskih sredstava

Kada se finansijska sredstva ugovorno modifikuju (tj. o njima se ponovo pregovara), Banka procenjuje da li je modifikacija značajna i da li treba da rezultira prestankom priznavanja prvobitnog sredstva i priznavanjem novog sredstva po fer vrednosti. Ova procena se bazira na kvantitativnim i kvalitativnim faktorima opisanim u relevantnoj računovodstvenoj politici; kvalitativni faktori iziskuju značajno prosuđivanje. Naročito, Banka vrši ocenu prilikom donošenja odluke o umanjenju za kreditne gubitke po kreditima o čijim se uslovima ponovo pregovaralo, tj. da li iste više ne treba priznavati i da li novopriznate kredite treba smatrati obezvređenim pri inicijalnom priznavanju. Procena prestanka priznavanja zavisi od toga da li se rizici i koristi, tj. varijabilnost očekivanih (a ne ugovornih) novčanih tokova, menjaju usled tih modifikacija. Rukovodstvo je utvrdilo da se rizici i koristi nisu promenile usled modifikovanja tih kredita i suštinski zbog tih modifikacija ti krediti niti su prestali da budu priznati niti su reklasifikovani iz faze umanjanih za kreditne gubitke.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Politika otpisa

Finansijska imovina se otpisuje, u celini ili delimično, kada je Banka iscrpela sve napore za praktični oporavak i zaključila da nema razumnih očekivanja oporavka. Određivanje novčanih tokova za koje ne postoji razumno očekivanje oporavka zahteva procenu. Rukovodstvo je uzelo u obzir sledeće pokazatelje da ne postoji razumno očekivanje oporavka:

- Odlukom Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke propisano je da je Banka dužna da izvrši računovodstveni otpis bilansne aktive niskog stepena naplativosti i to tako što će se izvršiti prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju banke. Shodno navedenoj odluci, banka je obavezna da izvrši računovodstveni otpis problematičnog kredita u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti. Kod ovih plasmana evidentno je da postoji jako mala mogućnost naplate ili uopšte ne postoji izvor naplate potraživanja. Mogućnost naplate se ocenjuje na osnovu statusa postupaka koji se vode protiv klijenta i ostalih učesnika u plasmanu.
- U skladu s važećim procedurama u oblasti naplate i međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, banka može da izvrši delimični otpis potraživanja prenosom nenaplativog dela potraživanja iz bilansa stanja u vanbilansnu evidenciju. Ovim potezom vrši se priznanje delimične nenaplativosti i bilansno potraživanje svodi na iznos očekivane naplate, bez uticaja na pravni položaj banke kao poverioca, s obzirom da potraživanje u celosti ostaje priznato i evidentirano u knjigovodstvu banke (kako u bilansnoj tako i vanbilansnoj evidenciji). Odluka o delimičnom otpisu donosi se u skladu s nadležnostima Odbora za problematične plasmane, a na osnovu analize mogućnosti naplate dobrovoljnim ili prinudnim putem, ranije sprovedenih postupaka, odnosa između vrednosti potraživanja i vrednosti sredstava obezbedjenja, kao i raspoloživih pravnih sredstava u korist Banke. Ukoliko ovi argumenti potvrđuju delimičnu nenaplativost, može se izvršiti otpis dela potraživanja.
- Ako je trošak vođenja postupaka prinudne naplate (posebno sudskih postupaka) veći od iznosa potraživanja, može se izvršiti otpis potraživanja kada se iscrpe ili postanu necelishodni metodi naplate mimo pokretanja sudskih/prinudnih postupaka.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Detaljnije obelodanjivanje se nalaze u Napomeni 4.5 (Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza).

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(c) Procena fer vrednosti zgrada i investicijskih nekretnina i sredstava stečenih naplatom

Banka dobija nezavisne procene za svoje investicione nekretnine i sredstva stečena naplatom potraživanja barem jednom godišnje, a za poslovne objekte (klasifikovane kao nekretnine, postrojenja i oprema) najmanje svake tri godine.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, rukovodstvo ažurira svoju procenu fer vrednosti svake nekretnine, uzimajući u obzir najnovije nezavisne procene. Rukovodstvo utvrđuje vrednost imovine unutar raspona razumnih procena fer vrednosti.

Najbolji dokaz o fer vrednosti su tekuće cene na aktivnom tržištu sličnih nekretnina. Ukoliko informacije o tekućim cenama nisu dostupne, rukovodstvo razmatra informacije iz različitih izvora, uključujući:

- tekuće cene na aktivnom tržištu za nekretnine različite prirode ili nedavne cene sličnih nekretnina na manje aktivnim tržištima, prilagođene da odražavaju te razlike,
- projekcije diskontovanog novčanog toka na pouzdanim procenama budućih novčanih tokova,
- predviđanja kapitalizovanih prihoda zasnovanih na procenjenom neto prihodu tržišta nekretnina i stopi kapitalizacije izvedenu iz analize tržišnih dokaza.

(d) Priznavanje odloženih poreskih sredstava

Odložena poreska sredstva predstavljaju porez na dobitak koji se može naplatiti kroz buduća umanjena oporezivog profita. Odložena poreska sredstva se evidentiraju ukoliko je ostvarenje relevantnih poreskih pogodnosti verovatno. Budući oporezivi profit i iznos poreskih pogodnosti koje su verovatne u budućnosti baziraju se na srednjoročnom poslovnom planu koji priprema rukovodstvo, kao i na naknadnoj ekstrapolaciji rezultata istog plana. Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu prenetih poreskih gubitaka.

(e) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Određeni broj ovih slučajeva odnosi se na zahteve za osporene klauzule u kreditnim ugovorima, poput onih koji se odnose na naknade za odobravanje kredita i premiju osiguranja koje je Banka naplatila od fizičkih lica kao korisnika kredita. Pri proceni rezervisanja, Banka procenjuje verovatnoću bilo kakvih negativnih ishoda po ovim pitanjima, a za one sa verovatno negativnim ishodom izračunava rezervisanje na osnovu stvarnog zahteva za potraživanje uvećanog za najbolju procenu zatezne kamate i sudskih troškova.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora i eksternih advokata, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za priznavanje rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva ekonomskih resursa veoma mala. Napomena 28 obelodanjuje informacije o potencijalnim obavezama Banke u vezi sa sudskim sporovima i iznosima rezervisanja.

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2023.	2022.
Prihodi od kamata primenom EKS		
Po osnovu kredita	479.748	387.461
Po osnovu depozita	11.632	5.012
Po osnovu HOV i rev.repo transakcija	223.003	162.705
Po osnovu kredita u stranoj valuti	3.448	3.657
Po osnovu depozita u stranoj valuti	90.696	20.773
Po osnovu HOV u stranoj valuti	15.814	15.937
Ukupno:	824.341	595.545
Rashodi od kamata		
Po osnovu depozita	70.481	51.010
Po osnovu HOV	33.783	31.904
Po osnovu ostalih obaveza	3	15.822
Po osnovu kredita u stranoj valuti	-	4.867
Po osnovu depozita u stranoj valuti	97.867	59.974
Po osnovu HOV u stranoj valuti	181	176
Po osnovu ostalih obaveza u stranoj valuti	13.485	977
Ukupno:	215.800	164.730
Neto prihodi od kamata	608.541	430.815

Ukupni prihodi i rashodi kamata, prikazani u tabeli, se odnose na finansijska sredstva i obaveze koji se ne vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od kamata po osnovu kredita u dinarima u iznosu od RSD 479.748 hiljada (2022. godina: RSD 387.461 hiljada), u sebi sadrže i prihode od naplaćene suspendovane kamate u iznosu od RSD 5.691 hiljada (2022. godine: RSD 38.539 hiljada).

Prihodi po osnovu kamate od HOV u iznosu od RSD 223.003 hiljada (2022. godina: RSD 162.705 hiljada), u najvećem delu odnose se na prihode po osnovu kamata od državnih obveznica, u iznosu od RSD 164.357 hiljada.

Rashodi kamate po osnovu depozita u dinarima u iznosu od RSD 70.481 hiljada (2022. godina: RSD 51.010 hiljada), se uglavnom odnose na rashode kamata po kratkoročnim depozitima drugih preduzeća u iznosu od RSD 35.463 hiljada, na rashode kamata po osnovu oročenih štednih uloga stanovništva u iznosu od RSD 17.001 hiljada i na rashode kamata na depozite po viđenju stanovništva u iznosu od RSD 14.219 hiljada.

Rashode kamate po osnovu HOV u dinarima u iznosu od RSD 33.783 hiljada (2022. godina: RSD 31.904 hiljada) čine rashodi od premije obveznica RS u dinarima.

Rashodi kamate po osnovu depozita u stranoj valuti u iznosu od RSD 97.867 hiljada (2022. godina: RSD 59.974 hiljade), u najvećoj meri se odnosi na rashode kamata na štedne i druge oročene devizne depozite stanovništva u iznosu od RSD 56.418 hiljada, dok se iznos od RSD 16.601 hiljada odnosi na pasivnu kamatu od stanovništva po avista deviznoj štednji a iznos od RSD 11.465 hiljada na rashod kamate po osnovu dugoročnih štednih depozita stanovništva na 25 meseci u stranoj valuti.

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (nastavak)

Prihodi od kamata	2023.	2022.
Preduzeća	342.790	257.387
- kamate	328.291	241.512
- naknade	14.499	15.875
Stanovništvo	118.329	80.685
- kamate	118.230	80.534
- naknade	99	151
Strana lica	55.096	14.468
- kamate	55.096	14.468
Narodna banka Srbije	102.855	12.517
Republika Srbija	180.275	178.528
Preduzetnici	15.205	13.334
- kamate	14.557	12.646
- naknade	648	688
Banke i druge finansijske institucije	4.099	87
Stanovništvo naplata suspenzije	843	5.974
Preduzeća naplata suspenzije	3.980	31.859
Preduzetnici naplata suspenzije	869	706
Ukupno	824.341	595.545

Rashodi od kamata	2023.	2022.
Preduzeća	41.966	22.199
Stanovništvo	116.147	67.900
Preduzetnici	1.497	697
Republika Srbija	33.964	32.080
Banke i druge finansijske institucije	2.054	12.711
Javni sektor	1.370	16.397
Strana lica	5.357	5.294
Narodna banka Srbije	-	6.467
Ostali komitenti	-	8
Lizing zakupa	13.445	977
Ukupno	215.800	164.730
Neto prihodi od kamata	608.541	430.815

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2023.	2022.
Prihodi od naknada i provizija u dinarima	787.400	512.678
Prihodi od naknada i provizija u stranoj valuti	13.848	10.426
Ukupno:	801.248	523.104
Rashodi naknada i provizija u dinarima	8.100	7.207
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	27.649	19.065
Ukupno:	35.749	26.272
Neto prihodi od naknada i provizija:	765.499	496.832

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

Prihodi od naknada i provizija u dinarima u iznosu od RSD 787.400 hiljada (2022. godina: RSD 512.678 hiljada) najvećim delom se odnose na naknade od stanovništva za obavljanje menjačkih poslova u iznosu od RSD 333.008 hiljada (2022. godina: RSD 196.195 hiljada); naknade po poslovima kupoprodaje deviza od drugih komitenata u iznosu od RSD 311.469 hiljada (2022. godina: RSD 185.363 hiljada); za bankarske usluge od preduzeća po poslovima platnog prometa u iznosu od RSD 41.520 hiljada (2022. godina: RSD 43.323 hiljade); naknade za bankarske usluge od preduzeća po avalima, garancijama, pismima o nameri i slično u iznosu od RSD 29.314 hiljada (2022. godina: RSD 29.132 hiljada); naknade za bankarske usluge od preduzetnika po poslovima platnog prometa u iznosu od RSD 10.215 hiljada (2022. godina: RSD 11.394 hiljada).

	2023.	2022.
Prihodi od naknada za bankarske usluge		
- po platnim karticama	18.020	13.818
- platni promet u zemlji (od preduzeća, banaka, stanovništva)	62.577	58.451
- provizije po izdatim garancijama	34.340	34.594
- devizni platni promet	24.079	16.524
- bankarske usluge	8.488	9.068
- ostale naknade i provizije	5.921	5.903
- menjački poslovi	333.008	196.195
- kupoprodaja deviza	311.469	185.363
- ostalo – prevremena otplata	3.346	3.188
Ukupno prihodi	801.248	523.104
Rashodi od naknada za bankarske usluge		
- po platnim karticama	1.047	937
- platni promet u zemlji	5.156	5.286
- devizni platni promet	27.597	18.263
- bankarske usluge	743	21
- ostale naknade i provizije	1.154	964
- kupoprodaja deviza	52	801
Ukupno rashodi	35.749	26.272
Neto dobitak po osnovu naknada i provizija	765.499	496.832

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	2023.	2022.
Dobici od prodaje obveznica RS koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	5.565
Neto dobitak	-	5.565

9. NETO PRIHODI/(RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	2023.	2022.
Pozitivne kursne razlike po osnovu:		
Deviznih depozita i kredia	414.334	388.404
Deviznih računa	51.430	127.091
Derivata	515.433	33.694
Gotovine i sredstava kod NBS	73.230	4.866
Platnim karticama	10.716	15.832
Ostalo	2.583.849	1.452.402
Ugovorena valutna klauzula	4.942	8.654
Hartija od vrednosti	15.978	29.095
Ukupno	3.669.912	2.060.038
Negativne kursne razlike po osnovu:		
Deviznih depozita i kredia	358.505	225.654
Deviznih računa	154.827	178.931
Derivata	123.788	92.602
Gotovine i sredstava kod NBS	80.378	90.068
Platnim karticama	8.065	14.559
Ostalo	2.538.786	1.456.863
Ugovorena valutna klauzula	12.709	18.535
Hartija od vrednosti	22.923	21.237
Ukupno	3.299.981	2.098.449
Pozitivne/(negativne) kursne razlike, neto	369.931	(38.411)

10. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2023.	2022.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija	(572.442)	(606.891)
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija	535.992	458.460
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	(98.061)	(88.045)
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	86.223	60.820
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(1.410)	(488)
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	87.543	105.490
Obezbveđenje finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz OCI	(503)	(822)
Ukidanje obezbveđenja finansijskih sredstava koje se vrednuju kroz OCI	364	2.064
Gubitak po osnovu modifikacije	(56.270)	-
Neto rashod:	(18.564)	(69.412)

Kretanje na računima ispravke vrednosti bilansne aktive tokom 2023. godine:

	Kreditni komitentima	Potraživanja za kamate i naknade	Ostala potraživanja	Ukupno
Stanje 1.1.2023.	238.594	6.783	3.931	249.308
Nove ispravke vrednosti u toku godine	427.735	11.438	133.269	572.442
Kursne razlike	160	-	4.333	4.493
Otpis	(159)	-	-	(159)
Prenos na VB	(24.506)	-	-	(24.506)
Smanjenje ispravke vrednosti	(395.585)	(10.020)	(130.387)	(535.992)
Stanje na kraju godine	246.239	8.201	11.146	265.586

10. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

	Kreditni komitentima	Potraživanja za kamate i naknade	Ostala potraživanja	Ukupno
Stanje 1.1.2022.	205.826	3.900	6.489	216.215
Reklasifikacija	(1.071)	1.071	-	-
Nove ispravke vrednosti u toku godine	465.232	19.263	122.396	606.891
Smanjenje ispravke vrednosti	(316.055)	(17.451)	(124.954)	(458.460)
Prenos na VB	(115.338)	-	-	(115.338)
Stanje na kraju godine	238.594	6.783	3.931	249.308

11. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA INVESTICIJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE

	2023.	2022.
Prihodi od prodaje učešća u kapitalu drugih finansijskih organizacija	429	-
Ukupno	429	-

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2023.	2022.
Prihodi od zakupnina	17.013	15.014
Prihodi od prodaje sredstava stečenih naplatom potraživanja	-	14.360
Prihod od prodaje investicionih nekretnina	-	88
Ukupno	17.013	29.462

13. TROŠKOVI ZARADA. NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2023.	2022.
Troškovi zarada	255.571	194.960
Troškovi naknada zarada	40.191	34.530
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	36.340	28.364
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	67.950	56.401
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	3.052	2.244
Ostali lični rashodi	20.552	39.664
Neto rashodi rezervisanja za neiskorišćene dane godišnjeg odmora, penzije i bonuse	85.534	3.153
Ukupno	509.190	359.316

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2023.	2022.
Nematerijalna ulaganja	25.480	22.813
Osnovna sredstva	37.631	29.297
Predmeti zakupa	37.293	17.133
Ukupno	100.404	69.243

15. OSTALI PRIHODI

	2023.	2022.
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove	58.992	37.883
Prihodi od prodaje osnovnih sredstava	39	-
Prihodi od prodaje sredstava stečenih naplatom potraživanja	502	-
Prihodi od promene vrednosti osnovnih sredstava stečenih naplatom potraživanja i investicionih nekretnina	-	9.559
Prihodi po osnovu salda na ugašenim računima klijenata	-	34
Ostali prihodi	2.089	3.705
Prihodi po osnovu dobijenih sudskih sporova	4.161	3.214
Ostali prihodi iz ranijih godina	11.677	1.916
Ukupno	77.460	56.311

16. OSTALI RASHODI

	2023.	2022.
Troškovi materijala	33.887	21.224
Troškovi proizvodnih usluga	37.740	18.848
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	287.881	263.076
Troškovi poreza	17.931	16.554
Troškovi doprinosa	57.863	51.636
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze (Napomena 28)	27.355	72.718
Manjkovi i štete i rashodi po osnovu popisa potraživanja	279	103
Gubici od prodaje sredstava stečenih naplatom potraživanja	42.477	865
Ostali rashodi	62.245	18.900
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava, sredstava stečenih naplatom potraživanja i investicionih nekretnina	2.848	8.937
Ukupno	570.506	472.861

Troškovi materijala koji iznose RSD 33.887 hiljada (2022. godina: RSD 21.224 hiljada) se u najvećem delu odnose na troškove električne energije i grejanja u iznosu od RSD 14.178 hiljada (2022. godina: RSD 12.263 hiljada).

Od ukupnih troškova proizvodnih usluga u iznosu od RSD 37.740 hiljada (2022. godina: RSD 18.848 hiljada), iznos od RSD 13.627 hiljada (2022. godina: RSD 12.080 hiljada) su troškovi elektronskih komunikacija i automatske obrade podataka.

Nematerijalni troškovi u iznosu od RSD 287.881 hiljada (2022. godina: RSD 263.076 hiljada) najvećim delom čini iznos od RSD 37.781 hiljada (2022. godina: RSD 38.974 hiljada) koji se odnosi na troškove premije osiguranja depozita banaka; iznos od RSD 59.841 hiljada (2022. godina: RSD 51.266 hiljada) koji se odnosi na servisne usluge - održavanje softvera; iznos od RSD 27.257 hiljade (2022. godina: RSD 26.695 hiljada) koji se odnosi na troškove održavanja programskih aplikacija; iznos od RSD 19.108 hiljada (2022. godina: RSD 17.452 hiljada) koji se odnosi na servisne usluge - IT oprema.

Ostali rashodi koji iznose RSD 103.400 hiljada (2022. godina: RSD 19.765 hiljada) u najvećoj meri se odnose na provizije posrednicima u iznosu od RSD 55.091 hiljada i na rashode po osnovu prodaje sredstava stečenih naplatom potraživanja u iznosu od RSD 42.477 hiljada.

Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava, sredstava stečenih naplatom potraživanja i investicionih nekretnina, od RSD 2.848 hiljada, odnose se na knjiženje procena vrednosti ovlašćenih procenitelja, u decembru 2023. godine i to rashodi novih procena stečene aktive RSD 2.071 hiljada i investicionih nekretnina RSD 777 hiljada.

17. TEKUĆI POREZ NA DOBIT

Ukupan poreski (rashod)/prihod sastoji se od sledećih poreza:

	2023.	2022.
Porez na dobit	-	-
Dobitak od odloženih poreza (Napomena 29)	-	8.290
Gubitak od odloženih poreza (Napomena 29)	(7.820)	-
Ukupno poreski prihod	(7.820)	8.290

Tekući porez na dobit Banke pre oporezivanja se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi nastao primenom prosečne ponderisane poreske stope i bio bi kao što sledi:

	2023.	2022.
Dobitak pre oporezivanja	640.209	9.843
Obračunati porez po stopi od 15%	(96.931)	(1.476)
Poreski efekat prihoda i rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	(33.292)	17.497
Poreski efekat nepriznatih prenetih poreskih gubitaka	63.639	(16.021)
Poreski efekat privremenih razlika	(7.820)	8.290
Porez na dobit prikazan u bilansu uspeha	(7.820)	8.290

Banka nije priznala potencijalna odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih iznosa prenetih poreskih gubitaka. Tabela u nastavku prikazuje poreske gubitke kao i iznos neiskorišćenog poreskog kredita po godinama koji se može iskoristiti u narednom periodu:

Poreski period iz kojeg potiče neiskorišćeni poreski kredit	Poreski gubitak	Iznos neiskorišćenog poreskog kredita	Poslednji poreski period u kojem se može iskoristiti neiskorišćeni poreski kredit
2020	125.983	18.897	2025
2021	288.514	43.277	2026
2022	110.271	16.541	2027
UKUPNO	524.768	78.715	

Banka je na osnovu ostvarenog rezultata u 2023. godini i obračunatog poreza na dobit u iznosu od RSD 63.639 hiljada iskoristila poreski kredit u iznosu od RSD 48.409 hiljada iz 2019. godine i u iznosu od RSD 14.986 hiljada iz 2020. godine.

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2023.	31.12.2022.
Žiro račun	1.771.280	923.372
Gotovina	112.901	100.500
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod NBS	1	2
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	174.323	126.788
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	4.602.195	1.002.450
Potraživanje za kamatu po avista depozitima kod NBS u stranoj valuti	93	2.633
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod NBS	378	220
Razgraničena potraživanja za kamatu po osnovu avista depozita kod NBS u stranoj valuti	22	120
Ukupno	6.661.193	2.156.085

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Banka obračunava i izdvaja obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije u visini i na način koji je utvrđen Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije. Obavezna rezerva u dinarima se izdvaja na žiro račun, te se stoga knjigovodstveno posebno ne iskazuje.

Obavezna rezerva kod NBS predstavlja minimalnu rezervu dinarskih i deviznih sredstava izdvojenu u skladu sa Odlukom NBS i može se po potrebi koristiti za likvidnost.

Obaveznu rezervu u dinarima Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koje ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Narodna banka Srbije plaća kamatu na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve po kamatnoj stopi u visini 0,75% na godišnjem nivou.

Obaveznu rezervu u stranoj valuti Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti i na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

U nastavku je pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
U dinarima		
Tekući i žiro računi	1.771.280	923.372
Gotovina u blagajni	<u>112.901</u>	<u>100.500</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	1.111.487	140.739
Gotovina u blagajni	<u>174.323</u>	<u>126.788</u>
Ukupna gotovina	<u>3.169.991</u>	<u>1.291.399</u>
Minus Ispravka vrednosti	<u>5.494</u>	<u>954</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.164.497</u>	<u>1.290.445</u>

19. HARTIJE OD VREDNOSTI

	31.12.2023.	31.12.2022.
Hartije od vrednosti u dinarima	3.006.766	2.756.297
Hartije od vrednosti u stranoj valuti	629.221	647.556
Razgraničena kamata	122.242	-
Premija/(diskont)	223.301	256.426
Ukupno	3.981.530	3.660.279

Hartije od vrednosti u bilansu banke se odnose na hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat i sastoje se u potpunosti od dugoročnih obveznica Republike Srbije

Ispravka vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat:3

	31.12.2023.	31.12.2022.
Stanje na dan 1. januara	6.519	7.742
Povećanje	528	876
Smanjenje	(401)	(2.099)
Ukupno ispravka	6.646	6.519

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	31.12.2023.	31.12.2022.
Devizni račun banke	1.090.276	134.417
Sredstva na računu kod domaće banke namenjena kupovini HOV	1.703	3.547
Avista depoziti kod NBS u stranoj valuti	-	1.283.831
Devizni račun banke kod CRHOV	14.015	1.820
Ostali namenski depoziti u stranoj valuti	7.456	7.625
Kratkoročni depoziti dati domaćim bankama u stranoj valuti	703.042	-
Kratkoročni depoziti drugim stranim bankama u stranoj valuti	1.101.949	110.142
Potraživanje za kamatu od banaka u stranoj valuti	5.688	717
Repo transakcije	2.001.233	-
Ukupno	4.925.362	1.542.099

Promene na ispravci vrednosti su prikazane u tabeli u nastavku:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Stanje na dan 1. januara	3.587	558
Povećanje	207.326	163.046
Smanjenje	(203.281)	(160.017)
Ukupno ispravka	7.632	3.587

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	31.12.2023.	31.12.2022.
Za obračunatu kamatu po kreditima depozitima i ostalim plasmanima	20.648	19.901
Za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima	2.136	2.657
<i>Ispravka vrednosti potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po kreditima depozitima i ostalim plasmanima</i>	(3.002)	(2.668)
Za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima u stranoj valuti	8	3
Kreditni po transakcionim računima	40.003	45.025
Potrošački krediti	665	956
Kreditni za likvidnost i obrtna sredstva	4.129.686	4.190.932
Investicioni krediti	705.356	1.016.184
Stambeni krediti	1.342.551	1.472.160
Gotovinski krediti	190.455	209.717
Ostali krediti	16.039	34.114
<i>Ispravka vrednosti kredita datih u dinarima</i>	(243.741)	(235.750)
Ostali namenski depoziti	18.961	-
<i>Ispravka vrednosti ostalih namenskih depozita</i>	(290)	-
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	16.374	126.623
Razgraničena dospeća i kamate - moratorijum	19.661	29.016
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u din.</i>	(939)	(873)
Kreditni za plaćanje uvoza robe i usluga iz inostranstva u stranoj valuti	37.107	60.531
<i>Ispravka vrednosti kredita za uvoz robe i usluga iz inostranstva u stranoj valuti</i>	(99)	(286)
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u stranoj valuti	177	10.473
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(18.458)	(18.656)
Ukupno	6.273.298	6.960.059

Promene na računima ispravke vrednosti su prikazani u nastavku:

	31. 12.2023.	31. 12.2022.
Stanje na dan 1.januara	239.577	207.294
Povećanje	361.060	465.865
Smanjenje	(352.566)	(433.582)
Ukupno ispravka	248.071	239.577

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Promene na kreditima i potraživanjima od komitenata u tokom 2023. godine su sledeće:

	Kratkoročni krediti		Dugoročni krediti		Ukupno 2023	Ukupno 2022
	U RSD	U stranoj valuti	U RSD	U stranoj valuti		
Na dan 1. januara						
Potraživanja za kamatu i naknadu	8.461	-	14.097	3	22.561	25.227
Novi obračun	148.865	-	366.116	3.742	518.723	418.398
Otplate	(146.739)	-	(368.016)	(3.738)	(518.493)	(421.063)
<i>Ispravka vrednosti potraživanja za kamatu i naknadu</i>	(2.086)	-	(916)	-	(3.002)	(2.668)
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	28.864	-	7.171	177	36.212	166.111
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti	(17.175)	-	(1.283)	-	(18.458)	(18.657)
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u dinarima</i>	(656)	-	(283)	-	(939)	(873)
Neto kamata i naknada	19.534	-	16.886	184	36.604	166.474
31. decembra						
Plasmani komitentima na dan na dan 1. januara	1.375.930	-	5.593.159	60.531	7.029.620	8.934.763
Novi plasmani	2.977.929	-	5.643.371	23.641	8.644.941	8.672.192
Dati depoziti	-	-	18.961	-	18.961	-
Otpisi	-	-	(450)	-	(450)	(405)
Otplate	(3.150.089)	-	(5.970.077)	(47.066)	(9.167.232)	(10.576.929)
Modifikacija	-	-	(45.016)	-	(45.016)	-
<i>Ispravka vrednosti i rezervisanja</i>	(55.333)	-	(188.698)	(99)	(244.130)	(236.036)
Neto plasmani	1.148.437	-	5.051.250	37.007	6.236.694	6.793.585
31. decembra						
Kredit i potraživanje od komitenata 31. decembra	1.167.971	-	5.068.136	37.191	6.273.298	6.960.059

	Preduzeća	Preduzetnici	Stanovništvo	Strana lica	Drugi komitenti	Ukupno 2023.	Ukupno 2022.
Potraživanja za kamatu u RSD	17.252	1.236	3.745	187	364	22.784	22.559
<i>Ispravka vrednosti potraživanja za kamatu i naknadu u RSD</i>	(2.277)	(193)	(501)	-	(30)	(3.001)	(2.668)
Potraživanja za kamatu i naknadu u stranoj valuti	8	-	-	-	-	8	3
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	5.594	410	21.115	281	8.811	36.211	166.111
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u RSD</i>	(100)	(21)	(664)	-	(154)	(939)	(873)
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(15.113)	(422)	(2.923)	-	-	(18.458)	(18.657)
Kratkoročni krediti							
- u RSD	1.139.962	60.692	3.115	-	-	1.203.769	1.375.930
Dugoročni krediti							
- u RSD	3.604.475	73.016	1.523.937	19.559	-	5.220.987	5.593.159
- u stranoj valuti	37.107	-	-	-	-	37.107	60.531
<i>Ispravka vrednosti kredita</i>	(202.138)	(13.422)	(28.281)	-	-	(243.841)	(236.036)
Dati depoziti	18.961	-	-	-	-	18.961	-
<i>Ispravka vrednosti datih depozita</i>	(290)	-	-	-	-	(290)	-
Ukupno neto	4.603.731	121.296	1.519.543	20.027	8.991	6.273.298	6.960.059

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Koncentracija bruto izloženosti kreditnom riziku po sektorima data je u narednoj tabeli:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Usluge smeštaja i ishrane	32.372	21.450
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	128.602	189.912
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	419.886	389.476
Umetnost, zabava i rekreacija	44.949	38.674
Građevinarstvo	1.012.452	700.770
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	131.055	11.554
Informisanje i komunikacije	19.403	22.714
Prerađivačka industrija	1.530.385	2.177.575
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	78.103	107.321
Poslovanje nekretninama	18.961	-
Saobraćaj i skladištenje	169.748	213.901
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.270.960	1.375.966
Rudarstvo	18.593	21.288
Ostale uslužne aktivnosti	-	20.745
Zdravstvena i socijalna zaštita	8.187	-
Snabdevanje vodom	4.603	12.570
Obrazovanje	16.894	23.758
Snabdevanje električnom energijom	47.179	23.299
Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	-	122.266
Plasmani fizičkim licima - stambeni krediti	1.356.732	1.489.493
Plasmani fizičkim licima - gotovinski i potrošački krediti	205.723	228.925
Plasmani fizičkim licima - kreditne kartice	3.660	4.392
Plasmani fizičkim licima - dozvoljeni minus	2.923	3.587
Plasmani komitentima, bruto	6.521.370	7.199.636

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

Stanje na dan 01. januara 2022. godine	388.128
Nove nabavke	18.051
Otpis	(57)
Nematerijalna ulaganja u pripremi	7.767
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	413.889
Ispravka vrednosti	
Stanje na dan 01. januara 2022. godine	344.369
Amortizacija	22.813
Otpis	(57)
Stanje ispravke na dan 31. decembra 2022. godine	367.125
Stanje na dan 01. januara 2023. godine	413.889
Nove nabavke	59.431
Otpis	-
Nematerijalna ulaganja u pripremi	-
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	473.320
Ispravka vrednosti	
Stanje na dan 01. januara 2023. godine	367.125
Amortizacija	25.479
Otpis	-
Stanje ispravke na dan 31. decembra 2023. godine	392.604
Neto sadašnja vrednost 31. decembra 2022. godine	46.764
Neto sadašnja vrednost 31. decembra 2023. godine	80.716

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Pravo korišćenja sredstava-lizing zakupa	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje na dan						
01. januara 2022. godine	511.007	349.557	14.020	12.127	88.297	975.008
Nove nabavke	-	7.061	-	806	5.071	12.938
Promena ugovora	-	-	-	-	(5.603)	(5.603)
Prenos sa OS u pripremi	-	12.933	-	(12.933)	-	-
Rashodovanje	-	(40.646)	-	-	-	(40.646)
Stanje na dan						
31. decembra 2022. godine	511.007	328.905	14.020	-	87.765	941.697
<i>Ispravka vrednosti</i>						
Stanje na dan						
01. januara 2022. godine	201.060	290.526	13.439	-	47.412	552.437
Amortizacija	6.643	22.443	211	-	17.133	46.430
Promena ugovora	-	-	-	-	(5.603)	(5.603)
Rashodovanja	-	(40.646)	-	-	-	(40.646)
Stanje na dan						
31. decembra 2022. godine	207.703	272.323	13.650	-	58.942	552.618
<i>Neto sadašnja vrednost</i>						
01. januar 2022. godine	309.947	59.031	581	12.127	40.885	422.571
<i>Neto sadašnja vrednost</i>						
31. decembra 2022. godine	303.304	56.582	370	-	28.823	389.079
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje na dan						
01. januara 2023. godine	511.007	328.905	14.020	-	87.765	941.697
Nove nabavke	-	74.969	56.391	8.801	416.843	557.004
Promena ugovora	-	-	-	-	(11.788)	(11.788)
Prenos sa OS u pripremi	-	8.801	-	(8.801)	-	-
Rashodovanje	(6.142)	(13.228)	-	-	-	(19.370)
Stanje na dan						
31. decembra 2023. godine	504.865	399.447	70.411	-	492.820	1.467.543
<i>Ispravka vrednosti</i>						
Stanje na dan						
01. januara 2023. godine	207.703	272.323	13.650	-	58.942	552.618
Amortizacija	6.624	27.304	3.704	-	37.294	74.926
Promena ugovora	-	-	-	-	(11.788)	(11.788)
Otuđenja (prodaja)	-	(9.168)	-	-	-	(9.168)
Rashodovanja	-	(4.060)	-	-	-	(4.060)
Stanje na dan						
31. decembra 2023. godine	214.327	286.399	17.354	-	84.448	602.528
<i>Neto sadašnja vrednost</i>						
01. januar 2023. godine	303.304	56.582	370	-	28.823	389.079
<i>Neto sadašnja vrednost</i>						
31. decembra 2023. godine	290.538	113.048	53.057	-	408.372	865.015

Nad građevinskim objektima nema upisanih hipoteka kao obezbeđenje za otplatu kredita.

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Troškovi zakupnine iznose RSD 59.902 hiljada (2022. godina: RSD 21.555 hiljada) i iskazani su preko troška amortizacije prava zakupa u iznosu od RSD 37.293 hiljada, kamate u iznosu od RSD 13.445 hiljada, troška PDV-a u iznosu od RSD 9.540 hiljada i pozitivnih kursnih razlika u iznosu od RSD 376 hiljada. Standard predviđa da ukupni troškovi tokom perioda zakupa budu isti kao i pre početka primene MSFI16, s tim što su u početnim periodima veći, a kasnije se smanjuju.

Sredstva sa pravom lizinga obuhvataju:

	31. 12.2023.	31. 12.2022.
Poslovni prostor	408.372	28.823
Ukupno	408.372	28.823

24. INVESTICIONE NEKRETNINE

	31.12.2023.	31.12.2022.
Investicione nekretnine	268.009	268.786
Ukupno:	268.009	268.786

Krajem 2023. godine je izvršeno svođenje vrednosti svih investicionih nekretnina koje su bile na stanju, na vrednost procenjenju od strane ovlašćenih procenitelja FinSelect. U nastavku je dat pregled kretanja na poziciji investicionih nekretnina.

Stanje na dan 01. januara 2022. godine	209.661
Korekcija vrednosti - procene/ulaganje	7.780
Prodaja	(10.947)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	62.292
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	268.786
Stanje na dan 01. januara 2023. godine	268.786
Korekcija vrednosti - procene	(777)
Prodaja	-
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	-
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	268.009

Troškovi poreza na imovinu kao i troškovi poreza na prenos apsolutnih prava, idu na teret Banke. Neto prihod po osnovu zakupa imovine koja je klasifikovana kao investiciona za 2023. godinu iznosi RSD 12.002 hiljada (2022. godina: RSD 11.696 hiljade), dok je ukupan prihod po osnovu zakupa u 2023. godini RSD 17.013 hiljada (2022. godina: RSD 15.014 hiljada).

25. OSTALA SREDSTVA

	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanja za naknadu	5.150	6.645
<i>Ispravka vrednosti potraživanja za naknadu i proviziju, potraživanja po osnovu prodaje i drugih potraživanja iz redovnog poslovanja u RSD</i>	(4.229)	(3.141)
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	9.901	5.253
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	3.362	13.907
Potraživanja od zaposlenih	699	564
Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	-	39
Ostala potraživanja iz poslovanja	13.229	10.570
Prolazni i privremeni računi	(78.727)	2.381
Potraživanja u obračunu	2.095	1.357
<i>Ispravka vrednosti ostalih potraživanja</i>	(5.410)	(2.935)
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva u stranoj valuti	26.627	36.298
Potraživanja od zaposlenih u stranoj valuti	4	4
Potraživanja u obračunu u stranoj valuti	2.019	1.726
<i>Ispravka vrednosti ostalih potraživanja u stranoj valuti</i>	(236)	(25)
Ostale investicije	374	476
<i>Ispravka vrednosti investicija u dinarima</i>	(6)	(17)
Razgraničeni ostali troškovi	9.380	8.340
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	8.356	9.432
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u dinarima</i>	-	(21)
Sredstva stečena naplatom potraživanja	344.470	517.998
Ukupno	337.058	608.851

Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva u stranoj valuti u iznosu od RSD 26.627 hiljada (2022. godina: RSD 36.298 hiljada), odnose se na avans kod Banke Intesa za korišćenje Visa i Master kartica.

Takođe, iznos sredstava stečenih naplatom potraživanja, koji na kraju 2023. godine iznose RSD 344.470 hiljada (2022. godina: RSD 517.998 hiljada), predstavlja rezultat prodaje u iznosu od RSD 171.457 hiljada i smanjenja vrednosti usled procena za RSD 2.071 hiljada.

Knjigovodstvena vrednost stečene aktive na početku i na kraju perioda:

Stanje na dan 01. januara 2022. godine	447.493
Korekcija vrednosti - procene	(7.159)
Prodaja	(66.168)
Nova sticanja	205.504
Prenos na investicione nekretnine	(61.672)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	517.998
Stanje na dan 01. januara 2023. godine	517.998
Korekcija vrednosti - procene	(2.071)
Prodaja	(171.457)
Nova sticanja	-
Prenos na investicione nekretnine	-
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	344.470

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	31.12.2023.	31.12.2022.
Transakcioni depoziti	45.841	7.058
Ostali depoziti	-	1.309
Ostale finansijske obaveze	265	964
Obaveze po osnovu naknada i provizija na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	491	457
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	104	136
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	129.562	1.624
Ostali depoziti u stranoj valuti	117.640	246.513
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	482	48
Ukupno	294.385	258.109

U okviru ostalih depozita u stranoj valuti, iznos od RSD 117.640 hiljada (31.12.2022. godina: RSD 246.513 hiljada), odnosi na kratkoročnu pozajmicu od Adriatic Bank A.D. Podgorica iznosu od RUB 100.000 hiljada, sa sledećim uslovima:

Datum ugovora	Iznos u valuti	Iznos u 000 RSD	Rok dospeća	Period oročenja	Kamatna stopa %
27.12.2023	100.000.000 RUB	117.640	03.01.2024	7D	7
Ukupno u 000 RSD		117.640			

U okviru transakcionih depozita u stranoj valuti, iznos od RSD 129.563 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 1.624 hiljada) najveći deo se odnosi na depozit od CJSC Zepter Bank u iznosu od RSD 120.337 hiljada.

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2023.	31.12.2022.
Transakcioni depoziti	3.751.754	2.691.048
Štedni depoziti	921.745	589.523
Depoziti po osnovu datih kredita	70.264	24.341
Namenski depoziti	150.728	146.952
Ostali depoziti	591.351	718.100
Obaveza po osnovu kamata na kredite depozite i ostale finan.obaveze	1.286	825
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	26.187	6.150
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	8.406.404	3.304.488
Štedni depoziti u stranoj valuti	3.504.753	3.742.312
Depoziti po osnovu datih kredita u stranoj valuti	284.849	338.133
Namenski depoziti u stranoj valuti	616.997	404.582
Ostali depoziti u stranoj valuti	151.928	226.013
Ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	162.315	72.457
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i stale finansijske obaveze u stranoj valuti	47.822	52.060
Ukupno	18.688.383	12.316.984

Transakcioni depoziti su nekamatonosni.

Kamatna stopa na avista depozite u RSD bila je u rasponu od 1,00% - 3,00%.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite u RSD bila je u rasponu od 1,25% - 5,5%.

Kamatna stopa na dugoročne depozite u RSD bila je u rasponu od 3,50% - 6,50%.

Kamatna stopa na avista depozite u EUR bila je u rasponu od 0,50% - 1,50%.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite u EUR bila je u rasponu od 0,25% - 3,00%.

Kamatna stopa na dugoročne depozite u EUR bila je u rasponu od 2,00% - 4,50%.

Kamatne stope na kratkoročne i dugoročne depozite u USD i GBP iznose 0,1%.

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

	Preduzeća	Preduzetnici	Javni sektor	Stanovništvo	Strana lica	Ostali komitenti	Ukupno 2023	Ukupno 2022
Transakcioni depoziti								
- u RSD	1.994.674	240.335	11.033	214.638	1.153.294	137.780	3.751.754	2.691.049
- u stranoj valuti	610.603	59.050		1.133.757	6.602.934	60	8.406.404	3.304.487
Štedni depoziti								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	-	-	-	907.827	7.249	-	915.076	567.983
- u stranoj valuti	-	-	-	2.633.320	421.004	-	3.054.324	1.968.564
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	-	-	-	6.669	-	-	6.669	21.540
- u stranoj valuti	-	-	-	432.853	17.576	-	450.429	1.773.748
Depoziti po osnovu datih kredita								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	-	-	-	-	-	-	-	-
- u stranoj valuti	-	-	-	30.402	-	-	30.402	26.645
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	18.000	-	-	52.264	-	-	70.264	24.341
- u stranoj valuti	29.293	-	-	225.154	-	-	254.447	311.488
Namenski depoziti								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	40.310	-	-	211	-	-	40.521	70.606
- u stranoj valuti	13.266	-	-	-	-	-	13.266	10.696
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	110.207	-	-	-	-	-	110.207	76.346
- u stranoj valuti	603.731	-	-	-	-	-	603.731	393.886
Ostali depoziti								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	542.633	32.136	-	1	-	-	574.770	680.961
- u stranoj valuti	54.415	-	-	-	26.950	-	81.365	204.955
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	16.581	-	-	-	-	-	16.581	37.139
- u stranoj valuti	21.204	49.359	-	-	-	-	70.563	21.058
Ukupno	4.054.917	380.880	11.033	5.637.096	8.229.007	137.840	18.450.773	12.185.492
Ostale finansijske obaveze								
- u RSD	-	-	-	-	-	-	-	-
- u stranoj valuti	162.315	-	-	-	-	-	162.315	72.457
Obaveze za kamatu								
- u RSD	1.286	-	-	-	-	-	1.286	825
- u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-	-
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze								
- u RSD	11.793	529	-	13.677	188	-	26.187	6.150
- u stranoj valuti	924	17	-	45.509	1.372	-	47.822	52.060
Ukupno	176.318	546	-	59.186	1.560	-	237.610	131.492
Ukupno depoziti i ostale obaveze	4.231.235	381.426	11.033	5.696.282	8.230.567	137.840	18.688.383	12.316.984

Kratkoročni štedni depoziti stanovništva i stranih lica u stranoj valuti, u iznosu od RSD 3.054.324 hiljada se odnose na avista štedne depozite fizičkih lica u stranoj valuti u iznosu od RSD 8.244 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 8.698 hiljada), do mesec dana RSD 279.496 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 44.280 hiljada), do tri meseca u iznosu od RSD 2.040 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 63.896 hiljada), do četiri meseca u iznosu od RSD 688 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 795 hiljada), do šest meseci u iznosu od RSD 22.435 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 43.498 hiljade), do 9 meseci u iznosu od RSD 138.825 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 87.059 hiljada) i do godinu dana u iznosu od RSD 2.602.595 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 1.720.338 hiljada).

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Dugoročni štedni depoziti stanovništva i stranih lica u stranoj valuti, u iznosu od RSD 450.429 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 1.773.748 hiljada) su se značajno smanjili u odnosu na prošlu godinu i odnose se na depozite stanovništva u stranoj valuti na 13 meseci iznose RSD 2.420 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 2.410 hiljada), na 15 meseci iznose RSD 3.885 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 13.367 hiljada) i na 25 meseci iznose RSD 444.124 hiljade (31.12.2022. godine: RSD 1.757.971 hiljada).

28. REZERVISANJA

	31.12.2023.	31.12.2022.
Rezervisanja za sudske sporove	46.512	98.189
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	58.359	46.520
Rezervisanja za penzije	3.459	3.107
Rezervisanja za kratkoročna davanja zaposlenima	95.597	10.484
Ukupno	203.927	158.300

Rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 46.512 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 98.189 hiljada) koja se odnose na rezervisanje za potencijalne obaveze nastale usled mogućnosti gubljenja sporova Banke, su smanjena u najvećoj meri zbog dobijanja spora povodom tužbe koja je pokrenuta protiv Banke od strane stečajnog upravnika Sinergy Timber-a, za pobijanje pravnih radnji javnog izvršitelja prilikom sprovođenja izvršnog postupka za naplatu potraživanja predmetnog klijenta, a u kome je Banka preuzela nepokretnosti jer nije bilo drugih kupaca. Rezervisanje koje je izdvojeno po ovom u iznosu od RSD 52.381 hiljada je ukinuto u toku 2023. godine. Izdvojena rezervisanja koja su vezana za tužbe za naknade i NKOSK iznose RSD 29.333 hiljada. Banka je, slično kao i druge banke na tržištu, predmet različitih sudskih sporova u vezi sa određenim naknadama kod kreditnih ugovora. Za takve slučajeve Banka je kreirala rezervisanje (uključeno u gore navedeni iznos) od RSD 20.185 hiljada. Trenutno nije moguće tačno utvrditi ishod svih ovih parnica. Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Na dan 31. decembra 2023. godine, rezervisanja za penzije u iznosu od RSD 3.459 hiljada (31.12.2022. godina: RSD 3.107 hiljade) izvršena su u skladu sa MRS 19. Rezervisanja za kratkoročna davanja zaposlenima obuhvataju rezervisanja za neiskorišćene dane godišnjeg odmora i rezervisanje za bonuse.

Kretanje na računima rezervisanja tokom 2023. godine:

	Rezervisanja za penzije	Rezervisanje za kratkoročna davanja zaposlenima	Rezervisanja za sudske sporove	Rezervisanja za gubitke po vanbilansn. aktivni
Stanje na dan 01.01.2023.	3.107	10.484	98.189	46.520
Rezervisanja u toku godine	352	95.597	27.355	98.061
Ukidanja rezervisanja/prihod od ukidanja	-	(10.484)	(79.032)	(86.222)
Stanje na dan 31. decembar 2023.	3.459	95.597	46.512	58.359

Kretanje na računima rezervisanja tokom 2022. godine:

	Rezervisanja za penzije	Rezervisanje za godišnje odmore i bonuse	Rezervisanja za sudske sporove	Rezervisanja za gubitke po vanbilansn. aktivni
Stanje na dan 01.01.2022.	4.724	7.988	63.353	18.401
Rezervisanja u toku godine	-	10.484	72.719	64.365
Ukidanja rezervisanja/prihod od ukidanja	(1.617)	(7.988)	(37.883)	(36.246)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	3.107	10.484	98.189	46.520

29. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po metodu obaveza koristeći efektivnu poresku stopu od 15% (31.12.2022. godine: 15%).

Odložena poreska sredstva i obaveze se „prebijaju“ kada postoji zakonski izvršivo pravo da se „prebiju“ tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odloženi porez na dobit odnosi na istu fiskalnu vlast.

	31.12.2023.	31.12.2022.
Odložena poreska sredstva	77.459	121.164
Odložene poreske obaveze	-	-
Neto odložene poreska sredstva	77.459	121.164

Kretanja na odloženim poreskim sredstvima i obavezama data su u sledećoj tabeli:

	Poreski krediti - rezervisanja za sudske sporove	Poreski krediti - rezervisanja po osnovu MRS 19	Poreski kredit - smanjenje vrednosti stečene imovine	Poreska amortizacija	Fer vrednost HOV	Ukupno
Stanje 01.01.2022	9.503	708	26.116	(28.635)	4.311	12.003
U korist/(teret) BU	5.225	(242)	(2.719)	6.027	-	8.291
U korist/(teret) OR	-	-	-	-	100.870	100.870
Stanje 31.12.2022	14.728	466	23.397	(22.608)	105.181	121.164
U korist/(teret) BU	(7.752)	53	179	(300)	-	(7.820)
U korist/(teret) OR	-	-	-	-	(35.885)	(35.885)
Stanje 31.12.2023	6.976	519	23.576	(22.908)	69.296	77.459

30. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze po osnovu naknada i provizija na ostale obaveze		
- u dinarima	8	8
- u stranoj valuti	36	47
Obaveze prema dobavljačima		
- u dinarima	43.650	16.961
- u stranoj valuti	1.173	2.031
Obaveze po osnovu primljenih avansa		
- u dinarima	-	1.273
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa		
- u dinarima	43.275	73.248
- u stranoj valuti	20.934	16.911
Obaveze u obračunu		
- u dinarima	14.105	17.738
- u stranoj valuti	2.760	846
Obaveze po osnovu privremenih i povremenih poslova		
- u dinarima	879	1.115
Ostale obaveze prema zaposlenima		
- u dinarima	2	389
Obaveze za poreze i doprinose	5.929	3.371
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode		
- u dinarima	6.933	11.188
- u stranoj valuti	56.405	-
Razgraničeni prihodi		
- u dinarima	13.837	12.734
Obaveze po osnovu lizinga zakupa u stranoj valuti	411.784	30.468
Ukupno	621.710	188.328

Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode u stranoj valuti u iznosu od RSD 55.083 hiljada se odnose na razgraničene obaveze prema posrednicima.

Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u iznosu od RSD 43.274 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 73.248 hiljada) najvećim delom se odnose na obaveze po osnovu ukalkulisanih troškova u iznosu od RSD 22.248 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 53.165) i na obaveze po osnovu prenetih sredstava fizičkih lica sa ugašenih računa u iznosu RSD 9.030 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 8.577 hiljada).

Obaveze po osnovu lizinga zakupa su detaljnije prikazane u okviru Napomene 23.

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	31.12.2023.	31.12.2022.
Plasmani po poslovima i za ime trećih lica	33.983	34.026
Date garancije i druga jemstva	1.582.793	1.571.346
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	871.820	484.562
Ostale preuzete neopozive obaveze	15.830	-
Garancije i druga jemstva u stranoj valuti	116.334	103.059
Derivati	468.717	234.622
Druga vanbilansna aktiva	16.051.710	18.370.081
Otpisana finansijska sredstva	1.799.648	1.891.693
Ukupno:	20.940.834	22.689.389

Date garancije i druga jemstva sadrže u sebi:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Plative garancije	815.669	852.478
Činidbene garancije	767.124	718.868
Ukupno:	1.582.793	1.571.346

Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite u iznosu od RSD 871.820 hiljada (31.12.2022 godine: RSD 484.562 hiljada), uglavnom čine preuzete obaveze za nepovučene kredite sa valutnom klauzulom u iznosu od RSD 654.838 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 355.495 hiljada).

Drugu vanbilansnu aktivnu u najvećoj meri čine:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Primljene stambene nepokretnosti kao sredstva obezbeđenja u korist banke	4.311.316	4.779.055
Primljene poslovne nepokretnosti kao sredstva obezbeđenja u korist banke	6.182.290	7.726.777
Evidenciono-Dužničke HOV u portfelju Banke - nominalna vrednost obveznica	3.410.480	3.410.480

Strukturu otpisanih finansijskih sredstava čine:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Pravna lica	459.918	452.156
Preduzetnici	175.752	186.846
Stanovništvo	1.163.978	1.252.691
Ukupno:	1.799.648	1.891.693

32. KAPITAL

U okviru pozicije kapitala, Banka iskazuje akcijski kapital, emisionu premiju, akumulirani gubitak, rezerve iz dobiti, ostale rezerve i revalorizacione rezerve.

Dana 13. aprila 2023. godine izvršena je kupoprodaja akcija na osnovu Ugovora o kupoprodaji akcija van regulisanog tržišta između dotadašnjih akcionara i Alexander Shnaider-a, čime je Alexander Shnaider postao vlasnik 100% vrednosti akcija i jedini akcionar banke.

Dana 28.12.2023. godine Skupština banke je donela odluku kojom se pokriva deo gubitka iz ranijih godina u iznosu od RSD 5.586.365 hiljada. Pokriće gubitka je izvršeno na teret rezervi iz dobiti u iznosu od RSD 103.228 hiljada, emisione premije u iznosu od RSD 2.877.487 hiljada i akcijskog kapitala u iznosu od RSD 2.605.650 hiljada. Nakon pokrića gubitka, Banka ima nepokriveni gubitak u iznosu od RSD 56 hiljada.

Akcijski kapital banke se sastoji od 11.343.217 običnih akcija koje su na 31.12.2022. godine imale pojedinačnu vrednost od RSD 500,00. Na dan 31.12.2023. godine, nakon pokrića gubitka, akcijski kapital iznosi RSD 3.065.958 hiljada i sastoji se od 11.343.217 običnih akcija pojedinačne vrednosti RSD 270,29.

Struktura kapitala je prikazana u nastavku:

	31.12.2023.	31.12.2022.
Akcijski kapital – obične akcije	3.065.958	5.671.608
Emisiona premija	-	2.877.487
Dobitak tekuće godine	623.389	18.133
Gubitak ranijih godina	(56)	(5.604.554)
Rezerve iz dobiti	-	103.228
Ostale rezerve	48.445	48.445
Revalorizacione rezerve	(85.501)	(282.902)
Ukupno	3.661.235	2.831.445

Ostale rezerve se odnose na posebne rezerve iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni u iznosu od RSD 38.782 hiljada i vanbilansnim stavkama u iznosu od RSD 9.663 hiljada koje su formirane u ranijem periodu.

Negativne revalorizacione rezerve u iznosu od RSD 85.501 hiljade (31.12.2022. godine: RSD 282.902 hiljada), su generisane negativnim efektom promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava u iznosu od RSD 455.328 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 694.687 hiljada). Takođe, u okviru revalorizacionih rezervi su prikazane rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava u iznosu od RSD 313.748 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 319.890 hiljada), gubitak po osnovu obračuna odloženog poreza za povećanje vrednosti osnovnih sredstava preko revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 9.098 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 9.098 hiljada), aktuarski gubitak u iznosu od RSD 4.119 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 4.188 hiljada), kao i dobitka po osnovu obračuna odloženog poreza za fer vrednost HOV u iznosu od RSD 69.296 hiljada (31.12.2022. godine: RSD 105.181 hiljade).

32. KAPITAL (nastavak)

Struktura vlasništva je prikazana u nastavku:

	31.12.2023.		31.12.2022.	
	Akcijski kapital	% kapitala	Akcijski kapital	% kapitala
Igor Vladimirovich Kim	-	-	4.097.772	72,25
German Alekseevich Tsoy	-	-	1.012.914	17,86
Kirill Vladimirovich Nifontov	-	-	180.357	3,18
Morelam OOO	-	-	156.536	2,76
Expobank LLC	-	-	86.775	1,53
John MC Naughton	-	-	79.403	1,40
Ernst Voldemarovich Bekker	-	-	28.358	0,50
Borislav Strugarević	-	-	28.358	0,50
Dmitriy Sergeevich Ganushkin	-	-	1.135	0,02
Alexander Shnaider	3.065.958	100,00	-	-
Ukupno	3.065.958	100,00	5.671.608	100,00

33. USAGLAŠENOST SA POKAZATELJIMA NARODNE BANKE SRBIJE

Banka je dužna da svoje poslovanje obavlja u skladu sa odredbama Zakona o bankama i drugom regulativom Narodne banke Srbije. Po godišnjem računu za 2023. godinu, Banka je ostvarila sledeće pokazatelje:

Pokazatelji poslovanja	Propisano	Ostvareno 2023.
Kapital	Min. EUR	27.148.720
Ulaganja Banke	10.000.000	
Zbir velikih izloženosti Banke, u tome:	Maks. 60%	35,63%
- zbir velikih izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maks 400%	95,14%
- zbir izloženosti prema licima povezanim sa Bankom		95,14%
Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti:		
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	Min. 1.00	3,84
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	Min. 1.00	4,12
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Min. 1.00	4,33
Pokazatelj deviznog rizika	Max 20%	8,25%

Na dan 31. decembra 2023. godine godine Banka je imala usaglašene sve pokazatelje.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Aktiva	31.12.2023.		31.12.2022.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Devizni računi	-	-	13.997	-
Potraživanja za naknadu po kreditima i depozitima	-	5	1.190	5
Stambeni krediti	-	4.512	-	5.429
Gotovinski krediti	-	5	-	282
Ostali krediti	1	3	11	23
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	-	13	-	22
Ukupno aktiva	1	4.538	15.198	5.761

Stambeni krediti u iznosu od RSD 4.512 hiljada (31.12.2022. godina: RSD 5.429 hiljada) su krediti dati zaposlenima koji se smatraju povezanim licima po važećem Zakonu o bankama. Odobreni krediti su dati po tržišnim uslovima.

Pasiva	31.12.2023.		31.12.2022.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Transakcioni depoziti u dinarima	-	2.261	5.305	4.348
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	270	18.948	5.516	193.656
Štedni depoziti u RSD	-	-	12.962	-
Štedni depoziti u stranoj valuti	-	21	65.877	14.112
Depoziti po osnovu datih kredita u RSD	-	-	210	126
Ostali depoziti	-	117.640	-	-
Pasivna vremenska razgraničenja za obaveze	-	91	-	-
Ostale obaveze iz poslovnog odnosa u stranoj valuti	-	3.736	-	-
Ukupno pasiva	270	142.697	89.870	212.242

Prihodi i rashodi po osnovu odnosa sa povezanim stranama bili su:

	2023.		2022.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Rashodi				
Rashodi kamata po osnovu depozita	-	694	1.365	175
Rashodi kamata po osnovu kredita u stranoj valuti	-	-	-	4.867
Rashodi kamata po osnovu depozita u stranoj valuti	-	1.889	-	-
Rashodi naknada i ostali rashodi	16.294	-	1.570	726
Rashodi od FX transakcija	-	-	72.636	557
Ukupno	16.294	2.583	75.571	6.325

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	2023.		2022.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Prihodi				
Po osnovu kamate na date kredite	2.274	255	-	852
Prihodi po osnovu naknada	29	3.542	78	966
Ostali prihodi	-	-	27	-
Prihodi od FX transakcija	25.010	-	25.874	130
Ukupno	27.313	3.797	25.979	1.948

U gore navedenim tabelama prikazana su stanja na kontima aktive, pasive na dan 31.12.2023., kao i prihoda i rashoda tokom 2023. godine, koja su nastala u transakcijama sa sledećim povezanim licima: Aleksandr Shnaider, Expobank LLC, Astra Premier LTD, Adriatic Bank ad Podgorica, članovi UO, kao i deo menadžmenta Banke (Izvršni odbor i članovi ostalih odbora).

Na dan 31. decembra 2023. godine. Banka je imala odobrene kredite direktorima i rukovodstvu:

	31.12.2023.	31.12.2022.
<i>Krediti direktorima i rukovodstvu</i>		
<i>Na početku godine</i>	14.466	16.189
Umanjenje po osnovu promena menadžmenta	(578)	-
Krediti odobreni u toku godine	-	800
Otplate u toku godine i revalorizacija plasmana	(2.396)	(2.523)
Prihod od kamate	675	475
Naplaćena kamata	(675)	(475)
Na kraju godine	11.492	14.466

U toku 2023. godine je, u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti, po ovim kreditima izdvojena ispravka u iznosu od RSD 10 hiljada (2022: RSD 33 hiljada).

Podaci o zaradama rukovodstva

U toku 2023. godine članovi Izvršnog odbora i drugo ključno rukovodeće osoblje Banke su ostvarili bruto zarade u iznosu od RSD 165.885 hiljada (2022. godina: RSD 95.556 hiljade).

Članovi Upravnog odbora i Odbora za reviziju su tokom 2023. godine ostvarili bruto naknade u iznosu od RSD 18.901 hiljade (2022. godina: RSD 9.553 hiljade).

35. USAGLAŠENOST POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Odredbama člana 22. Zakona o računovodstvu propisana je obaveza usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza sa komitentima. Usaglašavanje se vrši najmanje jednom godišnje, pre sastavljanja finansijskih izveštaja. U skladu sa internim procedurama Banke, 31. oktobar tekuće godine određen je kao datum za usaglašavanje potraživanja i obaveza sa komitentima.

Na dan 31. oktobra 2023. godine nije bilo materijalno značajnih osporenih obaveza i potraživanja. Banka je poslala 2.199 IOS-a pravnim licima, 1.301 IOS-a preduzetnicima, 23 bankama i finansijskim institucijama i 44 nerezidentima, kojim je trebalo potvrditi potraživanje i obaveze Banke. Efekat slanja je sledeći:

	Br. poslatih IOS-a	Iznos potraživanja	Iznos obaveza
Ukupna poslata potraživanja/obaveze:	3.567	13.875.484	5.586.746
Potvrđeni	365	6.422.247	1.300.533
Nisu vraćeni/odselio/nepoznata adresa	3.197	7.453.187	4.286.103
Osporeni	5	50	110

36. DEVIZNI KURSEVI

Kursevi najznačajnijih valuta koje su korišćene prilikom preračuna pozicija bilansa stanja obuhvataju:

	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	117,1737	117,3224
USD	105,8671	110,1515
CHF	125,5343	119,2543
RUB	1,1764	1,5292

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2023. godinu.

Potpisano u ime Adriatic Bank A.D. Beograd:

Marko Ćorić
Menadžer za finansijsku kontrolu

Đorđe Lukić
Predsednik Izvršnog odbora

Adriatic Bank a.d. Beograd
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
2023

Mart 2024.

Sadržaj

1. O BANCI	3
1.1 Osnovni podaci	3
1.2 Vremenska linija	5
1.3 Vlasnička struktura banke	6
1.4 Organizaciona struktura Banke	6
2. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	7
2.1 Upravni odbor	8
2.2 Izvršni odbor	8
2.3 Principi korporativnog upravljanja	9
3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE	10
4. STRATEGIJA	11
5. FINANSIJSKI REZULTAT	12
5.1 Bilans stanja	12
5.2 Bilans uspeha	15
5.3 Poslovni događaji nakon izveštajnog perioda	16
6. POSLOVANJE SA KLIJENTIMA	17
6.1 Sektor za poslovanje sa privredom	17
6.2 Sektor za poslove sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima	17
6.3 Sektor za usluge internacionalnim klijentima	18
7. UPRAVLJANJE RIZICIMA	19
7.1 Sistem upravljanja rizicima	19
7.2 Kreditni rizik	21
7.3 Rizik likvidnosti i kamatni rizik	21
7.3 Devizni rizik	22
7.5 Operativni rizik	22
8. PODRŠKA BANKARSKOM POSLOVANJU	22
8.1 Ljudski resursi	22
8.2 Rebrandiranje Banke	24
8.3 Istraživanje i razvoj	24
8.4 Digitalizacija	25
8.5 Uskladenost poslovanja	25
8.6 Zaštita životne sredine	26

1. O BANCI

1.1 Osnovni podaci

1.	Poslovno ime:	Adriatic Bank A.D. Beograd
2.	Sedište i adresa:	Beograd, Dalmatinska 22
3.	Matični broj:	07534183
4.	PIB:	100003148
5.	Web adresa:	https://www.adriaticbank.rs/index.php/sr/office@adriaticbank.rs
6.	e-mail:	office@adriaticbank.rs
7.	Broj i datum Rešenja o upisu u registar privrednih subjekata:	BD 498 od 14.02.2005.
8.	Delatnost:	6419 – Ostalo monetarno posredovanje
9.	Broj zaposlenih:	145
10.	Broj akcionara:	1 akcionar
11.	Mesto uvida u knjigu akcionara:	Centralni registar, depo i kliring hartija od vednosti Republike Srbije a.d, www.crhov.rs
12.	Šifra delatnosti:	6419 – Ostala monetarna aktiva
13.	Društvene mreže:	
14.	Revizor za 2023. godinu	

OBRAĆANJE PREDSEDNIKA IZVRŠNOG ODBORA

Poštovani,

U 2023. godini, Adriatic banka doživela je transformaciju koja nas je odvela do impresivnih poslovnih uspeha. Promena vlasničke strukture nije samo označila novu eru u našoj istoriji, već je pokrenula niz inovacija koje su unapredile naše poslovanje. Zajedno smo prevazišli očekivanja i ojačali našu tržišnu poziciju.

Naša posvećenost personalizovanim uslugama oblikovana je uspešnim rebrandingom u avgustu, koji je simbolizovao našu novu poslovnu filozofiju.

Investicija u Skyline, prestižni poslovni prostor, naglasila je našu težnju za inovacijama i izvrsnošću, stvarajući okruženje koje inspiriše naše zaposlene i podstiče izuzetnu uslugu za naše klijente i partnere. Protekla godina bila je svedok naše efikasnosti, adaptabilnosti i inovativnosti, s značajnim napretkom u digitalizaciji i automatizaciji procesa.

Modernizacija ključnih sistema i intenzivan rad na informacionoj bezbednosti potvrdili su našu predanost očuvanju visokih standarda i odgovoru na digitalne izazove.

Fokusirali smo se na naše zaposlene, naš najvredniji resurs, ulažući u njihov razvoj i stvarajući podsticajno radno okruženje. Ovo je ojačalo našu korporativnu kulturu i zajedništvo, ključne za ostvarivanje naših ciljeva.

Zahvalni smo svima koji su doprineli našem uspehu ove godine. Vaša podrška i posvećenost su temelj našeg napretka.

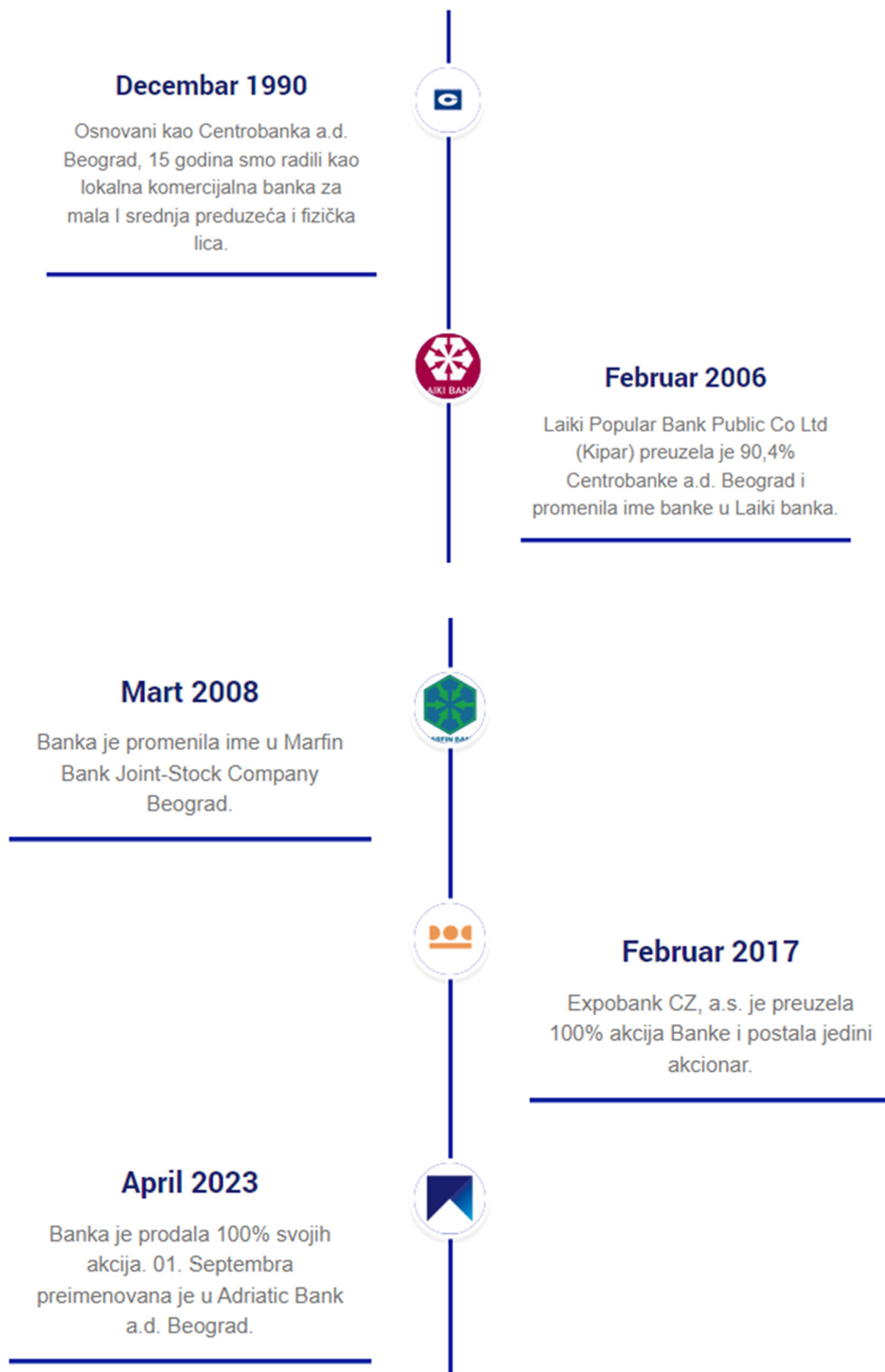
Sa optimizmom gledamo u budućnost, spremni da prigrlimo nove prilike koje nam dolaze, nastavljajući da inoviramo i unapređujemo naše usluge kako bismo nadmašili očekivanja naših klijenata i partnera.

Srdačno,

Đorđe Lukić

Predsednik Izvršnog Odbora

1.2 Vremenska linija Adriatic Bank

1.3 Vlasnička struktura Banke

Struktura vlasništva predstavljena je u tabeli u nastavku:

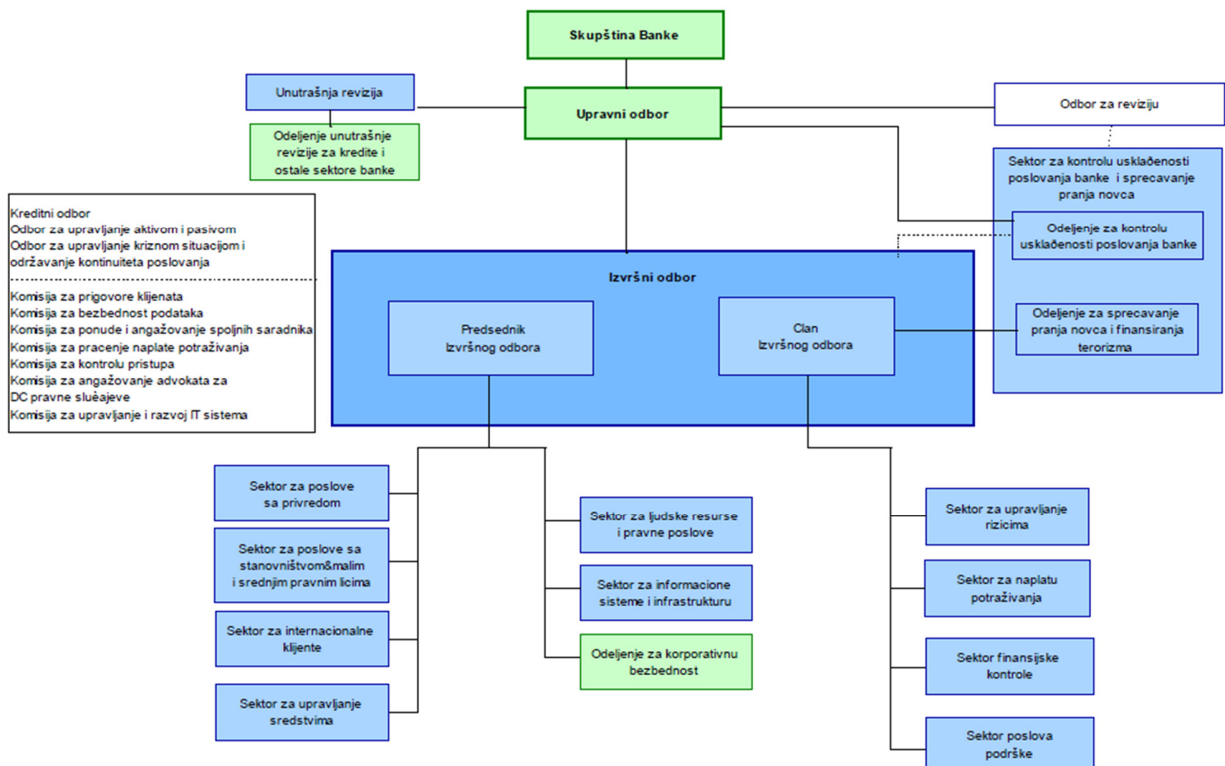
Red. br.	Akcionar	Broj akcija	% vlasništva
1	SHNAIDER ALEXANDER	11,343,217	100%
	Ukupno	11,343,217	100%

* stanje na dan 31. decembar 2023. godine

Vrednost akcijskog kapitala (u 000 din.):	3.065.958
Broj izdatih akcija (običnih i prioriternih, sa ISIN brojem i CFI kodom):	Obične akcije: ISIN: RSCEBAE31481 CFI: ESVUFR, 11.343.217 komada
Poslovno ime, sedište i poslovna adresa revizorske kuće koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj:	MOORE STEPHENS Revizija i računovodstvo d.o.o. Beograd, Studentski trg 4/V, 11070 Beograd, Srbija

1.4 Organizaciona struktura Banke

Organizaciona struktura Adriatic Bank a.d. Beograd

Promenom vlasničke strukture u aprilu 2023. godine i imenovanjem novih upravljačkih struktura u maju, menja se i poslovna politika Banke sa fokusom na razvoj i diversifikaciju komercijalnih aktivnosti. U tu svrhu, iz jednog sektora koji je obuhvatao poslovanje sa fizičkim i pravnim licima, izdiferencirala su se tri posebna sektora usredsređena na različite segmente tržišta:

- Sektor za poslovanje sa privredom
- Sektor za poslovanje sa stanovništvom i malim & srednjim pravnim licima
- Sektor za usluge internacionalnim klijentima.

Imperativ u funkcionisanju gore pomenutih organizacionih delova, pored servisiranja određenih kategorija klijenata je i međusobna saradnja u cilju intenziviranja tzv. "cross-selling"-a i ostvarivanja sinergije svih prodajnih centara.

Na ključne pozicije sva tri organizaciona dela regrutovani su bankarski stručnjaci sa zadatkom razvoja portfolija klijenata i daljeg razvoja timova.

Značajne personalne izmene dogodile su se u sektorima za upravljanje rizicima i podrške (Back Office) na čije su rukovodeće pozicije angažovani stručnjaci sa relevantnim iskustvom.

2. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Korporativno upravljanje organizovano je kroz delatnost Upravnog, Izvršnog, Kreditnog i drugih odbora definisanih Zakonom o bankama i Statutom banke.

Sve relevantne odredbe Zakona o bankama i internih akata koje definišu sastav i rad Upravnog i Izvršnog odbora su u potpunosti primenjene.

Poslovanje Banke podržano je i od strane ostalih odbora:

1. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odbor)
2. Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju)
3. Kreditni odbor
4. Odbor za upravljanje kriznom situacijom i održavanje kontinuiteta poslovanja.

Pored navedenih odbora Izvršni odbor je formirao Komisije kao podršku u obavljanju poslova iz svog delokruga rada propisanih Zakonom o bankama a čiji je cilj, sastav, delokrug i način rada regulisan internim aktima.

2.1 Upravni odbor

Upravni odbor Banke čini pet članova uključujući i predsednika Upravnog odbora, od kojih su tri člana lica nezavisna od Banke:

1	Ime prezime i prebivalište	Wolfgang Mitterberger
Obrazovanje:		Master poslovne administracije, Magistar društvenih i ekonomskih nauka
Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):		Član uprave Adriatic Bank AD Podgorica; Generalni direktor u privrednim društvima: MERU Holding GmbH Beč, MERU KaW Projektentwicklungs GmbH Beč, MERU Velden Hills Projektentwicklungs GmbH Beč, MERU Real Prime Service GmbH Beč
Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:		Nema akcije u društvu
2	Ime prezime i prebivalište:	Fraser Eliot Marcus, SAD
Obrazovanje:		Bačelor – Engleski jezik i matematika
Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):		Globalni direktor u Ormonde Capital Partners London i Dalas, član uprave Adriatic Bank AD Podgorica i Adriatic LLC Capital Management Dalas
Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:		Nema akcije u društvu
3	Ime prezime i prebivalište:	Bassem Snaije, Francuska
Obrazovanje:		Master ekonomije
Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):		SciencesPo – Paris University, Vanredni profesor ekonomije, finansija i geopolitike
Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:		Nema akcije u društvu
4	Ime prezime i prebivalište:	Milovan Popović, Republika Srbija
Obrazovanje:		Magistar ekonomskih nauka
Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):		Društvo za reviziju „BDO“ d.o.o. Beograd, član i zastupnik
Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:		Nema akcije u društvu
5	Ime prezime i prebivalište:	Dragiša Lekić, Republika Srbija
Obrazovanje:		Diplomirani ekonomista
Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):		/
Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:		Nema akcije u društvu

2.2 Izvršni odbor

Izvršni odbor Banke čini 2 člana, uključujući i predsednika Izvršnog odbora:

1	Ime prezime i prebivalište	Đorđe Lukić, Republika Srbija
Obrazovanje:		Diplomirani ekonomista
Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):		Adriatic Bank AD Beograd, Predsednik izvršnog odbora
Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:		Nema akcije u društvu
2	Ime prezime i prebivalište:	Nemanja Marković, Republika Srbija
Obrazovanje:		Diplomirani ekonomista
Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):		Adriatic Bank AD Beograd, Član izvršnog odbora
Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:		Nema akcije u društvu

2.3 PRINCIPI KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Odgovornost je jedan od najvažnijih etičkih principa, i podrazumeva da odbori Banke budu odgovorni, i da odgovaraju akcionarima za svoje odluke i akte koje donosi. Odgovarajući odbori Banke imaju odgovornost za strategije, planove i akcije, upravljanje Bankom kroz praksu, ali i za uvođenje novih promena kada je to potrebno.

TRASPARENTNOST

ODGOVORNOST

NEPRISTRASNOST

Banka sprovodi sveobuhvatno, istinito i blagovremeno objavljivanje informacija o svim bitnim pitanjima koja se tiču finansijskog stanja, profitabilnosti, vlasništva i strukture upravljanja.

Primenjeni okvir korporativnog upravljanja štiti prava akcionara.

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Ekonomska postignuća Republike Srbije u 2023. godini odražavaju otpornost i dinamičnost u suočavanju s globalnim izazovima. Stabilan kreditni rejting BB+, sa stabilnim izgledima od strane međunarodnih rejting agencija, jasno pokazuje pouzdanost ekonomske politike i upravljanja, potvrđujući poverenje u sposobnost Srbije da održi stabilnost i rast.

Rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) od 2,5%, dostigavši vrednost od 7,097 milijardi dinara, primer je ekonomske vitalnosti zemlje. Uz to, smanjenje deficita tekućeg računa na 1,0 milijardu evra, što predstavlja znatno poboljšanje u odnosu na prethodnu godinu, ističe efektivnost u upravljanju resursima i finansijskom disciplinom koja je ključna za dugoročnu ekonomsku stabilnost.

Inflacija, iako predstavlja globalni ekonomski izazov, u Srbiji je zadržala kontrolisani nivo od 8,0% na kraju novembra, zahvaljujući promišljenim merama Narodne banke Srbije. Odluka o povećanju referentne kamatne stope na 6,5% pokazuje odlučnost u očuvanju vrednosti nacionalne valute i ekonomske stabilnosti, osiguravajući povoljno okruženje za investicije i štednju.

Tržište rada pokazuje snažnu otpornost s nezaposlenošću koja se stabilno održava na 9,0% u trećem kvartalu. Ovaj pokazatelj, zajedno sa stopom zaposlenosti od 50,7%, ukazuje na to da sektor zaposlenosti ostaje čvrst i adaptivan, čak i u promenljivim ekonomskim uslovima.

Spoljnotrgovinski bilans Srbije pokazuje pozitivne trendove, sa rastom izvoza za 4,5% i padom uvoza za 5,8%, što poboljšava pokrivenost uvoza izvozom na 78,7%. Ovo ukazuje na uspešno pozicioniranje srpskih proizvoda i usluga na međunarodnom tržištu, kao i na snažnu adaptivnost i konkurentnost domaće ekonomije.

Sveukupno, ekonomski pokazatelji i mere preduzete od strane Narodne banke Srbije i vlade ukazuju na čvrstu osnovu za održavanje ekonomske stabilnosti i podršku kontinuiranom rastu. Srbija se uspešno suočava sa globalnim izazovima, održavajući stabilan ekonomski kurs i potvrđujući svoju sposobnost da se prilagođava i napreduje. Ovaj pristup obećava ne samo očuvanje postojeće ekonomske snage već i otvaranje novih prilika za razvoj i prosperitet u budućnosti.

4. STRATEGIJA

Strategija Adriatic banke za period 2024-2026. godine usmerena je ka osnaživanju tržišne pozicije i unapređenju poslovnih rezultata, oslanjajući se na izgradnju čvrstih odnosa sa klijentima. Sa ciljem da se zadovolje i prevaziđu očekivanja klijenata, banka se posvećuje pružanju usluga najvišeg kvaliteta i lansiranju inovativnih proizvoda prilagođenih specifičnim zahtevima svojih klijenata. Ova strategija ima za cilj da postavi temelje za sticanje konkurentne prednosti, kombinujući visokokvalitetne usluge sa personalizovanim pristupom kako bi se unapredilo zadovoljstvo klijenata i osigurala dugoročna saradnja.

Glavni strateški ciljevi obuhvataju:

1. **Podrška malim i srednjim preduzećima:** Intenziviranje saradnje kroz pružanje specijalizovanih proizvoda i usluga, naglasak je na agilnosti i prilagodljivosti bankarskih rešenja potrebama ovih preduzeća, uz cilj proširenja klijentske baze kroz efektivne marketinške inicijative i stalno poboljšanje kvaliteta usluge.
2. **Inovativne usluge za korporativne zaposlene:** Razvoj finansijskih rešenja namenjenih zaposlenima u korporativnom sektoru, što dodatno jača odnose s korporativnim klijentima i pruža sveobuhvatnu podršku u upravljanju njihovim finansijama.
3. **Razvoj privatnog bankarstva:** Cilj je pružanje personalizovanih usluga visokog kvaliteta klijentima sa visokim finansijskim standardima, čime se podstiče rast depozita i investicija i bogati finansijski portfelj banke.
4. **Tehnološke inovacije i procesna modernizacija:** Kroz značajna ulaganja u tehnologiju i procesnu efikasnost, uključujući modernizaciju filijala i digitalne platne servise poput m-banking aplikacije, Google i Apple Pay, Banka teži ka poboljšanju operativne efikasnosti i klijentskog iskustva.
5. **Upravljanje rizicima i kvalitetom aktive:** Primena integrisanog pristupa upravljanju rizicima s fokusom na kreditni portfolio i lošu aktivu, ciljajući na održavanje i postepeno smanjenje učešća loše aktive u skladu s regulatornim okvirima i unapređenje finansijske stabilnosti.

5. FINANSIJSKI REZULTAT

5.1 Bilans stanja na dan 31.12.2023

(u hiljadama dinara)

	31.dec.23	Učešće	31.dec.22	Učešće
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6.661.193	28,38%	2.156.085	13,69%
Hartije od vrednosti	3.981.530	17,0%	3.660.279	23,2%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4.925.362	21,0%	1.542.099	9,8%
Kredit i potraživanja od komitenata	6.273.298	26,7%	6.960.059	44,2%
Nematerijalna imovina	80.716	0,3%	46.764	0,3%
Nekretnine, postrojenja i oprema	865.015	3,7%	389.079	2,5%
Investicione nekretnine	268.009	1,1%	268.786	1,7%
Odložena poreska sredstva	77.459	0,3%	121.164	0,8%
Ostala sredstva	337.058	1,4%	608.851	3,9%
UKUPNO AKTIVA	23.469.640	100,0%	15.753.166	100,0%
PASIVA – OBAVEZE				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	294.385	1,25%	258.109	1,64%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	18.688.383	79,63%	12.316.984	78,19%
Rezervisanja	203.927	0,87%	1.583	0,01%
Ostale obaveze	62.171	0,26%	188.328	1,20%
UKUPNO OBAVEZE	19.808.405	84%	12.921.721	82%
KAPITAL				
Akcijski kapital	3.065.958	13,06%	8.549.095	54,27%
Dobitak	632.389	2,69%	18.133	0,12%
Gubitak prethodnog perioda	-56	0,00%	-5.604.554	-35,58%
Rezerve/(nerealizovani gubici)	-37.056	-0,16%	-131.229	-0,83%
UKUPNO KAPITAL	3.661.235	16%	2.831.445	18%
UKUPNO PASIVA	23.469.640	100%	15.753.166	100%

* Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

AKTIVA

Tokom 2023. godine došlo je do povećanja bilansne aktive za 49%. Najveće promene u aktivi Banke u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu, odnose se na: značajno povećanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija za 219,39% (RSD 3.383.263 hiljada), smanjenje izloženosti prema komitentima za 9,9% (RSD 686.761 hiljada), kao i povećanje nekretnina, postrojenja i opreme za 122,3% (RSD 475.936 hiljada).

U tabeli u nastavku prikazane su promene po kreditima i potraživanjima od komitenata po sektorima:

SEKTOR	31.12.2023	učešće %	31.12.2022	učešće %
Preduzeća	4.603.442	73,38%	4.873.953	70,03%
Preduzetnici	121.295	1,93%	237.543	3,41%
Stanovništvo	1.519.543	24,22%	1.702.025	24,45%
Strana lica	20.027	0,32%	19.312	0,28%
Ostalo	8.991	0,14%	127.226	1,83%
Ukupno:	6.273.298	100%	6.960.059	100%

U 2023. godini je, u odnosu na prethodnu godinu, došlo do smanjenja izloženosti prema svim nabrojanim sektorima. Procentualno najveće smanjenje od 92,93% se odnosi na ostale sektor, ali je najveći uticaj na aktivu Banke imalo smanjenje potraživanja od preduzeća u iznosu od 5,55% (RSD 270.511 hiljada). Plasmani stanovništvu su manji za 10,72% (RSD 182.482 hiljada). Kao posledica iznosa navedenih smanjenja, učešće izloženosti prema stanovništvu se smanjilo za 0,23%, dok se učešće izloženosti prema preduzećima povećalo za 3,35%.

Kreditni odobravani stanovništvu su većinski bili dugoročni krediti na period preko godinu dana u dinarima, uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 10,98% do 14,5%. Prosečna kamatna stopa za novoodobrene stambene kredite u decembru mesecu iznosila je 8,61%.

U okviru novoodobrenih kredita preduzeća najveće učešće imali su dugoročni investicioni krediti sa valutnom klauzulom sa prosečnom kamatnom stopom u decembru mesecu od 8,28% kao i dugoročni krediti za obrtna sredstva sa u rsd sa prosečnom kamatnom stopom u decembru mesecu od 10,42%.

Do povećanja na poziciji kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u 2023. godini došlo je u najvećoj meri usled povećanja repo transakcija sa Narodnom bankom Srbije koji su na dan 31.12.2023. godine iznosile 2 milijarde dinara.

Povećanje na poziciji Nekretnine, postrojenja i oprema najvećim delom je rezultat rebrandiranja banke i ulaganja u novi poslovni prostor (Skyline).

PASIVA

Promene u pasivi Banke se suštinski odnose na povećanje depozita komitenata za 51,7%, ali i značajno povećanje ostalih obaveza za 230,1% (RSD 433.382 hiljada).

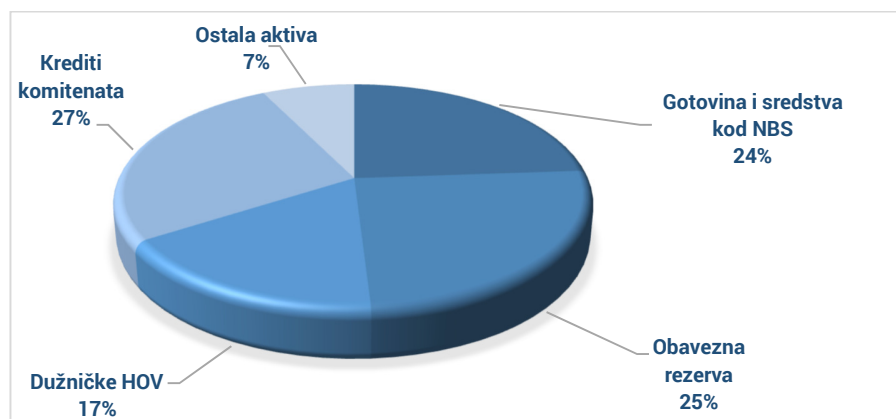
Iznos rezervisanja je povećan za 28,8% (RSD 45.627 hiljada), do čega je došlo u najvećem delu zbog rezervisanja za kratkoročna davanja zaposlenima. Banka je, slično kao i druge banke na tržištu, predmet različitih sudskih sporova u vezi sa određenim naknadama kod kreditnih ugovora. Za takve slučajeve Banka je kreirala rezervisanje (uključeno u gore navedeni iznos) od RSD 46.512 hiljada. Trenutno nije moguće tačno utvrditi ishod svih ovih parnica. Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

U strukturi depozita komitenata, depoziti stanovništva učestvuju sa 60,9% dok se 39,1% depozita odnosi na depozite preduzeća.

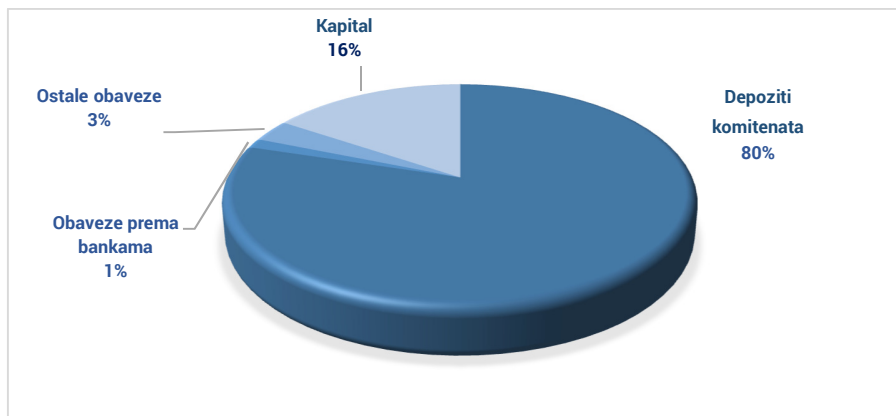
Stanovništvo je u najvećoj meri oročavalo depozite na period do godinu dana u stranoj valuti. Prosečna stopa na nove depozite oročene do godinu dana u stranoj valuti u decembru mesecu iznosila je 3,14%.

Depoziti preduzeća većim delom čine depoziti po viđenju u dinarima. Preduzeća su većinom oročavala depozite na period do godinu dana. Prosečna kamatna stopa na novooročene dinarske depozite do godinu u decembru mesecu iznosila je 3,69%.

Struktura aktive (%)

Struktura pasive (%)

5.2 Bilansa uspeha za period 01.01.- 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

	31.dec.23	31.dec.22
Prihodi od kamata	824.341	595.545
Rashodi od kamata	- 215.800	- 164.730
Neto prihod po osnovu kamata	608.541	430.815
Prihodi od naknada i provizija	801.248	523.104
Rashodi naknada i provizija	- 35.749	- 26.272
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	765.499	496.832
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	5.565
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	369.931	- 38.411
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	- 18.564	- 69.412
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	101
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	429	-
Ostali poslovni prihodi	17.013	29.462
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	1.742.849	854.952
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	- 509.190	- 359.316
Troškovi amortizacije	- 100.404	- 69.243
Ostali prihodi	77.460	56.311
Ostali rashodi	- 570.506	- 472.861
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	640.209	9.843
Dobitak po osnovu odloženih poreza	-	8.290
Gubitak po osnovu odloženih poreza	- 7.820	-
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	632.389	18.133

* Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Tokom 2023. godine došlo je do povećanja neto prihoda od kamata za 41,3%. Prihodi od kamata ostvarili su rast od 38,4% uglavnom kao rezultat rasta prihoda usled povećanja kamatnih stopa na kredite tokom 2023. godine, koje su rezultat povećanja referentnih kamatnih stopa kao i kamata po osnovu obveznica RS, položenih depozita kod drugih banaka. Banka je ostvarila prihode po osnovu kamata od obveznica kupljenih od RS u iznosu od RSD 238.817 hiljada što čini 28,9% ukupnih prihoda od kamate (2022. godina: RSD 178.528 hiljada ili 29,98%).

Rashodi od kamata su tokom 2023. godine zabeležili rast od 31%, u najvećoj meri kao posledica povećanja rashoda kamata po osnovu depozita preduzeća, kao i po osnovu poslovanja sa bankama i HoV.

Neto prihodi po osnovu naknada i provizija, u iznosu od RSD 765.499 hiljada, zabeleži su povećanje od 54,1% u odnosu na 2022. godinu. Najveći deo prihoda od naknada ostvareno je po osnovu bankarskih usluga za obavljanje menjačkih poslova u iznosu od RSD 333.008 hiljada (2022. godina: RSD 196.195 hiljada), kao i naknada za bankarske usluge po poslovima kupoprodaje deviza RSD 311.469 hiljada (2022. godina: RSD 185.363 hiljada), što ukupno čini 94,5% ukupnih prihoda od naknada. Značajniji prihodi su ostvareni i po osnovu prihoda od naknada za bankarske usluge od drugih preduzeća po avalima, garancijama, pismima o nameri i sl., koji su na kraju godine iznosili RSD 29.314 hiljada (2022. godina: RSD 29.132 hiljada). Prihodi od naknade u platnom prometu povećali su se za 15,58% u odnosu na 2022. godinu, povećanje se pre svega odnosi na naknade od deviznog platnog prometa koji ove godine iznose RSD 24.079 hiljada (2022. godina: RSD 16.524 hiljada). Tokom ove godine je zabeležen značajan prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u iznosu od RSD 36.931 hiljada u odnosu na 2022. godinu koja je beležila rashod u iznosu od RSD 38.411 hiljada).

U skladu sa vođenjem oprezne i konzervativne politike upravljanja kreditnim rizikom, ispravka vrednosti je izvršena za sve potencijalne kreditne gubitke na osnovu svih poznatih i predvidivih rizika. Banka je ove godine ostvarila rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki u iznosu od RSD 18.564 hiljada što je manje u odnosu 2022. godinu kada je neto rashod iznosio RSD 69.412 hiljada).

U delu Ostalih prihoda iz poslovnog odnosa, prihod od zakupnine je uvećan, i ove godine iznosi RSD 16.888 hiljada, dok je 2022. godine taj prihod iznosio RSD 14.975 hiljada. Banka ove godine nije ostvarila prihode od prodaje sredstava stečenih naplatom potraživanja za razliku od 2022. godine kada je generisan prihod od RSD 14.360 hiljada.

Ostali prihodi zabeležili su povećanje u odnosu na prošlu godinu za iznos od RSD 21.149 hiljada, tj. za 37,6%, a glavni razlog povećanja je veći iznos neiskorišćenog rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 58.992 hiljade (2022. godina: RSD RSD 37.883 hiljada).

U okviru ostalih rashoda zabeležen je rast u iznosu od RSD 97.645 hiljada, tj. za 20,6%, a najveći udeo u rastu rashoda imaju ostali rashodi u iznosu od RSD 43.346 hiljada.

Troškovi zakupnine iznose RSD 59.902 hiljada (2022. godina: RSD 22.555 hiljada), i iskazani su preko troška amortizacije prava zakupa u iznosu od RSD 37.293 hiljada, kamate u iznosu od RSD 13.445 hiljada, troška PDV-a u iznosu od RSD 9.540 hiljada i pozitivnih kursnih razlika u iznosu od RSD 376 hiljada.

5.3 Poslovni događaji nakon izveštajnog perioda

Do datuma izdavanja ovog izveštaja nije bilo značajnijih događaja nakon završetka izveštajnog perioda koji bi zahtevao posebno obelodanjivanje u priloženim finansijskim izveštajima Banke za 2023. godinu.

6. POSLOVANJE SA KLIJENTIMA

6.1 Sektor za poslovanje sa privredom

Tokom 2023. godine, sektor Korporativnog bankarstva usmerio je svoje resurse ka unapređenju svoje tržišne pozicije kroz ostvarivanje rasta u različitim oblastima delatnosti. To je postignuto pružanjem vrhunske podrške i servisa svim našim klijentima, uz primenu inovativnih pristupa u unapređenju poslovnih operacija, procesa i ponude proizvoda. Preduzeli smo dodatne korake kako bismo pomogli našim klijentima da prevaziđu ekonomske izazove nastale usled rusko-ukrajinske krize, težeci da svakom partneru ponudimo personalizovanu uslugu koja najbolje odgovara njegovim poslovnim potrebama, sve u svrhu podsticanja njihovog poslovnog rasta.

Posebna pažnja tokom ovog perioda bila je usmerena na intenziviranje saradnje s našim postojećim klijentima te na privlačenje novih klijenata iz sektora koji su zabeležili rast ili imaju visok potencijal za rast. Naša misija bila je proširenje baze klijenata, uključujući kako velika, tako i mala i srednja preduzeća. Kontinuirano smo radili na izgradnji i jačanju dugoročnih partnerstava temeljenih na uzajamnom poštovanju i poverenju. Jedan od ključnih aspekata naše strategije bio je usmeren na poboljšanje cenovne politike koja odgovara nivou rizika, s ciljem ostvarivanja zadovoljavajućeg prinosa. Klijentsko zadovoljstvo ostaje osnovni pokazatelj uspeha naših partnerstava.

Za 2024. godinu, planovi sektora Korporativnog bankarstva uključuju dalje širenje klijentske baze i poboljšanje saradnje s postojećim klijentima kroz kontinuirano unapređenje proizvoda i usluga. Naš fokus biće usmeren na podršku i stimulaciju rasta poslovanja naših klijenata, potvrđujući našu posvećenost njihovom uspehu.

6.2 Sektor za poslove sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima

Tokom 2023. godine, Banka je uspostavila novu organizacionu strukturu koja obuhvata Sektor za poslovanje sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima (MSP). Ovaj sektor je izgrađen na temeljima inovativnosti i strateškog planiranja, sa jasno definisanim ciljevima i aktivnostima koje uključuju:

- Razvijanje i sprovođenje poslovne strategije usmerene na segment MSP i individualne klijente.
- Ekspanzija i unapređenje mreže filijala, kao i profesionalni razvoj zaposlenih unutar filijala.
- Kreiranje i izvođenje poslovnih planova za prodaju proizvoda i usluga, uz efikasno praćenje performansi prodajnog tima i filijala.
- Obezbeđivanje profitabilnosti i visokog kvaliteta usluga za klijente kroz redovne sastanke filijala s fokusom na njihove performanse, posete filijalama i ključnim klijentima.
- Iniciranje kampanja i specijalnih ponuda za podsticanje cross-sellinga i jačanje lojalnosti klijenata.
- Upravljanje ljudskim resursima, uključujući motivaciju zaposlenih, edukaciju, regrutaciju, kao i definisanje i upravljanje ciljevima zaposlenih u skladu sa strategijom Sektora.

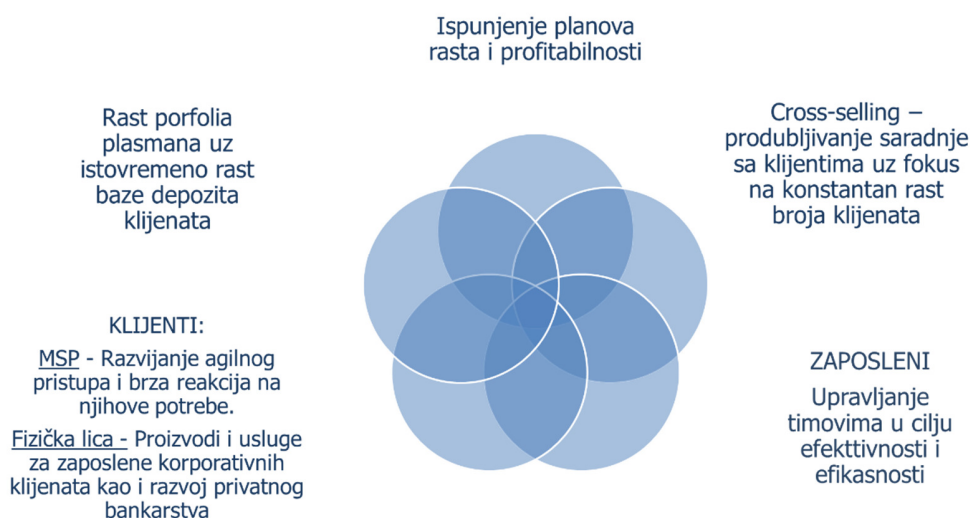
Strateški cilj ovog Sektora je pozicioniranje pre svega u segment malih i srednjih preduzeća, sa ciljem da postane prvi izbor za najkvalitetnije klijente nudeći kompletan set proizvoda i usluga za uspešno

poslovanje. Kroz fleksibilan, proaktivan pristup i brze reakcije, Banka nastoji da proširi svoju klijentsku bazu, koristeći aktivne marketinške strategije i kontinuirano poboljšanje kvaliteta svojih usluga.

Paralelno sa razvojem MSP segmenta, Banka je takođe definisala strategije za poboljšanje saradnje sa fizičkim licima, modernizujući svoju ponudu kako bi zadovoljila visoke standarde kvaliteta. Fokus je stavljen na kreiranje proizvoda i usluga koji odgovaraju potrebama zaposlenih u MSP i korporativnim klijentima, čime se omogućava unakrsna prodaja i jača lojalnost. Kroz ove napore, Banka se angažuje na razvoju novih proizvoda i optimizaciji postojećih procesa i internih procedura.

Nova organizaciona struktura Sektora, koja uključuje mrežu filijala i prodajni tim u centrali Banke, osmišljena je kako bi se podržalo ovo dinamično poslovno okruženje i obezbedila prepoznatljivost Banke na polju inovacija i usluga u bankarskom sektoru.

Ciljevi Sektora za poslovanje sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima

6.3 Sektor za usluge internacionalnim klijentima

Odeljenje za internacionalne klijente u Adriatic banci predstavlja tim visoko kvalifikovanih profesionalaca, posvećen pružanju izuzetnih usluga kako individualnim, tako i korporativnim klijentima širom sveta. Srce naše usluge čini lični bankar, ključna figura koja u saradnji sa timovima unutar cele Adriatic grupe i vašim ličnim savetnicima, teži da vam pruži sve najbolje što naša banka može ponuditi. U Adriatic banci težimo stvaranju jedinstvene sinergije između naših talentovanih pojedinaca, inovacija i širokog spektra mogućnosti kako bismo vas podržali u ostvarivanju vaših ciljeva.

Klijenti su nam uvek na prvom mestu. Vaš lični bankar prati vas na svakom koraku vašeg finansijskog putovanja – bilo da se radi o analizi specifičnih pitanja, pružanju uvida u širu sliku vaših finansija ili proceni potencijalnih mogućnosti i rizika. Naša misija je da duboko razumemo vaše potrebe, izgradimo odnos zasnovan na međusobnom poverenju i privatnosti, te da zajedno postavimo temelje za dugoročnu strategiju. Naš imperativ je pružanje prilagođenih saveta, uz garanciju brze i efikasne reakcije na sve promene koje vam život može doneti.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA

7.1 Sistem upravljanja rizicima

Banka kontinuirano identifikuje, procenjuje, prati i kontroliše rizike u skladu sa nacionalnim i međunarodnim Bankarskim i računovodstvenim propisima, obezbeđujući integralni, obazriv i dosledan sistem upravljanja rizicima. Upravni odbor Banke je svojim aktima uspostavio adekvatan sistem upravljanja rizicima i sistem internih kontrola koji uključuje različita korporativna tela i odbore za upravljanje: Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor.

Funkcionisanje sistema je uređeno politikama i procedurama usvojenim pojedinačno za svaki materijalno značajan tip rizika.

U skladu sa usvojenim strateškim ciljevima poslovanja Banke i osnovama za njihovo ostvarivanje, Banka je za potrebe kontinuiranog upravljanja rizicima (kreditnim, tržišnim, kamatnim, valutnim, operativnim), definisala ciljeve i to:

- ✓ postizanje i očuvanje statusa stabilne i ugledne finansijske institucije, specijalizovane za podršku stanovništvu, malim i srednjim preduzećima,
- ✓ očuvanje poverenja svojih klijenata i obezbeđenja sigurnosti i profitabilnosti njihovih ulaganja,
- ✓ pružanje pomoći klijentima u njihovom poslovanju, razvoju, poslovnim projektima,
- ✓ postizanje stabilnog rasta,
- ✓ jačanje tržišne pozicije,
- ✓ održavanje stabilnosti izvora finansiranja Banke,
- ✓ obezbediti likvidno, ekonomično i uspešno poslovanje, kako bi se sprečila bilo koja vrsta nestabilnosti

U cilju poboljšanja nivoa kapitala i unapređenja portfolia fokus Banke je na:

- ✓ promeni strukture aktive kroz intenziviranje naplate problematičnih kredita i prodaje NPL portfolia,
- ✓ fokusiranje kreditiranja na klijente všeg kvaliteta
- ✓ pojačani monitoring kreditnih aktivnosti

Sveobuhvatnosti i pouzdanost sistema upravljanja rizicima, kao i sklonost Banke ka rizicima, zasniva se na:

- ✓ Aktivnom učešću Izvršnog i Upravnog odbora Banke u procesu upravljanja rizicima (Izvršni i Upravni odbor redovno razmatraju izveštaje o izloženosti Banke rizicima, kao i mere za savlađivanje i ublažavanje tih rizika; Odbor za reviziju koji analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima)
- ✓ Formiranju i delovanju Kreditnog odbora Banke
- ✓ Formiranju Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke

- ✓ Usvajanju Plana kontinuiteta poslovanja (BCP) i Plana oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP)
- ✓ Usvojenim metodologijama za identifikovanje i merenje rizika
- ✓ Usvojenim merama za ublažavanje pojedinih vrsta rizika i pravila za primenu tih mera
- ✓ Uspostavljenom sistemu limita
- ✓ Izračunavanju i raspodeli internog kapitala

Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti svim potencijalnim rizicima.

U skladu sa strateškim i dugoročnim opredeljenjem Banka je definisala sledeće ciljeve za upravljanje rizicima:

- izbegavanje ili minimiziranje rizika u cilju održavanja poslovanja u okviru prihvatljivih nivoa rizika, u skladu sa definisanom sklonošću Banke prema rizicima;
- minimiziranje rizika u okviru prihvatljivog nivoa učešća izloženosti Banke u dinarima sa valutnom klauzulom i u stranoj valuti kako na nivou portfolija tako i po vrstama izloženosti;
- minimiziranje negativnih efekata na kapital Banke;
- održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke na nivou koji obezbeđuje pokriće svih identifikovanih rizika;
- povećanje učešća izloženosti prema privrednim društvima uz težnju diverzifikaciji portfolia u domenu plasmana;
- povećanje izvora finansiranja radi poboljšanja strukture i nivoa depozitne osnove;
- adekvatno upravljanje plasmanima u cilju pravovremenog identifikovanja potencijalno problematičnih plasmana;
- uspostavljanje adekvatnog sistema prevencije od zloupotreba Banke za pranje novca i finansiranje terorizma, čime bi se minimizirala mogućnost korišćenja poslovnog odnosa, transakcije, usluge ili proizvoda Banke u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma, kao i podizanje svesti zaposlenih vezano za ovaj rizik;
- obezbeđivanje stalne usklađenosti poslovanja Banke sa zakonom, propisima i unutrašnjim aktima, a naročito u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno međusobnu usklađenost internih akata Banke;
- obezbeđenje kontinuiranog razvoja informatičke podrške u cilju adekvatnog praćenja i upravljanje svim rizicima.

Dugoročno Banka mora da održava rizike u propisanim granicama (svaki pojedinačno maksimalno do nivoa propisanog zakonskom regulativom ili do nivoa limita definisanih internim aktima Banke).

Osnovni principi upravljanja rizicima definisani su Politikom upravljanja rizicima. Na osnovu Strategije upravljanja rizicima i Politike upravljanja rizicima, Izvršni odbor Banke usvaja i primenjuje procedure za upravljanje rizicima koje opisuju pojedinačne procese upravljanja rizicima.

Politike i procedure za upravljanje rizicima propisuju način organizovanja procesa upravljanja pojedinačnim rizicima Banke, načine i metodologije za identifikovanje, merenje odnosno procenu, ublažavanje i praćenje konkretnih rizika, kao i principe funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola.

7.2 Kreditni rizik

Proces procene i praćenja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog klijenta i grupe povezanih lica se sprovodi u skladu sa usvojenim politikama i procedurama kojima su utvrđena pravila i kriterijumi za odobravanje novih plasmana, definisanje aktivnosti koje se preduzimaju, kao i obaveze i odgovornosti lica uključenih u proces praćenja kreditnog rizika.

Proces identifikacije, procene, merenja i upravljanja kreditnim rizikom se sprovodi na kontinuiranoj osnovi i obuhvata ukupan portfolio banke koji podleže kreditnom riziku.

Metodologija za obezvređenje po MSFI 9 je u 2023. godini dodatno unapređena primenom novih makroekonomskih

predviđanja verovatnoće neizmirenja obaveza (PD) i ažuriranjem obračuna gubitaka usled nastanka neizmirenja obaveza (LGD).

7.3 Rizik likvidnosti i kamatni rizik

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti temelji se na merama i kriterijumima propisanim od strane Narodne banke Srbije i fokusiran je na kratkoročnu i strukturalnu likvidnost.

Aktivnosti upravljanja rizikom likvidnosti banke u toku 2023. godine bile su usmerene na merenje, praćenje i izveštavanje o projekcijama priliva i odliva likvidnosti, rezervi likvidnosti u različitim scenarijima redovnog poslovanja i potencijalnih kriza likvidnosti, kao i na praćenje i redovno izveštavanje organa banke i ALCO odbora o dinamici kretanja regulatorno propisanih pokazatelja likvidnosti (pokazatelj likvidnosti, uži pokazatelj likvidnosti, pokazatelj pokriva likvidnom aktivom – eng. Liquidity Coverage Ratio - LCR), kao i drugih pokazatelja likvidnosti po internoj metodologiji banke. Tokom 2023. godine, svi pokazatelji likvidnosti, kako regulatorni, tako i indikatori definisani internim aktima, u vezi sa upravljanjem rizikom likvidnosti su bili usklađeni i iznad propisanih limita.

Sistem upravljanja kamatnim rizikom banke zasniva se na principima propisanim od strane Narodne banke Srbije sa fokusom na analizu, merenje, praćenje i izveštavanje o kamatnom riziku iz bankarske knjige. U toku 2023. godine, svi pokazatelji izloženosti banke kamatnom riziku su bili usklađeni i u okvirima utvrđenih limita definisanih politikama i procedurama Banke u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom.

7.4 Devizni rizik

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika, kao odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala, održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija, uključujući apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala. U toku cele 2023. godine, banka je imala usklađen pokazatelj deviznog rizika sa zahtevima Narodne banke Srbije.

7.5 Operativni rizik

Kao rezultat izloženosti operativnim rizicima tokom 2023. godine, najveći broj evidentiranih događaja u bazi gubitaka se odnosi na tužbe protiv Banke u vezi sa naplatom jednokratne naknade za obradu kredita. Tokom 2023. godine značajno je smanjen broj potencijalnih gubitaka po osnovu novih i povučenih tužbi.

Tokom 2023. godine, banka je nastavila da vrši i procenu operativnih rizika koji mogu nastati prilikom uvođenja novih

proizvoda i iz aktivnosti koje je poverila trećim licima, kao i procenu sistema rizika i internih kontrola u ključnim procesima banke.

8. PODRŠKA BANKARSKOM POSLOVANJU

8.1 Ljudski resursi

Najveću transformaciju sa HR aspekta doživljava Sektor za poslovanje sa stanovništvom i malim & srednjim pravnim licima koji će početkom 2024. godine, pored mreže filijala i SME Odeljenja dobiti ne samo logističku podršku već i stručnjake za razvoj proizvoda i alternativnih kanala prodaje sa aktivnom ulogom u istoj. Dodatno, filijale kao prodajni centri će biti posvećeni isključivo prodaji i servisiranju klijenata, oslobođeni od poslova administrativne prirode.

Premisa svih personalnih izmena je mobilizacija i dalji razvoj raspoloživih ljudskih resursa uz dodatno angažovanje eksperata u slučajevima kada je to neophodno.

Automatizacija i digitalizacija poslovnih procesa prioritet su za unapređenje efikasnosti i optimizaciju troškova, ističući važnost odabira i razvoja polivalentnih zaposlenih.

U datim okolnostima, najveći HR izazov tokom 2023. godine, svakako je uklapanje različitih poslovnih kultura odnosno razvoj jedinstvene korporativne kulture Adriatic Bank AD Beograd i osećanja pripadnosti istoj a čiji se osnovni postulati mogu definisati kao orjentisanost ka ostvarenju zadatih ciljeva, fleksibilnost, timski duh i posvećenost Banci koju svako doživljava kao svoju organizaciju.

Povezivanje je inicirano i odvijaće se u nekoliko pravaca:

- **Usmeravanjem ka horizontalnoj organizacionoj strukturi** umesto postojeće vertikalne, sa pozitivnim impaktom na individualni profesionalni rast i osećaj odgovornosti kao i na povezivanje pojedinaca sa korporativnim ciljevima Banke. Ovim se ne samo doprinosi višem stepenu njihove sve ukupne angažovanosti već i povezanosti sa Bankom na duže staze
- **Mapiranjem individualnih ekspertskih veština i stimulisajem radnog okruženja** koje motiviše kontinuirano učenje i protok znanja. HR budžetom za 2024. godinu planirano je i ulaganje u razvoj kako tehničkih tako i "soft skills".
- **Rad u timovima** - realizacijom kompleksnih projekata i rešavanjem složenih problema kroz rad u timovima čiji su članovi, zaposleni iz različitih organizacionih delova. Radi bolje koordinacije i kreiranja tzv. bafer zone u slučaju neplaniranih događaja, sistematizovana je pozicija menadžera za upravljanje projektima čija bliska saradnja sa sektorima ljudskih resursa i informacionih tehnologija ima za cilj pospešivanje saradnje kako u okviru individualnih timova tako i one između različitih timova čiji su članovi često angažovani na realizaciji više projekata koje istovremeno uklapaju i sa poslovima iz opisa svog radnog mesta. Ugovorena je i saradnja sa HR agencijom Manpower mada je od 20 eksternih regrutacija u drugoj polovini godine, 17 realizovano samostalno.
- **Politika nagrađivanja** - u 2024. godini, planiran je njen razvoj i direktno povezivanje sa Sistemom evaluacije rezultata rada čije aplikativno rešenje već postoji ali čija funkcionalnost može dati rezultate uz intenzivnu obuku svih njenih učesnika čija kompetentnost i objektivnost uslovljavaju njenu uspešnost.
- **Dodatne beneficije** - od početka februara 2024. godine zaposleni će imati besplatno privatno zdravstveno osiguranje, uz mogućnost doplate za članove svojih porodica. Pored bržeg i olakšanog pristupa kvalitetnijoj zdravstvenoj zaštiti, smisao pomenute pogodnosti je u razvoju svesti o kontinuiranoj brizi kako za fizičko tako i za mentalno zdravlje kroz redovne, preventivne preglede.
- **Organizovano druženje van radnog vremena** omogućava zaposlenima da se bliže upoznaju vezano za teme van rada a što opet čini sam rad zanimljivijim i lakšim posebno u stresnim situacijama. U novembru 2023. godine, organizovana je korporativna proslava za sve zaposlene, na kojoj su nakon dužeg perioda imali priliku da se neformalno druže i bliže upoznaju svoje nove kolege.

Imajući u vidu spomenuto kao i činjenicu da ljudski kapital, skupa sa tehnološkim, predstavlja okosnicu razvoja, tokom 2024. godine, Sektor ljudskih resursa koji je u međuvremenu odvojen od Sektora za pravne poslove, će imati dinamičnu i zahtevnu agendu na kojoj će razvoj i implementacija HR analitike, prvenstveno merenje produktivnosti po zaposlenom kroz različite alate, biti visoko rangirana.

8.2 Rebrandiranje Banke

Uvažavajući potrebe modernog bankarstva i pružanja VIP usluga, kao i potrebe za stvaranjem savremenog radnog okruženja kako za svoje zaposlene, tako i za klijente, Banka je septembra meseca 2023. godine, najveći deo svog poslovanja preselila u novi, ekskluzivni poslovno-stambeni kompleks „Skyline“ u Beogradu, na adresi Kneza Miloša 88.

U pitanju je poslovni prostor veličine preko 1000 m², koncipiran i adaptiran po principu „open space“, koji korisnicima svojom strukturom i sadržajima omogućava najoptimalnije radne uslove u skladu sa zahtevima i trendovima u opremanju i upravljanju kancelarijskim prostorima.

Sa promenom vlasničke strukture i poslovnog imena, Banka je uspešno sprovedla projekat „rebranding-a“. Projekat je između ostalog, uključio i brendiranje poslovnog prostora upravnih zgrada i svih filijala, postavljanjem novih obeležja Banke u okviru enterijera i eksterijera.

Novi brend i vizuelni identitet je Banku već učinio i činiće je u budućnosti prepoznatljivom postojećim i novim klijentima kao sinonim za sigurno i moderno bankarstvo.

Banka je u cilju poboljšanja kvaliteta i pouzdanosti svojih usluga namenjenih klijentima, na lokacijama svih svojih filijala i to u Beogradu, Novom Sadu, Nišu, Čačku i Šapcu, izvršila zamenu postojećih bankomata novim i modernim uređajima.

Banka je u cilju svog tržišnog pozicioniranja i promocije, tokom Nedelje štednje, u novembru mesecu 2023. godine, realizovala uspešnu marketinšku kampanju koja je obuhvatila internet, bilbord i medijsku - TV kampanju. Reakcije i efekti kampanje su bili izuzetno pozitivni, sa opštim zaključkom da je kampanja bila ispraćena, kreativna i efektivna, nesumnjivo dajući veliki doprinos prepoznatljivosti i atraktivnosti Banke i njenih usluga, kako kod ciljne grupe, tako i generalno gledajući u okviru bankarskog sektora Srbije.

8.3 Istraživanje i razvoj

Razvoj Banke temelji se na neprekidnom unapređenju asortimana proizvoda i primeni novih tehnologija. Ključni element ovog procesa je istraživanje tržišta, koje služi kao osnova za lansiranje novih proizvoda, uz stalno praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima.

Uz navedeno, Banka trenutno radi na razvoju novog digitalnog kanala za mobilno i web bankarstvo za fizička lica pod nazivom "Digital Edge". Ovaj kanal će omogućiti klijentima jednostavan pristup svojim računima i transakcijama putem mobilnih uređaja i interneta, unapređujući njihovo iskustvo u korišćenju bankarskih usluga.

Takođe, Banka planira implementaciju Google Pay-a i Apple Pay-a, što će omogućiti klijentima da koriste svoje mobilne uređaje za plaćanja na brz, siguran i jednostavan način. Ove inicijative deo su šire strategije digitalne transformacije Banke, koja ima za cilj da pruži moderna i praktična rešenja svojim klijentima, prateći trendove i standarde u bankarskoj industriji.

8.4 Digitalizacija

Efikasnost, adaptabilnost, i stručnost našeg IT sektora bili su jedan od bitnijih faktora koji su doprineli poslovnom uspehu banke u toku 2023. godine. Poboljšanja u organizacionoj strukturi osnažila su temelje za napredak u digitalizaciji i automatizaciji poslovnih procesa, uz poštovanje standarda.

Sinhronizovana sa celokupnom strategijom banke, IT strategija zadržava fokus na digitalne kanale, razvoj digitalnih proizvoda, kao i na automatizaciju kako prodajnih tako i postprodajnih procesa.

Značajna uloga IT sektora posebno je došla do izražaja krajem avgusta 2023. godine, tokom uspešnog rebrandiranja banke koje je uključivalo ažuriranje ključnih sistema i digitalnih resursa, između ostalih CORE sistem, regulatorne izveštaje, aplikacije i web sajt. Kao deo nove poslovne vizije, realizovan je višegodišnji zakup jednog od najmodernijih poslovnih prostora – Skyline, gde je IT odigrao ključnu ulogu u osiguranju glatke tranzicije i kontinuiteta poslovnih procesa.

U oblasti informacione bezbednosti permanentno se radi na unapređenju, uz naglasak na edukaciju zaposlenih, zaštitu podataka i borbu protiv sajber pretnji, što čini osnovu zaštite naših sistema. Ulaganja u nove alate, nadogradnje postojećih sistema i specijalizovane obuke, poput onih za upravljanje firewall uređajima, dodatno doprinose jačanju naše informacione bezbednosti.

Sa planovima za brojne projekte usmerene ka daljoj digitalizaciji, IT sektor će odigrati ključnu ulogu u transformaciji banke. U 2024. godini, naš cilj je fokus na kontinuirana unapređenja, efikasniju optimizaciju procesa i proširenu digitalizaciju, sve u cilju poboljšanja iskustva i zadovoljstva naših klijenata.

8.5 Usklađenost poslovanja

Održavanje usklađenosti sa zakonskim i regulatornim zahtevima predstavlja temeljnu obavezu i sastavni deo poslovne strategije Banke. Ova obaveza proteže se kroz sve nivoe i dimenzije našeg poslovanja, uključujući Upravni i Izvršni odbor, kao i rukovodstvo, koji zajednički preuzimaju ključnu ulogu u uspostavljanju i primeni efikasnih procedura i sistema. Cilj je osigurati potpunu usklađenost sa regulatornim okvirima, a time i stabilnost i integritet našeg poslovanja.

Rizik od neusklađenosti, koji bi mogao negativno uticati na finansijske rezultate i kapital Banke, prisutan je u različitim segmentima našeg rada, posebno u operativnim oblastima. Identifikovan je kao rizik od mogućih sankcija, finansijskih gubitaka i štete reputaciji Banke zbog nepoštovanja regulatornih zahteva, profesionalnih standarda, dobrih poslovnih praksi i etičkih normi. Kako bismo se suočili sa ovim izazovima, uspostavili smo sistematičan i celovit pristup upravljanju ovim rizikom, primenjujući najviši nivo pažnje i odgovornosti.

U srži naše politike usklađenosti leži princip da sve aktivnosti Banke budu sprovedene sa integritetom, transparentno i u skladu sa zakonom. Rukovodstvo i upravljački organi posvećeni su tome da svaki zaposleni bude obavešten o regulatornim zahtevima relevantnim za njegovu oblast rada i da deluje u skladu sa tim. Ovaj pristup garantuje zaštitu kako interesa Banke, tako i interesa i sredstava naših klijenata.

Funkcija usklađenosti koja je organizovana kao posebno odeljenje u okviru Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja banke i sprečavanje pranja novca, prilagođena je veličini i specifičnostima našeg

poslovanja. Usklađenost je osigurana kroz razvijen sistem internih kontrola, u skladu sa utvrđenim politikama, programima i procedurama, koje jasno definišu nadležnosti i odgovornosti u kontroli rizika.

Naša funkcija usklađenosti dinamički podržava operativne segmente Banke, neprestano prilagođavajući svoje kontrolne mehanizme u skladu sa razvojem poslovanja i strategijom Banke, čime se osigurava neprekidna zaštita i usklađenost na svim nivoima.

8.6 Zaštita životne sredine

Banka, kao nova na tržištu, odlučno stremi ka uspostavljanju novog sistema funkcionisanja procesa sprovodeći mere zaštite životne sredine u skladu sa propisima Republike Srbije i težeći racionalnom korišćenju prirodnih resursa preduzima dodatne aktivnosti za očuvanje životne sredine. U skladu sa navedenim, jedan od prvih koraka tokom 2023. godine jeste preseljenje Banke u novu prestižni poslovni prostor "Skyline AFI Tower", jednu od retkih zgrada u Srbiji nagrađenih "Zlatnim LEED sertifikatom" koji se dobija za izuzetan doprinos ekološkoj održivosti, što potvrđuje našu posvećenost najvišim globalnim standardima zelene gradnje.

Očuvanje prirode ključno za održivost našeg poslovanja i društva u celini, te primenjujemo mere koje smanjuju negativan uticaj na životnu sredinu, promovišući efikasnu upotrebu resursa i podržavajući inicijative za održivi razvoj. U skladu sa ovim vrednostima, projekti koji bi mogli ugroziti životnu sredinu dugoročno nisu u skladu sa poslovnom politikom Banke. Prateći postavljenu strategiju, Banka usmerava svoje napore ka definisanju internih akata, inicijativa i projekata koji će unaprediti zaštitu životne sredine, a kroz čiji proces težimo razvoju inovativnih bankarskih proizvoda koji podržavaju različite aspekte zaštite životne sredine.

Beograd, mart 2024

Potpisano u ime Adriatic Bank A.D. Beograd

Marko Ćorić

Menadžer za finansijsku kontrolu

Đorđe Lukić

Predsednik Izvršnog odbora